

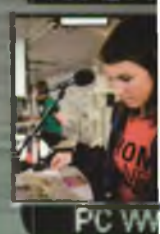
JAARVERSLAG 2008

01.01.08

VRT

31.12.08

Artikel 42 van de beheersovereenkomst 2007-2011 bepaalt:

"De VRT zal jaarlijks en dit vóór 1 juni aan de Vlaamse regering een door de Raad van Bestuur goedgekeurde nota voorleggen die voor elk van de performantiemaatstaven opgenomen in de beheersovereenkomst aangeeft in hoeverre de voor 2011 vooropgestelde doelstellingen reeds bereikt zijn."

De Vlaamse Regering legt het Jaarverslag voor aan het Vlaams Parlement vóór 30 september, vergezeld van een evaluatierapport opgesteld door de gemeenschapsafgevaardigde en een evaluatierapport van de VRM. De gedelegeerd bestuurder van de VRT licht de jaarlijkse rapportering mondeling toe in de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement.

MISSIE VRT

De VRT wil een meerwaarde geven aan de Vlaamse mediagebruiker door een breed aanbod van kwaliteitsvolle programma's en diensten die inspireren, informeren, leren en amuseren.

De VRT wil erkend worden als de meest betrouwbare, creatieve en innovatieve media-organisatie in Vlaanderen.

Hij staat garant voor een optimale kwaliteit, bereik en diversiteit.

VRT-WAARDEN

De VRT plaatst de mediagebruiker op de eerste plaats.

De VRT heeft respect voor zijn medewerkers.

De VRT is excellent in alles wat hij onderneemt.

De VRT handelt steeds als een goede burger.

Organigram¹

Raad van Bestuur

Voorzitter: Guy Peeters

Ondervoorzitter: Annelies Van Cauwelaert

Leden:² Eric Deleu, Jozef Deleu, Thérèse Deshayes, Eric Dillens, Dimitri Hoegaerts, Kris Houthuys, Chris Lecluyse, Ludo Leen, Claude Marinower, Caroline Pauwels

Gemeenschapsafgevaardigde: Albert Vanhoof

Gedelegeerd bestuurder: Dirk Wauters

Secretaris: Hilde Minjauw

Raad van Bestuur – Auditcomité

Voorzitter: Thérèse Deshayes

Leden: Guy Peeters en Annelies Van Cauwelaert

Waarnemer: Albert Vanhoof

Raad van Bestuur – Strategisch Comité VAR en dochterondernemingen VAR

Voorzitter: Eric Dillens

Leden: Eric Deleu, Chris Lecluyse en Guy Peeters

Waarnemer: Albert Vanhoof

Raad van Bestuur – Remuneratiecomité

Voorzitter: Guy Peeters

Leden: Thérèse Deshayes en Annelies Van Cauwelaert

Guy Peeters

Annelies Van Cauwelaert

Eric Deleu

Jozef Deleu

Thérèse Deshayes

Eric Dillens

Dimitri Hoegaerts

Kris Houthuys

Chris Lecluyse

Ludo Leen

Claude Marinower

Caroline Pauwels

Albert Vanhoof

Dirk Wauters

Hilde Minjauw

¹ Samenstelling per 31.12.2008

² Claude Marinower werd lid van de Raad van Bestuur op 10 maart 2008.

VRT-Directiecollege

Gedelegeerd bestuurder: Dirk Wauters

Algemeen Directeur Marktstrategie: Mark Coenen

Algemeen Directeur Productie: Leo Hellemans

Algemeen Directeur Technologie & Innovatie: Harry Sorgeloos

Algemeen Directeur Media: Mieke Berendsen

Algemeen Directeur Financiën: Willy Wijnants

Directeur Operationele Afdelingen: Lena De Meerleer³

Directeur HR: Marcel Meys

Woordvoerder VRT: Diane Waumans

³ Tot 30 september was Jan Cuypers Directeur Operationele Afdelingen.

INHOUD

Missie & Waarden	1		
Organigram	2		
Inhoud	4		
Voorwoord	5		
Resultaten & Uitdagingen	6		
De opdracht van de openbare omroep	7		
Bijdragen aan de Vlaamse samenleving	8	Mensen en middelen	56
▶ De rol van de openbare omroep in Vlaanderen	9	▶ Het Menselijk kapitaal	57
▶ De invulling van de openbare opdracht	10	▶ Technologie & Innovatie	60
▶ Onafhankelijk nieuws en informatie	11		
▶ De culturele hefboom	14	Kwaliteitsbeleid	62
▶ Sporters en supporters	17	▶ Publieke kwaliteit	64
▶ De Vlaamse dimensie	19	▶ Functionele kwaliteit	66
▶ Van wetenschap tot kennis	22	▶ Ethische kwaliteit	72
▶ Ontspanning voor iedereen	23	▶ Operationele kwaliteit	74
Het VRT-aanbod in 2008	24	Financiële prestatie	76
▶ Netten		▶ Het financiële beleid	77
▶ Eén voor allen	26	▶ Jaarrekening 2008	79
▶ Canvas: mag het iets meer zijn?	28	▶ Toelichting bij de financiële resultaten	95
▶ Ketnet: van en voor kinderen	30	▶ Analyse van de kosten en opbrengsten	98
▶ Radio 1 op het ritme van de actualiteit	32	▶ Nettokosten van de publieke opdracht	104
▶ Radio 2: dicht bij de luisteraar	34	▶ Vlaamse Audiovisuele Regie (VAR)	106
▶ Donna: Muziek en Meer!	36	▶ Pensioenfondsen VRT	107
▶ Studio Brussel = muziek	38		
▶ Klara, alles voor de kunst	40		
▶ RVi: Het beste van Vlaanderen	42		
▶ Extra digitaal aanbod	44		
▶ Het productiebeleid	46	Performantiemaatstaven	108
▶ Bereiken van de Vlaming	49		

VOORWOORD

De openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap presenteert u in dit jaarverslag zijn sterke resultaten van 2008. De VRT had vorig jaar een van zijn beste jaren ooit. Hij toonde aan dat de krachtlijnen van de Beheersovereenkomst 2007-2011 de juiste zijn om in het digitale tijdperk een unieke maatschappelijke rol te spelen.

Ondanks het succes was 2008 ook een moeilijk jaar. Een reeks incidenten plaatste de resultaten van de omroep onterecht in de schaduw. Een aantal ervan had waarschijnlijk vermeden kunnen worden. Een aantal andere zijn het gevolg van de grote reorganisatie die in 2007 was doorgevoerd. De nieuwe organisatiestructuur levert wat het aanbod betreft goede resultaten op, maar de samenwerking tussen de directies was nog niet afgerond. Op dit terrein werd dan ook hard gewerkt zodat het maatschappelijk draagvlak van de openbare omroep gevrijwaard kan blijven.

Het waren in de eerste plaats de medewerkers van de omroep die aantoonde dat de VRT ook in moeilijke tijden doet wat hij moet doen: een sterk kwalitatief media-aanbod brengen. De Raad van Bestuur wenst hen uitdrukkelijk te danken voor hun blijvende inzet.

Eind 2009 zullen de Vlaamse overheid en de VRT kijken hoever de openbare omroep staat bij de realisatie van de beheersovereenkomst en wat er nodig is om ook in 2011 aantrekkelijk te zijn.

De VRT bereidt zijn toekomst voor door te focussen op zijn kernopdracht:

- ▶ De omroep is de meest betrouwbare en continue bron van informatie in Vlaanderen, die zorgt voor context, uitleg en diepgang.
- ▶ De VRT bereikt met zijn informatieaanbod een groot deel van de Vlaamse bevolking.
- ▶ Dat grote bereik behaalt de omroep voor een groot stuk door een sterke programmering die kwaliteitsvol en overwegend Vlaams is.
- ▶ De VRT biedt daarom ook zijn content aan op alle distributieplatforms (radio, tv, internet en mobiele toepassingen), zonder marktverstoring te zijn.

De openbare omroep is zich bewust van zijn plaats in de samenleving. De VRT levert een belangrijke meerwaarde aan Vlaanderen en de Vlamingen. Voorliggend document toont dat aan.

De Vlaamse Gemeenschap zal ook in de toekomst een unieke partner vinden in de openbare omroep. In het belang van alle Vlamingen.

GUY PEETERS
Voorzitter Raad van Bestuur VRT

RESULTATEN & UITDAGINGEN

Het tweede jaar van de lopende beheersovereenkomst (2007-2011) was een jaar vol veranderingen. De openbare omroep was in 2008 actief op weg naar een digitale omroep. Tegelijk werd hij geconfronteerd met nieuwe uitdagingen. Toch was de openbare omroep succesvol.

De VRT boekte met zijn aanbod opnieuw mooie resultaten. Daarmee toonde hij aan dat hij de titel van openbare omroep van en voor alle Vlamingen verdient. Eén en Canvas/Ketnet bereikten samen op weekbasis 89,3% van de televisiekijkende bevolking, de VRT-radionetten (Radio 1, Radio 2, Klara, Studio Brussel en Donna) 82,3% van de radioluisterende bevolking. Gemiddeld 251.485 personen bezochten per dag een van de VRT-websites. Deze resultaten bevestigden de sterke positie van de openbare omroep in het Vlaamse medialandschap.

De VRT bereikte deze resultaten met kwaliteitsvolle producties. Dat blijkt ook uit de hoge waarderingscijfers die de tevredenheid van de kijkers weergeeft en het groot aantal prijzen (65) en nominaties (117) voor de VRT of een VRT-medewerker.

De openbare omroep vulde de beheersovereenkomst optimaal in en haalde nog betere scores op de performantiecriteriën. Tegelijk werden een aantal belangrijke doelstellingen gerealiseerd: het VRT-cultuurproject werd uitgerold op het internet en op digitale televisie. In december kwam het akkoord over de verzelfstandiging van het zenderpark tot stand, samen met het Noorse bedrijf Norkring. Op vraag van de Vlaamse overheid werden de analoge televisie-uitzendingen via de ether op 3 november 2008 afgeschakeld. Daardoor zijn er nu meer mogelijkheden voor digitale diensten via de ether.

Op financieel vlak presteerde de VRT beter dan voorzien. Als gevolg van een efficiëntietraject was het tekort immers lager dan vooropgesteld in de beheersovereenkomst.

Ook op innovatief vlak waren er resultaten. Zo startte de omroep met uitzendingen in HD en lanceerde hij zijn plusstromen met extra verrijkt tv-aanbod. Het jongerenproject *De overname* zorgde voor nieuwe inzichten in de relatie tussen jongeren en media.

Deze sterke prestaties werden neergezet tijdens een periode vol veranderingen. In 2008 zette de openbare omroep zijn programma van continue verbetering verder. Die verbeteringstrajecten vroegen telkens veel inspanningen van de medewerkers, maar leverden wel resultaat op. De VRT zette in 2008 ook belangrijke stappen naar beter bestuur, zoals afgesproken met de Vlaamse overheid. Daarnaast werd door de VRT-directie en binnen verschillende afdelingen de organisatie verder verfijnd zodat de nieuwe organisatiestructuur (opgezet in 2007) nog beter kan werken. Tenslotte bouwde de VRT verder aan zijn digitale toekomst.

De VRT werd in 2008 ook geconfronteerd met nieuwe uitdagingen. De economische crisis deed de commerciële inkomsten lager uitvallen dan vooropgesteld. De VRT was daarom genoodzaakt om een extra besparingsplan door te voeren. Hij werd ook geconfronteerd met steeds hogere eisen ten aanzien van zijn openbare omroepopdracht. De omroep was op zoek gegaan naar een gepast aanbod voor de digitale platformen. Enkele keren leidde dit tot een publiek debat over het digitaal aanbod en over de rol en opdracht van de openbare omroep. De VRT nam deze uitdagingen ter harte, startte met een interne reflectieoefening, maar "antwoordde" met een kwalitatief sterk aanbod.

De VRT lag soms ook zelf aan de basis van de discussies over de omroep en zijn maatschappelijke opdracht. Het ging in hoofdzaak over gevoelige onderwerpen en acties waarover polemiek ontstond, over omstreden beslissingen inzake programmering en over het aanbod op de digitale platformen. De VRT besloot telkens autonoom of hij, als gevolg van publieke discussies, het aanbod moest bijsturen.

De VRT vindt het maatschappelijk debat over zijn openbare opdracht en aanbod belangrijk. Daarom zal de omroep ook in de toekomst met veel aandacht de discussies en evoluties in de samenleving blijven volgen. Hij zal hiermee rekening houden bij de ontwikkeling van zijn aanbod en zijn programmering.

Ook in de toekomst wil de VRT succesvol blijven:

- De VRT wil een zo groot mogelijk publiek aanspreken via alle relevante media en platformen, zowel crossmediaal als multimediaal, ongeacht mediabehoefte, leeftijd, geslacht of sociale groep.
- Het aanbod van de VRT wil kwaliteitsvol blijven in de perceptie van de mediagebruiker. Dat betekent dat de programma's en mediamerken van de omroep positief gewaardeerd dienen te worden.
- De VRT garandeert een hoog aandeel aan Vlaamse producties zowel op tv als op radio. Ook het onlineaanbod moet de Vlaamse identiteit ondersteunen.
- De VRT wil zijn gezonde financiële positie vrijwaren en de burger "waar voor zijn geld" bieden.
- De VRT wil samenwerken met overheden, instellingen en privépartners om, vanuit zijn openbare omroepopdracht, de innovatie in het medialandschap te ondersteunen.

De VRT dankt alle medewerkers voor hun bijdrage aan het succes van de omroep. Het is dankzij hun inzet en de wil tot samenwerking dat de VRT een aanbod kon bieden dat in de smaak viel bij heel veel Vlamingen.

De VRT is de openbare omroep van en voor alle Vlamingen. Binnen zijn openbare opdracht blijft de VRT de Vlaamse mediagebruikers dan ook centraal stellen bij alles wat hij doet.

Dat deed de VRT in 2008. Dat zal hij blijven doen.

DIRK WAUTERS
Gedelegeerd bestuurder VRT

DE OPDRACHT VAN DE OPENBARE OMROEP

De VRT voert zijn openbare omroepopdracht uit op basis van de richtlijnen die verschillende overheden hebben voorgeschreven. De openbare omroep handelt volgens principes uit de Resoluties van Praag (1994) en Krakau (2000) van de Raad van Europa en de bepalingen die opgenomen zijn in de mediadecreten (artikel 6) en de beheersovereenkomst.

Ook het regeerakkoord *Vertrouwen geven, Verantwoordelijkheid nemen* (2004) bevestigde de opdracht van de openbare omroep: "We verzekeren dat een op kwaliteit gestoelde openbare omroep zijn rol en opdracht kan vervullen. Hij krijgt hiervoor de nodige beheersautonomie en middelen."

De bijzondere regels en voorwaarden waaraan de VRT moet voldoen voor toekenning van de overheidsdotaties zijn vastgelegd in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT. In dat document is de invulling van de openbare omroepopdracht voor een periode van vijf jaar opgenomen.

In de *Beheersovereenkomst 2007-2011* werd de openbare opdracht uitgebreid met een aantal toegevoegde opdrachten: (a) onderzoek & innovatie in de media; (b) conservering, digitalisering en ontsluiting van het VRT-archief; en (c) renovatie van het omroepgebouw. Ook alle operationele activiteiten (personeelsbeleid, technologisch beleid en transmissie-activiteiten) die de uitvoering van de openbare omroepopdracht mogelijk maken, behoren tot de openbare opdracht.

Dit jaarverslag rapporteert over de invulling van de openbare opdracht en over de performantiemaatstaven uit de beheersovereenkomst.

BEHEERSOVEREENKOMST 2007-2011: OP WEG NAAR EEN DIGITALE OMROEP

In de *Beheersovereenkomst 2007-2011* koos de Vlaamse Overheid voor een digitale toekomst voor de VRT. Naast radio en televisie werden ook het internet en de mobiele toepassingen als belangrijke media erkend. De *openbare radio- en televisieomroep* werd sinds 2007 geleidelijk aan een *digitale openbare omroep*. De VRT brengt zijn programma's en diensten via alle relevante platformen en toestellen, zowel crossmediaal als multimediaal, lineair en niet-lineair.

De *Beheersovereenkomst 2007-2011* bevat vier specifieke doelstellingen (artikel 2):

1. *De VRT groeit door naar een digitale omroeporganisatie. Hij moet zich digitaal ontplooiën in zijn aanbod, productie en distributie.*

De digitale ontwikkeling gebeurt geleidelijk. In 2008 nam de VRT verschillende initiatieven ter zake. Het productieproces is nu volledig gedigitaliseerd. Naast het analoge aanbod bood de VRT op radio en tv steeds meer extra digitaal aanbod. De omroep bood bovendien zijn content aan op vrijwel alle gebruikelijke digitale platformen.

2. *In zijn digitaal aanbod ontwikkelt de VRT diensten voor elke mediagebruiker: de VRT biedt verrijkingen aan, interactiviteit en aanbod-op-aanvraag, afgekort "VIA".*

De VRT ontwikkelde in 2008 lineair en niet-lineair verrijkt aanbod, interactieve diensten en aanbod-op-aanvraag.

3. *De VRT bouwt in de digitale omgeving zijn aanbod uit via een driesporenbeleid. Via zijn generalistische netten (...), worden de mediagebruikers doorgeleid naar een specialistisch thematisch aanbod.*

De VRT bouwde in 2008 verder aan een specialistisch thematisch aanbod voor nieuws, sport en cultuur. Met *Deredactie.be* en *Sporza.be* had de omroep reeds een thematisch aanbod voor nieuws en sport. Het thematisch cultuuraanbod van *Klara* werd uitgebreid met een online aanbod op *Klara.be* en verrijking op *Canvas+*.

4. *De VRT brengt zijn aanbod via alle relevante media: Radio, Televisie, Internet en Mobiel en via alle relevante analoge en digitale netwerken. Hij leeft daarbij de principes na die in artikel 25 (...) zijn vastgelegd: maximale bereikbaarheid, neutraliteit, niet-exclusiviteit, niet-discriminatie en dit zonder de markt te verstoren.*

De VRT hield zich in 2008 consequent aan de principes in deze doelstelling. Op die manier kan hij zijn opdracht om zo veel mogelijk Vlamingen te bereiken, het best realiseren.

De VRT zette de voorbije jaren belangrijke stappen in de ontwikkeling naar een digitale omroep. Toch is de opdracht nog niet volledig uitgevoerd. Zo zijn het mobiele aanbod en interactieve toepassingen via digitale tv nog beperkt.

De openbare omroep gaat ervan uit dat het tweede evaluatiemoment (zoals beschreven in artikel 3, §2 van de *Beheersovereenkomst 2007-2011*) de mogelijkheid zal geven om zijn inhoudelijke opdracht vanaf 2010 verder uit te breiden en de digitale ontwikkelingen verder op de voet te volgen.

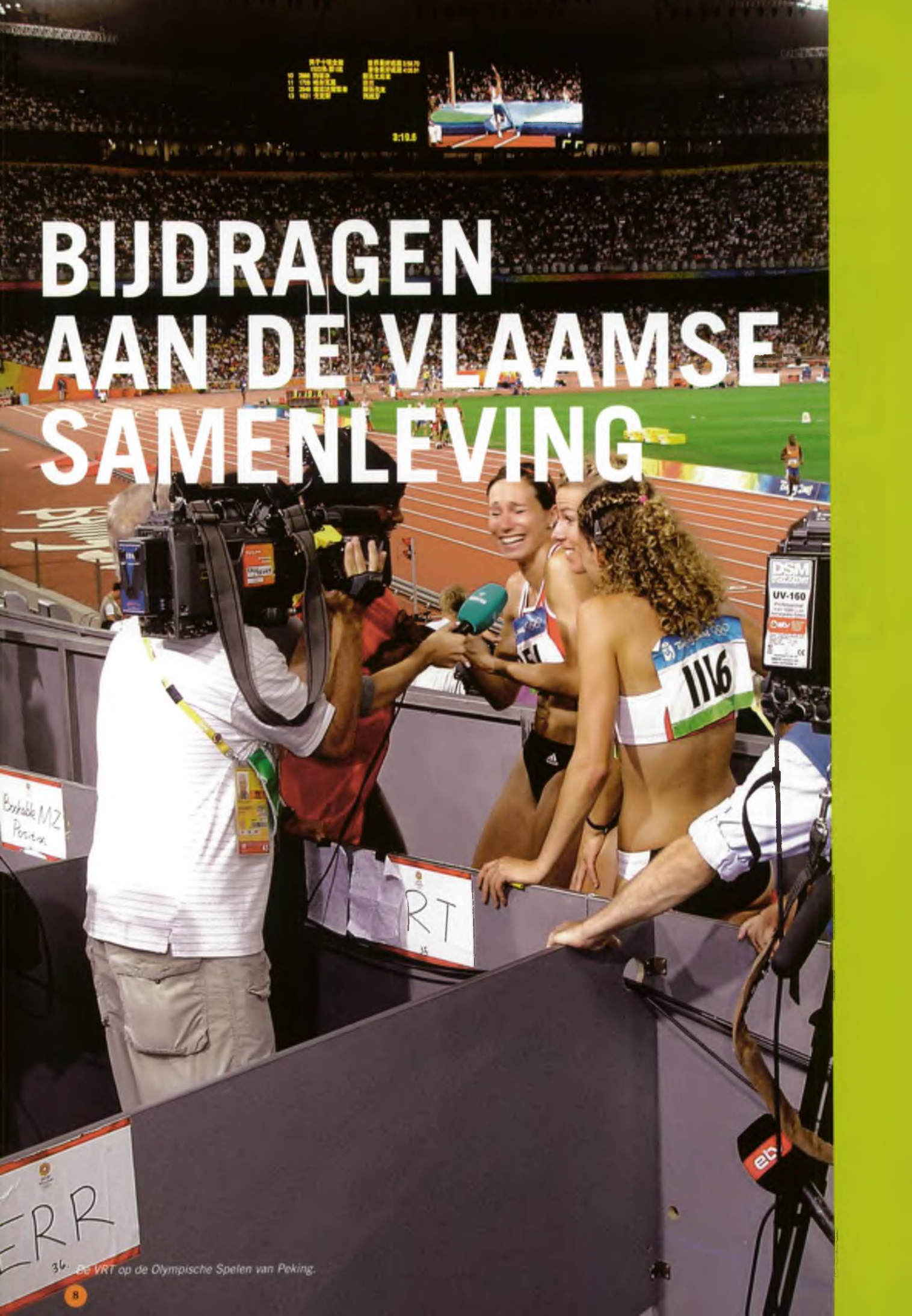
De VRT groeit door naar een digitale omroep.

RT-1000
RT-1000
RT-1000
RT-1000
RT-1000

2:19.6

BIJDRAGEN AAN DE VLAAMSE SAMENLEVING

Bronckhorst MZ
Pevonia

RT

ERR
36

De rol van de openbare omroep in Vlaanderen

De meerwaarde van de openbare omroep

Het beleid *van en over* de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap reikt verder dan enkel een zuiver mediabeleid. Dat kan afgeleid worden uit de mediadecreten.

De maatschappelijke rol van de VRT in de Vlaamse samenleving is groot:

- ▶ De openbare omroep ondersteunt de democratische samenleving door het verstrekken van onafhankelijke en waarheidsgetrouwe informatie.
- ▶ De VRT bereikt de Vlamingen met een kwalitatief sterk en Vlaams media-aanbod op het vlak van informatie, cultuur, fictie, muziek, kennis & wetenschap en sport. Hij zorgt zo voor een tegenwicht in de globaliseerde wereld.
- ▶ De VRT stimuleert en promoot de culturele rijkdom en verscheidenheid in Vlaanderen.
- ▶ De openbare omroep speelt een cruciale rol in zowel de bescherming van het pluralisme in de Vlaamse samenleving als in de ondersteuning van de Vlaamse culturele identiteit.
- ▶ De VRT stimuleert met zijn aanbod de sociale cohesie. Daarom ondersteunt hij het diversiteitsbeleid en het gelijkheidsbeleid van de Vlaamse overheid. Tegelijk kan enkel een onafhankelijke omroep garanderen dat specifieke doelgroepen, zoals kinderen en jongeren en Vlamingen in het buitenland, worden bereikt.
- ▶ De VRT steunt rechtstreeks de Vlaamse media- en beeldindustrie via (co)producties en onderzoeksprojecten rond innovatie. Onrechtstreeks ondersteunt de openbare omroep ook de Vlaamse economie door aandacht te schenken aan economische gebeurtenissen en evoluties. De omroep is zelf ook een grote werkgever.

De VRT en de uitdagingen in het Vlaamse medialandschap

De ontwikkelingen in het medialandschap beïnvloeden de openbare omroep. De VRT probeert op elke uitdaging een passend antwoord te geven.

▶ De economische terugval

De crisis die in 2008 aanvatte, spaart ook de Vlaamse mediasector niet. Mediagroepen moeten maatregelen nemen om slagkrachtig te blijven.

De VRT had reeds eerder een efficiëntietraject opgezet om de doelstellingen uit de beheerovereenkomst te kunnen halen. In 2008 bleek dat deze inspanningen onvoldoende zouden zijn om de gevolgen van de economische terugval (de hogere inflatie en de druk op de commerciële inkomsten) aan te kunnen. De Raad van Bestuur keurde daarom een besparingsplan goed: de VRT zal tot 2011 de productiekosten drukken en minder nieuwe personeelsleden aanwerven.

▶ Telecombedrijven maken content

In 2008 namen telecombedrijven een steeds belangrijker plaats in het medialandschap in. Ze zijn niet alleen meer distributeurs, maar produceren nu ook zelf content. Zo richten ze zich rechtstreeks tot de mediagebruikers en worden ze concurrenten van de traditionele omroepbedrijven. Belgacom bijvoorbeeld kocht de rechten op het Belgische voetbal, terwijl Telenet samen met Studio 100 het digitale kanaal Studio 100 TV lanceerde.

De maatschappelijke rol van de VRT is van groot belang.

▶ Media gaan online en worden mobiel

Televisie en internet convergeren steeds meer naar elkaar. Via het internet naar tv-fragmenten kijken wordt populairder. Echte uitzendingplatformen (zoals hulu.com en uitzendinggemist.nl) worden online uitgebouwd: de mediagebruiker kijkt nu ook op het internet naar volledige tv-programma's. Tegelijk vragen kijkers ook vaker programma's op via digitale televisie om te kijken wanneer ze het zelf wensen. Steeds meer mensen surfen met hun mobiele telefoon. In verschillende landen kijkt men ook al via de gsm naar televisie.

De VRT wil inspelen op dit veranderende mediagedrag door een aanbod op zo veel mogelijk platformen te voorzien.

▶ Een nieuwe relatie met andere omroepen en productiehuisen

Het veranderend medialandschap en de technologische evoluties hebben een impact op de relatie tussen de omroepen en de productiehuisen. De VRT wil samen met andere bedrijven en organisaties werken aan de verdere uitbouw van het digitale Vlaanderen. De VRT wil samenwerken waar het kan, en apart gaan waar het moet. De VRT streeft er ook naar een hoog aandeel Vlaamse producties te blijven uitzenden. Een deel daarvan wil de VRT intern produceren, voor de rest wenst hij een beroep te doen op externe Vlaamse productiehuisen. Op die manier steunt de openbare omroep de Vlaamse mediasector.

De invulling van de openbare opdracht

De medewerkers van de VRT stellen de missie, de waarden en het belang van de openbare omroep voorop bij alles wat ze doen. De VRT streeft in de praktijk steeds vier doelen na:

- ▶ De VRT wil met zijn merken en netten via alle relevante media en platformen zo veel mogelijk Vlamingen bereiken ongeacht hun leeftijd, geslacht, sociale groep of mediabehoefte.
- ▶ De VRT wil op het vlak van kwaliteit de maatstaf zijn voor de Vlaamse media-industrie. Hij profileert zich dan ook als een kwaliteitsomroep. Daarom is het belangrijk dat de mediagebruiker het VRT-aanbod kwaliteitsvol vindt. De waarderingcijfers en de tevredenheidsonderzoeken van de merken zijn de vertaling van die kwaliteit. Tegelijk vervult de VRT een maatschappelijke rol en wil hij maatschappelijk relevant zijn met zijn informatie-, cultuur- en educatief aanbod.
- ▶ De VRT wil dat zijn aanbod op radio en tv voor een belangrijk gedeelte bestaat uit Vlaamse producties. Ook op het internet wil de omroep de Vlaamse identiteit ondersteunen.
- ▶ De VRT wil financieel gezond zijn. Daarvoor moet hij genoeg eigen inkomsten hebben, zijn kosten drukken en het eigen vermogen voldoende hoog houden.

Waardering en tevredenheid zijn de vertaling van kwaliteit.

De openbare omroep heeft de opdracht om een aanbod te bieden in zijn openbare omroepdomeinen: nieuws & informatie, cultuur, sport, kennis & wetenschap, Vlaamse identiteit en ontspanning. Dat is zo bepaald in de mediadecreten en de Beheersovereenkomst 2007-2011. Deze opdracht tracht de VRT waar te maken met behulp van een driesporenbeleid:

- ▶ **Spoor 1:** signaleren over de openbare omroepdomeinen in programma's op alle netten.
- ▶ **Spoor 2:** uitzenden van specifieke programma's over de openbare omroepdomeinen op de generalistische netten.
- ▶ **Spoor 3:** aanbieden van een thematisch aanbod over de openbare omroepdomeinen, voornamelijk via multimediale en crossmediale kanalen.

De VRT voert al enkele jaren een driesporenbeleid. Het aanbod in de verschillende openbare omroepdomeinen is daardoor op alle netten en alle mediaplatformen versterkt.

De kruisbestuiving tussen de verschillende sporen zorgt er ook voor dat mediagebruikers nieuwe thema's leren kennen. Een kennismaking met een bepaald onderwerp via spoor 1, kan bijvoorbeeld aanleiding geven tot overschakelen naar een meer gespecialiseerd aanbod.

Onafhankelijk nieuws en informatie

De mediadecreten garanderen een kwalitatief hoogstaand aanbod van nieuws en informatie op de openbare omroep. De VRT zorgt voor onafhankelijke, onpartijdige en toegankelijke berichtgeving die de brede bevolking snel en nauwkeurig informeert.

Alle programma's van VRT-Nieuws kregen een nieuwe en herkenbare look, zoals Het Journaal.

De grootste vernieuwing ooit

Op 7 januari rondde het intern productiehuis VRT-Nieuws een jaar vol veranderingen af. Na de intrek in de nieuwe redactieruimtes en het opzetten van de crossmediale nieuwsdienst werden begin 2008 de nieuws- en duidingprogramma's op Eén en Canvas inhoudelijk vernieuwd en vormelijk gestroomlijnd: *Het Journaal*, *Koppen*, *Villa Politica* en *De vrije markt* op Eén, *Panorama* en *De keien van de Wetstraat* op Canvas.

De programma's van VRT-Nieuws kregen een herkenbare look die over verschillende programma's heen werd doorgetrokken. Voor de kijker is het duidelijker dat hij naar een programma van VRT-Nieuws kijkt. Decor, grafieken en generieken van alle programma's sluiten sinds de vernieuwing nauw op elkaar aan.

De studio en het format⁴ van *Het Journaal* leggen meer klemtoon op beeld, grafiek en video. Er kwam een hoger tempo met meer afwisseling, zonder afbreuk te doen aan de inhoud en de geloofwaardigheid van *Het Journaal*. Ook *Terzake* kreeg een facelift. *Het Journaal* van 20 uur werd geïntegreerd in *Terzake*. Het programma evolueerde zo naar het eigen nieuws- en duidingsmagazine van Canvas. Gelijkaardige hervormingen in format, vormgeving en grafiek waren er voor *Koppen*, *Villa Politica*,

De vrije markt, *Panorama* en *De keien van de Wetstraat*. In de loop van 2008 bereidde VRT-Nieuws ook de restyling van *De zevende dag* voor, met het oog op een vernieuwd programma begin 2009.

Met *Volt* en *Phara* voegde VRT-Nieuws twee nieuwe programma's aan zijn aanbod toe en vergrootte daarmee de ruimte voor discussie en debat op Eén en Canvas. De kijker kon zich zo nog beter een mening vormen over wat gaande is in de samenleving, zowel in het binnenland als het buitenland. *Vranckx* op Canvas bevatte uitsluitend buitenlandse reportages.

***Volt* en *Phara*: nog meer ruimte voor discussie en debat.**

⁴ Format: Een sjabloon voor een programma in de media-industrie.

In Phara zorgden Lieven Van Gils en Phara de Aguirre voor discussie en soms vuurwerk.

DE AMERIKAANSE PRESIDENTS- EN CONGRESVERKIEZINGEN

De mediagebruikers konden de Amerikaanse presidents- en congresverkiezingen uitgebreid en met de nodige duiding volgen op de VRT-netten, zowel tijdens de verkiezingscampagne als op de verkiezingsdag zelf. De VRT-media besteedden ook aandacht aan de Amerikaanse cultuur en samenleving in het algemeen.

Het journaal bracht vanaf 27 oktober dagelijks een reportage over de thema's die een grote rol speelden in de verkiezingscampagne. Terzake had vanaf 20 oktober een reportagereeks van Greet De Keyser en aansluitend een reeks van Robin Ramaekers, die een reis dwars door de Verenigde Staten maakte. Ook *Koppen*, *Phara* en *De zevende dag* hadden reportages en livegesprekken met correspondenten. *Karrewiet* (Ketnet) liet Vlamingen verslag uitbrengen vanuit de Verenigde Staten. Canvas

zond documentaires uit over de Amerikaanse oorlogspolitiek en de Guantanamo-gevangenis. Radio 1 bracht zowel een campagnejournaal als een reeks reportages in *De ochtend* en *Vandaag*. Deredactie.be hield de mediagebruiker op de hoogte over de verkiezingsstrijd. De nieuwssite verzamelde de radio- en videoreportages over de verkiezingen en bood plaats voor blogs en portretten.

De verkiezingsdag zelf werd door VRT-tv en -radio op de voet gevolgd in rechtstreekse uitzendingen. Deredactie.be bracht de recentste berichten en de uitslagen.

Eén+ en Canvas+ programmeerden naar aanleiding van de verkiezingen extra programma's: debatten, documentaires en politieke films.

Nieuws en informatie op radio

Ieder radionet vertaalde de actualiteit volgens zijn netprofiel. Nieuws en informatie werden geïntegreerd in het programma-aanbod. Alle radionetten hadden in 2008 vaste nieuwsafspraken (op het uur), met zowel uitgebreide berichten als korte nieuwsflitsen.

Specifieke nieuwsmagazines waren er op Radio 1, met *De ochtend* en *Vandaag*. Beide programma's hadden aandacht voor de brede actualiteit aan de hand van verslaggeving, analyses, interviews en opinies. Actuele thema's en opinies kwamen op zaterdag aanbod in *Ongehoorde meningen*.

Via de digitale radiostroom Nieuws+ kon de luisteraar de laatste updates van het nieuws, de sport, het weer en het verkeer beluisteren.

Nieuws en informatie op tv

Op Eén kregen de kijkers de dagelijkse actualiteit in *Het journaal* (13 uur, 18 uur, 19 uur en laat). Bij speciale gebeurtenissen waren er extra journaals. Op 17 april 2008, de verjaardag van de opening van Expo'58, ging *Het journaal* live van aan de voet van het Atomium. Canvas bracht elke weekdag duiding in *Terzake*. Op zondag was er het brede actualiteitsprogramma *De zevende dag* (Eén). *Koppen* (Eén) bracht actuele

Deredactie.be zorgde in 2008 voor achtergrondinformatie rond actuele thema's.

Nieuwsuitzendingen per dag en per net in 2008 (gemiddeld in minuten per dag)

Net	Weekdagen	Zaterdag	Zondag
Eén	100	85	79
Canvas (*)	37	11	11
Ketnet	24	14	13
Radio 1	113	98,5	97,5
Radio 2 (**)	110,5	85	87,5 (***)
Klara	83,5	67	67
Studio Brussel	75	76	76
Donna	78	76	76

(*) De volledige uitzending van *Terzake* van maandag tot en met vrijdag.
De uitzending van *Het Journaal* van 20 uur in het weekend.

(**) Regionale nieuwsuitzendingen inbegrepen

(***) Op feestdagen: 99.

Bron: VRT-Studiedienst

reportages. Naast de eigen reportages startte de nieuwsdienst in *Koppen XL* met internationale reportages. *Panorama* (Canvas) bracht eigen onderzoeksjournalistiek en aangekochte documentaires. *Karrewiet* (Ketnet) informeerde kinderen over de actualiteit en over thema's die hen aanbelangen. Zo waren er sportbijdragen tijdens de Olympische Spelen, een extra uitzending over het Junior Eurovisiesongfestival en een reportage over Antarctica.

Villa politica (Eén) versloeg rechtstreeks de debatten in het Vlaams Parlement (op woensdag) en de Kamer van Volksvertegenwoordigers (op donderdag). Op zaterdag volgde een compilatie van het programma. Extra uitzendingen waren er bij de verschillende regeringscrisissen. *De keien van de Wetstraat* (Canvas) bracht elke week een gesprek met één centrale gast. *De vrije markt* (Eén) belichtte de economische actualiteit van de voorbije week.

Nieuws en informatie op internet

Ook de VRT-nieuwssite, Deredactie.be, kreeg in 2008 een nieuwe invulling. Naast de nieuwe naam⁵ ging het om een inhoudelijke verdieping en een conceptuele uitbreiding. De site maakte gebruik van audio- en videomateriaal van de nieuws- en duidingsprogramma's op radio en tv.

Deredactie.be zorgde in 2008 voor achtergrondinformatie rond actuele thema's zoals de regerings- en bankencrisissen en de Amerikaanse verkiezingen. Naast informeren en duiden wil de site ook het maatschappelijke debat stimuleren. Deredactie.be bood daarom ruimte aan een brede en evenwichtige waaier van opinies en opiniemakers.

Specifieke nieuwspagina's werden in 2008 ook via andere VRT-websites aangeboden, zoals het regionale nieuws op Radio2.be. Ook Teletekst besteedde een groot deel van zijn aanbod aan actuele nieuwsgebeurtenissen. De mediagebruiker kreeg indien hij dat wenste (en tegen betaling) een sms bij "breaking news".

De verkeersredactie van de VRT volgt de toestand op de wegen nauwgezet op en geeft de verkeersinformatie zo snel mogelijk door aan de mediagebruikers.

VERKEERSINFORMATIE

Op alle radionetten (behalve Klara) krijgen luisteraars verkeersinformatie op vaste momenten en extra flitsen voor dringende zaken. Chauffeurs worden ingelicht over files maar bijvoorbeeld ook over incidenten en spookrijders. De informatie wordt ook verspreid via de VRT-Infolijn, Teletekst, de websites van Radio 1, Radio 2, MNM (Donna) en Radio 2, de sms-dienst en de RDS-TA-dienstverlening van Radio 1 (voorheen verstuurd samen met de Donna-signalen). Deredactie.be biedt permanent een update van de filekaart, een lijst van de actuele verkeersomstandigheden, radarcontroles en de wegwerkzaamheden.

De verkeersredactie doet een beroep op verschillende bronnen, zoals de federale politie, het Vlaams Verkeerscentrum (filelijst en statische camera-beelden), de Vlaamse en de federale overheid (gemiddelde snelheid op de snelwegen), Touring Mobilis (informatie van correspondenten), Meteowing (weerinformatie), Mobiris Centrum (verkeersinformatie over Brussel), lokale politie (plaatselijke hinder), Be Mobile (filetotaal, verliestijden), een buienradar (die de regenzones volgt), openbaar vervoersmaatschappijen (problemen), correspondenten en VRT-medewerkers.

⁵ Deredactie.be heette voorheen Vrtnieuws.net.

De culturele hefboom

De VRT ondersteunt de eigenheid, diversiteit en rijkdom van cultuur in Vlaanderen.

De Canvascollectie mobiliseerde honderden beeldende kunstenaars om hun artistiek werk te tonen en deel te nemen aan een wedstrijd. Marcel Vanthilt was de presentator van het crossmediale programma.

Cultuur wordt in de Beheersovereenkomst 2007-2011 gedefinieerd als: *'dat deel van de menselijke activiteit dat erop gericht is om op een creatieve manier de leefkwaliteit van mens en maatschappij te verbeteren of om het inzicht in de menselijke betekenis te vergroten. Het streven naar immateriële meerwaarde zal hierbij de dominante motivatie zijn'.*

In een addendum bij de beheersovereenkomst kreeg de openbare omroep de opdracht om de cultuurparticipatie en -beleving van de Vlaming te stimuleren, onder meer met extra cultuuraanbod.

Friedl': een boekenprogramma op Radio 1 van Friedl' Lesage met bekende Vlamingen en hun favoriete boeken.

De Cultuurdelta

De Cultuurdelta is de verzamelnaam van het VRT-cultuuraanbod. De VRT bevordert zo de deelname aan en het genieten van cultuur, zowel in de breedte als in de diepte. De Cultuurdelta vrijwaart zo de culturele meerwaarde van de openbare omroep in het digitale medialandschap.

De omroep zet voor zijn culturele opdracht al zijn netten in. Door een evenwichtige invulling van zijn driesporenbeleid creëert hij een groter cultuuraanbod:

- ▶ De VRT signaleert regelmatig over cultuur in programma's op alle netten. Dat is Spoor 1, met bijvoorbeeld *De rode loper* (Eén), *De ochtend* (Radio 1) en de nieuwsuitzendingen op radio en tv.
- ▶ De VRT heeft specifieke cultuurprogramma's op zijn radio- en televisienetten. Dat is Spoor 2, met bijvoorbeeld *Mezzo* (Radio 1), *Mekka* (Studio Brussel), *LUX* (Canvas), *De Canvascollectie* en *Iets met boeken* (Canvas).
- ▶ De VRT biedt met een extra aanbod de cultuurliefhebber de kans om culturele onderwerpen verder te ontdekken. Dat is Spoor 3, met het multimediale webplatform Klara.be, het verrijkte aanbod op Canvas+ en Klara-radio.

De drie sporen voeden elkaar voortdurend. Zo verwijzen de generalistische netten regelmatig naar het cultuuraanbod op spoor 2 en spoor 3. De Vlaamse cultuurliefhebber krijgt op die manier alle ruimte om in zijn eigen tempo en volgens zijn eigen voorkeuren cultuur te ontdekken en te beleven.

De omroep zet voor zijn culturele opdracht al zijn netten in.

In lets met boeken spraken Jan Leyers en Leon Verdonshot met Vlaamse en Nederlandse schrijvers over hun oeuvre.

Cultuur op radio, tv en online

Op radio besteedt Klara de meeste aandacht aan cultuur. Cultuur behoort immers tot de kerntaak van dit radionet. Het cultuurnet besteedde in 2008 in al zijn programma's aandacht aan culturele gebeurtenissen en evoluties. *Ramblas* en *De kunstkaravaan* gaven achtergrondinformatie bij de gebeurtenissen in de culturele sfeer.

Ook de andere radionetten signaleren over cultuur of hebben specifieke cultuurprogramma's. Radio 2 informeerde de luisteraar met zijn ontkoppelde programma's (*Ochtendpost*, *Midagpost* en *Avondpost*) over culturele gebeurtenissen uit de eigen regio. In de andere programma's van Radio 2 en in die van Donna was er ook aandacht voor de populaire cultuur. Studio Brussel focuste op nieuwe muziek. Het net had extra aandacht voor livemuziek zowel in het concertcircuit als op grote festivals. *Mekka* bundelde dagelijks het culturele aanbod voor jongeren. Radio 1 verweefde cultuur in de meeste van zijn programma's. Het net had ook een specifiek cultuuraanbod met *Mezzo* dat de culturele agenda toelichtte, *Friedl'*

(een boekenprogramma) en *Exit & Exit+* met aandacht voor specifieke muziekgenres.

Canvas investeerde in zijn cultuuraanbod met een vaste afspraak op donderdag (met *LUX*, *Genius of Photography*, enzovoort), de cinefiele film en de wereldcinema, de auteursdocumentaire, klassieke muziek (*Canvas klassiek*) en jazz/rock/blues (zoals met *Belpop* en *Radio 1 Sessies*). *De Canvascollectie* mobiliseerde kunstenaars en culturele organisaties in een sportieve strijd rond beeldende kunst (zie p. 29). In het najaar had Canvas *lets met boeken*, een coproductie met VPRO. Cultuur kwam ook vaker aan bod in andere programma's, zoals *Phara* of *Terzake*. Eén had veel aandacht voor de populaire cultuur en het entertainment. Het net leverde met reeksen als *Katarakt* en *De smaak van De Keyser* kwaliteitsvolle Vlaamse fictie. In verschillende programma's (gaande van *Het Journaal* tot *De laatste show*) werd gesignaleerd over cultuur. Verschillende Ketnet-programma's (*Karrewiet*, *de wrap*, *Symfolies*, enzovoort) maakten kinderen attent op culturele gebeurtenissen en op cultuur in de brede zin.

Klara.be: het multimediaal cultuurplatform van de VRT.

GEDICHTENDAG

Sinds 2000 is de laatste donderdag van januari in Vlaanderen *Gedichtendag*. In de aanloop naar deze dag besteedden verschillende VRT-netten aandacht aan poëzie. De Canvaskijker hoorde elke dag een gedicht dat meedong naar de Herman de Coninckprijs voor het beste gedicht (Buitenland van Miriam Van Hee). In *Mezzo* konden de luisteraars van Radio 1 hun mening kwijt over de genomineerde poëzie. Ook Klara, Studio Brussel en Donna hadden een week lang aandacht voor poëzie.

In april 2008 werd Klara.be het multimediale cultuurplatform van de VRT. De website bevatte artikels, foto's en audio- en videofragmenten over culturele onderwerpen (muziek, podium, boeken, exposities, films, enzovoort). De site bood materiaal aan uit het VRT-archief, actuele informatie en een cultuurkalender (in samenwerking met Cultuurnet Vlaanderen). Klara.be/radio bleef informeren over wat op Klara-radio gebeurde.

De openbare omroep was in 2008 ook organisator, coproducent en media-partner bij een breed gamma culturele evenementen, zoals *Jazz Middelheim*, *Zogezegd in Gent*, *Gedichtendag*, *Klara4Kids*, *Open Monumentendag* en de *Antwerpse Boekenbeurs*.

Het extra cultuuraanbod via digitale verrijking

Het addendum cultuur bij de Beheers-overeenkomst 2007-2011 bepaalt dat de tv-netten VIA-diensten cultuur moeten aanbieden (artikel 3, §1). De overeenkomst bepaalt onder andere: "In het lineaire aanbod van Eén, Ketnet en Canvas wordt de mediagebruiker attent gemaakt op een mogelijkheid tot interactiviteit, een parallelle live uitzending (lineaire verrijking) of op extra aanbod-op-aanvraag (niet-lineaire verrijking en andere vormen van niet-lineaire diensten)."

Het digitale cultuuraanbod is een extra aanbod dat boven op de lineaire programmering van de tv-netten komt. De VRT versterkte, in 2008, immers zijn cultuuraanbod op Eén, Canvas en Ketnet (zoals bepaald in artikel 4 van het cultuuraddendum).

De uitreiking van de Vlaamse Cultuurprijzen (4 februari) betekende de première van Canvas+. De digitale kijker kon via de rode knop op zijn afstandsbediening kiezen voor de rechtstreekse uitzending van de Cultuurprijzen. Vanaf maart volgden er regelmatig digitale extra's. Ze boden de kijkers de kans om culturele evenementen rechtstreeks mee te maken, zoals *StuBruPuntUit*, *Expo '58* en *Jazz Middelheim*.

Vanaf september bood Canvas dagelijks een verrijkt digitaal aanbod. Enkele keren per week kon de cultuurliefhebber kijken naar extra cultuurprogramma's of genieten van opnames van cultuurevenementen op Canvas+. Het kon gaan over voorstellingen, podiumkunsten, moderne muziek, klassieke muziek, cultuurdocumentaires en cultuurprogramma's van Canvas. Canvas+ focuste ook gedurende twee weken op Het Filmfestival van Gent.

DE KONINGIN ELISABETHWEDSTRIJD

De Koningin Elisabethwedstrijd was in 2008 een zangwedstrijd. Dankzij de crossmediale aanpak van de VRT hoefde de muziekliefhebber vanaf de halve finales niets te missen. De wedstrijd werd rechtstreeks en integraal uitgezonden via Klara continuo en Canvas+. Klara zond de KEW uit vanaf de finales. Klara.be bracht een rijk aanvullend aanbod van beeld, geluid en tekst. Canvas bracht uitgebreide samenvattingen en zond de laatste finale-avond rechtstreeks uit. Daarnaast putte Canvas uit zijn rijke archief en liet "grote stemmen van vroeger" horen, zoals Enrico Caruso en Maria Callas. Het net bracht in de reeks *Weerwolven* ook een portret over Pierre-Alain Volondat, de winnaar van de Koningin Elisabethwedstrijd voor piano 1983.

ZOGEZEGD: DE VERBEELDING AAN DE MACHT

Op 4 april vond in de Vooruit de tweede editie van *Zogezegd in Gent* plaats, het openingsfeest van de Literaire Lente. *Zogezegd in Gent* is een literair evenement van Radio 1 en Boek.be. *Zogezegd in Gent* ging op zoek naar wat er is overgebleven van de grote thema's van de jaren zestig: de utopie, de verbeelding, het geloof in de toekomst en de seksuele vrijheid.

DE GOUDEN UIL

Op 29 maart werden in het Antwerpse gerechtsgebouw De Gouden Uil-literatuurprijzen uitgereikt. In de aanloop daarnaartoe bespraken bekende lezers de genomineerde boeken in *Dag boek* (Canvas), dagelijks na *Terzake*. De luisteraars van Radio 1 konden via Radio1.be stemmen voor de publieksprijs: hun favoriete auteur tussen de genomineerden van De Gouden Uil-literatuurprijs. Vrienden van de schrijvers kwamen van 10 tot 14 maart aan het woord in *Stories*. De feestelijke uitreiking werd rechtstreeks door Canvas uitgezonden.

Klara.be had aandacht voor de vijftigste verjaardag van Tom Lanoye. Op 27 augustus lazen bekende Vlamingen een hele dag voor uit zijn werk. De voorleesmarathon werd uitgezonden op Klara.be.

Sporters en supporters

De VRT is de grootste promotor van sportbeoefening en –beleving in Vlaanderen. De omroep brengt het meeste van zijn sportaanbod onder de naam Sporza. De VRT brengt een diversiteit aan sportdisciplines op radio, televisie en online: voetbal, wielrennen, tennis, atletiek, zaalsporten en nog vele andere sporten.

De VRT vult de openbare omroepopdracht sport in via een driesporenbeleid:

- ▶ Actuele sportgebeurtenissen en sportgerelateerde onderwerpen worden in toegankelijke programma's op alle netten gebracht. (spoor 1)
- ▶ Sportgebeurtenissen worden op de generalistische netten live gebracht. (spoor 2)
- ▶ De VRT heeft ook een thematisch sportaanbod (spoor 3): Sporza.be biedt sportnieuws en –uitslagen, live streamings⁶ (audio en video) van sportevenementen en korte audio- en videoclips van sportgebeurtenissen.

Sport: op alle netten en op het internet.

Sport op radio, tv en online

In generalistische programma's zoals *De laatste show* (Eén) op tv en *Zondagpost* (Radio 2) op radio kwamen sport en sporters regelmatig aan bod (spoor 1).

De sportliefhebbers konden in 2008 bij Eén en Canvas terecht voor rechtstreekse verslaggeving van voetbal, tennis en wielrennen. Het Sporza-aanbod had daarnaast aandacht voor minder populaire sporten, zoals handbal en motorcross. *De journaals* hielden de kijkers op de hoogte van de belangrijkste sportgebeurtenissen. Op zondag werd het sportnieuws van het weekend gebundeld in *Sportweekend* (Eén). *Studio 1* bleef het programma over het Belgische voetbal met beschouwingen, uitslagen en verslagen. De Ronde van Frankrijk werd live uitgezonden en besproken in de sporttalkshow *Tour 2008* (Eén), die vanuit de aankomstplaats van elke tourrit werd uitgezonden. *Belga Sport* (Canvas) toonde de verhalen van Belgische sporthelden, zoals Eddy Merckx en de broers Geboers. Op Canvas+ waren er in het najaar live-uitzendingen van zaalsporten op woensdag en zaterdag.

Tijdens de rechtstreekse uitzending *Flandrien 2008* (Eén) werd Greg Van Avermaet tot de beste Belgische profrenner van het jaar verkozen. *Pinanti is Pinanti*, de talentenjacht voor jonge voetballertjes, beleefde in 2008 haar finale in *Studio 1* (Eén). Canvas zond twee documentaires uit over voetbalclub Anderlecht, naar aanleiding van haar eeuwfeest.

Radio 1 was het radionet dat uitgebreide verslagen en live sportverslaggeving bracht. In Sporza-radio ging de meeste aandacht naar voetbal, wielrennen en tennis maar ook andere sporten kwamen regelmatig aan bod. In de nieuwsuitzendingen op alle radionetten werd dagelijks bericht over de belangrijkste sportgebeurtenissen.

Sporza.be werd in 2008 vernieuwd zodat de mediagebruiker nog beter werd gegidst naar de sportinformatie die hem boeide. De sportliefhebber bleef via een online scorebord op de hoogte van het scoreverloop in verschillende competities. Ook VRT-Teletekst had tientallen pagina's met sportnieuws.

Canvas ondersteunde de voorbereiding van een Belgisch vrouwelijk bobsleeteam voor de Olympische Winterspelen van 2010. In de documentairereeks *Bobslee: Operatie Winterberg* werd getoond hoe de selectie, de trainingen en de eerste wedstrijden verliepen.

Sporza had op radio, tv en online uitgebeid aandacht voor *De Ronde van Frankrijk*. Op Eén presenteerde Karl Vannieuwkerke elke avond de talkshow *Tour 2008*.

⁶ Live streaming is een techniek waarbij audio of bewegend beeld via internet direct respectievelijk via pc te horen is of op het computerscherm verschijnt. Dat gebeurt zonder dat de weergave wordt onderbroken door downloaden.

Op de Olympische Spelen schitterde Kim Gevaert in enkele loopnummers. Sporza slaagde er in om de atlete te interviewen vlak na haar prestaties.

DE OLYMPISCHE SPELEN

Alle netten van de VRT hadden aandacht voor de Olympische Spelen in Peking, elk vanuit een eigen invalshoek. Sporza had een ploeg ter plaatse om het grootste sportevenement van de voorbije jaren uitgebreid te verslaan. De VRT stuurde ook, op verzoek van de Olympische televisie maatschappij, een opnameploeg van 56 medewerkers die zorgde voor de beelden van het wielrennen, de marathon, het snelwandelen en de triatlon.

Radio 1 bracht met *Sporza Olympia* de hoogtepunten van de Spelen. In de reeks *In de ban van de Ringen* ging een reporter de olympische koorts meten in Peking. Ook de andere radionetten volgden de gebeurtenissen in Peking, vooral als er Belgen aantraden.

Sporza Olympia op Eén werd een dagelijkse uitzending van ongeveer 15 uur televisie. Naast livebeelden en opgenomen beelden bevatte *Sporza Olympia* ook interviews, verslagen van niet-rechtstreeks uitgezonden wedstrijden, korte berichten en de agenda. Op Canvas bracht *Sporza Olympia* ruime samenvattingen van de belangrijkste sportieve gebeurtenissen en besprak die met studio gasten. De sportieve hoogtepunten kwamen aan bod in *Het journaal van 13 uur* en het *Olympisch ochtendjournaal*. *Studio Peking* bracht een uitgebreid overzicht van de gebeurtenissen op de Spelen en in het Belgische kamp. In de reeks *Olympische verhalen* bracht Canvas reportages over vroegere prestaties van Belgische atleten op de Olympische Spelen. *Alles voor Peking* was een documentairereeks over de voorbereiding van enkele Belgische atleten en hun begeleiders.

Wie digitaal keek, kon afstemmen op Eén+ als Belgen op hetzelfde moment in competitie kwamen. Eén zond de grote sportgebeurtenissen op de Olympische Spelen voor het eerst ook in HD uit (op Eén-HD).

Tijdens de Olympische Spelen had Sporza.be een dochter: Sporzaolympia.be. De site bevatte tekstverslagen, interviews, uitslagen en klassementen. De mediagebruiker kon er ook terecht voor livestreaming, in video en audio, en een aanbod-op-aanvraag. Tijdens de Spelen splitsten Eén en Canvas hun sportaanbod op Teletekst.

De VRT had trouwens ook voor de Paralympics aandacht op radio, tv en online en dan vooral voor de prestaties van de Belgische atleten. Hij kon bovendien beroep doen op een samenwerking met het Belgisch Paralympisch Comité.

Op verzoek van de Olympische televisie maatschappij, zorgde een VRT-ploeg voor de beelden van het wielrennen, de marathon, het snelwandelen en de triatlon op de Olympische Spelen van Peking 2008.

BEREIK

Sporza Olympia op Radio 1 (13-18 uur) bereikte gemiddeld 330.000 luisteraars⁷. Over 17 Olympische dagen heen luisterden in totaal ongeveer 1,5 miljoen Vlamingen. Tijdens de halve finale en de finale van de 4x100 meter lopen bij de vrouwen en voor de voetbalmatch België - Nieuw-Zeeland voor mannen luisterden er extra veel sportliefhebbers.

Sporza Olympia (3/4 uur-18 uur) trok gemiddeld 168.500 kijkers naar Eén. In totaal stemden ongeveer 4 miljoen Vlamingen af op het programma. *Studio Peking* was goed voor gemiddeld 763.500 kijkers. *Sporza Olympia* op Canvas haalde gemiddeld ruim 200.000 kijkers. 974.000 Vlamingen (een marktaandeel van 85%) zagen hoogspringster Tia Hellebaut goud pakken.

In de periode van de Olympische Spelen bereikte Sporza.be meer dan 1 miljoen surfers, dat is ongeveer één op drie surfende Vlamingen. Tijdens deze drie weken werden ruim 13 miljoen Sporza.be-pagina's over de Olympische Spelen bekeken. Dagelijks luisterden gemiddeld 3.000 mensen naar de livestream. De livestream van de tv-uitzending werd 450.000 keer opgestart, goed voor 300.000 uur live video kijken via het internet. 41.000 surfers keken naar de livestream van de halve finale mannenvoetbal België-Nigeria en 38.000 naar de finale van de 4x100 meter lopen bij de vrouwen. Daarnaast bekeken de surfers ongeveer 1,8 miljoen keer de ruim 1.000 videoclips over de Olympische Spelen.

⁷ Bron: VRT-Studiedienst

De Vlaamse dimensie

De VRT werkt elke dag aan het beeld van Vlaanderen. De omroep biedt de garantie dat het Vlaamse karakter van de media behouden blijft.

Als openbare omroep is de VRT de aangewezen partner van de Vlaamse Gemeenschap om de Vlaamse identiteit en diversiteit te helpen opbouwen en ondersteunen.

De mediadecreten stellen dat “de programma’s moeten bijdragen tot de verdere ontwikkeling van de identiteit en de diversiteit van de Vlaamse cultuur en van een democratische en verdraagzame samenleving”. Daarnaast heeft de VRT een bijzondere opdracht ten aanzien van de Nederlandse taal en moet hij bijdragen aan de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse culturele identiteit.

Dat engagement wordt in de programmering onder meer vertaald in Vlaamse muziekproducties en fictie van eigen bodem. Met RVi en BVN beschikt de VRT tenslotte over een aanbod voor Vlamingen in het buitenland.

Vlaamse muziek

De VRT wil de belangrijkste partner van de Vlaamse muzieksector en de grootste audiovisuele muziekdrager van Vlaanderen zijn.

In 2008 werd maandelijks bij alle radionetten een steekproef gehouden. Alle gedraaide nummers werden geteld. Van al die nummers werd het aandeel van de Vlaamse muziekproducties⁸ berekend. Volgens de beheersovereenkomst moet op VRT-Radio minstens 20% een Vlaamse productie zijn. In 2008 was dat 22,7%. Op alle radionetten waren de Vlaamse nummers evenwichtig gespreid over de dag.

De beheersovereenkomst stelt dat minstens één radiokanaal door het publiek herkend moet worden als een radio met een Nederlandstalig muziekprofiel. De VRT liet deze performantietest op een betrouwbare manier meten door Ipsos Belgium. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat 35% van de respondenten een Vlaamse radiozender associeert met Nederlandstalige muziek. Daarvan geven bijna zes op de tien respondenten aan dat Radio 2 aandacht besteedt aan Nederlandstalige muziek. Van alle Vlaamse radionetten scoort Radio 2 met dit resultaat het hoogst.

Vlaamse muziek was extra aanwezig in Radio 2-programma’s als *De Eregerij*, waar Vlaamse muzikmakers in de schijnwerpers werden gezet, en *Zomerhit 2008*. Ook de andere zenders hadden regelmatig extra aandacht voor de Vlaamse muziek, zoals Radio 1 met *100 op 1* (de honderd beste Belgische liedjes volgens de luisteraars) en Studio Brussel met *All Areas*, de uitzendingen vanop de zomerfestivals.

De eerste MIA's - de Music Industry Awards - werden in 2008 uitgereikt. Het evenement was een initiatief van Muziekcentrum Vlaanderen en de VRT. De uitreiking werd uitgezonden op Eén. Ook op Radio 1, Radio 2, Donna en Studio Brussel kon de luisteraar de prijsuitreiking volgen.

Vlaamse muzikmakers in de schijnwerpers.

⁸ Elk product waarbij de creatieve inbreng van een Vlaming als uitvoerder, auteur, producer of arrangeur een bepalende rol speelt. (Beheersovereenkomst 2007-2011, artikel 16)

Nicole & Hugo werden de winnaars van *Zo is er maar één*.

Vlaamse programma's

Eén, Canvas en Ketnet boden in 2008 in primetime (van 18 uur tot 23 uur) hoofdzakelijk Vlaamse programma's aan in allerlei genres. De VRT bleef daardoor de belangrijkste partner van de Vlaamse beeldindustrie (zie p. 48).

Volgens de beheersovereenkomst moet de omroep tussen 18 en 23 uur voor minstens 50% Vlaamse producties en coproducties uitzenden. In 2008 was dat 67,8%.

De VRT bracht ook in 2008 kwaliteitsvolle Vlaamse fictie. *Flikken* bracht een nieuwe reeks. Ook van *Witse* ging een nieuwe reeks van start. Daarnaast was er *Windkracht 10: Koksijde Rescue*, een miniserie van de gelijknamige bioscoopfilm. *Katarakt* was een reeks over de gebeurtenissen bij een fruitteeltbedrijf. In het najaar startte *De smaak van De Keyser*, een familiesaga. De serie *Thuis* was toe aan zijn veertiende jaargang en bleef maatschappelijk moeilijke onderwerpen brengen. Ketnet investeerde niet alleen in bestaande series als *Mega Mindy* maar startte ook met *Amika*, een reeks over de gebeurtenissen op en rond een manege.

De tv-netten hadden ook aandacht voor Vlaamse en Nederlandstalige muziek. *Zo is er maar één* bracht tijdloze klassiekers. *Peter Live!* was een muziektalkshow met Vlaamse artiesten. Vlaams talent mocht zich ook tonen in programma's als *Steracteur Sterartiest*, *Eurosong* en *Junior Eurosong*. Op Canvas was er onder meer *Belpop*, zes documentaires over een Belgische groep of artiest.

HET FEEST VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De verschillende VRT-netten hebben in 2008 de Vlaamse feestdag op gepaste wijze belicht. De nieuwsuitzendingen en tal van andere programma's hadden ruim aandacht voor de vele feestelijkheden en de officiële vieringen en toespraken. Alle netten brachten extra Vlaamse muziek.

- ▶ Eén en Radio 2 brachten *Vlaanderen boven!*, een rechtstreeks muziekprogramma vanop de Grote Markt in Brussel (de AB-supersterrenshow) en de Grote Markt in Sint-Niklaas (*Zo is er maar één – live*).
- ▶ Radio 2 zond de hele dag uitsluitend Vlaamse muziek uit.
- ▶ Ketnet zond de Vlaamse film *De bal* uit.
- ▶ Op Radio 1 hadden *De ochtend* en *Vandaag* aandacht voor de officiële plechtigheden. *Sonar* feestte mee met Vlaamse muziek. *Midi libre* en *Exit* brachten concertfragmenten van de Gulden Ontsporing in Brussel.
- ▶ Het programma *Was het nu 70, 80 of 90* op Studio Brussel bevatte enkel Vlaamse muziek.
- ▶ Klara zond de hele dag enkel muziek van Vlaamse uitvoerders uit. Vlaamse muzikanten stonden ook centraal in de live-uitzending van op de Gulden Ontsporing in de Beursschouwburg Brussel.
- ▶ Donna zette de honderd populairste Vlaamse producties aller tijden op een rij in *De formidabele 100*.

Peter Van de Veire en Yasmine presenteerden *Vlaanderen boven!* vanop de Grote Markten van Brussel en Sint-Niklaas.

HET ARCHIEFBELEID VAN DE VRT

De afdeling Documentatie & Archieven (D&A) beheert alle archieven van de VRT⁹: het beeldarchief, de geluidsarchieven, het documentenarchief, het fotoarchief en de digitaliseringsprojecten. In 2008 werd de dienstverlening voor interne en externe gebruikers verbeterd door de installatie van een gemeenschappelijk loket.

D&A was in 2008 betrokken bij verschillende archiveringsprojecten:

- ▶ Voor het project *Bewaring en Ontsluiting van Multimedia in Vlaanderen* (BOM-vl) nam de VRT infrastructuur voor de omzetting van tapes naar digitale bestanden in gebruik. Daarmee werden 8.628 archiefitems, goed voor 6.463 uur, omgezet en opgeslagen in de Digitale MediaFabriek¹⁰. Daarnaast werden 3.000 uur aan digitale bestanden bezorgd aan het IBBT¹¹ voor een projectdemo.
- ▶ Voor het *Digitaal Archive*-project (DAR) werden 4.800 programma's gedigitaliseerd. Na vier jaar waren eind 2008 18.750 tapes (eenduimbanden) gedigitaliseerd. In 2008 werd de integratie van het DAR-systeem met de Digitale MediaFabriek voorbereid. Daardoor zullen medewerkers makkelijker oud beeldmateriaal kunnen hergebruiken.
- ▶ Het crossmediale project *Expo 58 / The sixties* renoveerde 160 filmrollen uit de jaren zestig en 45 uren filmmateriaal over Expo'58 en stelde die digitaal ter beschikking van programmamakers en webredacteurs.

Dankzij een nieuwe groep archivariissen en operationele medewerkers film en audio, startte de VRT in 2008 met de uitrol van zijn DIVA¹²-project. De VRT wil zo een deel van het Vlaamse culturele erfgoed bewaren en ontsluiten. Oude radio- en tv-programma's zullen door DIVA gemakkelijk doorzoekbaar zijn en gebruikt kunnen worden door programmamakers en andere gebruikers. In november en december 2008 werden 300 uur aan programma's (uit het DAR-project) ontsloten. Vanaf december kon gestart worden met de structurele restauratie en digitalisering van tv-reeksen en journaals uit de jaren zestig en zeventig. DIVA startte ook met de digitalisering van 13.000 uur audio-archief en 700 uur unieke concertopnames (op Betamax-cassettes).

Video Active is een Europees samenwerkingsverband van 27 Europese mediabedrijven, voornamelijk televisieomroepen en mediabibliotheken, dat de toegang tot televisiearchieven wil bevorderen voor academisch onderzoek en educatie. De VRT werkt actief mee aan dit archiveringsproject. De organisatie lanceerde in 2008 de website Videoactive.eu. Mediagebruikers kunnen op deze site materiaal vinden over hoe Europeanen vanaf de jaren vijftig tot nu leefden en dachten. In 2008 werden de eerste beelden door de deelnemende partners opgeladen. De VRT bezorgde ruim 70 thematisch geselecteerde fragmenten, met metadata.

Vlaams cultureel erfgoed verdient om gerestaureerd en gedigitaliseerd te worden.

9 Behalve het bedrijfsarchief.

10 Deze manier van mediaproductie is een bestandsgebaseerde werkmethode die content (audio, video, tekst) omzet in computerbestanden.

11 Interdisciplinary institute for BroadBand Technology

12 Digitaal VRT-Archief

Van wetenschap tot kennis

De VRT investeert in educatie. De beheersovereenkomst vraagt trouwens dat de openbare omroep zijn educatieve opdracht ter harte neemt.

Kennis en Wetenschap komen dan ook ruim aan bod in de programma's.

Een zicht op de studio tijdens de opname van *De bedenkers*, een programma rond Vlaamse uitvindingen.

Sinds 2007 is de doorstroming van wetenschappelijke informatie naar de redacties van de verschillende netten en programma's verbeterd. Daardoor komen vaker onderwerpen met betrekking tot kennis en wetenschap aan bod in nieuws- en duidingsprogramma's en in andere programma's op de generalistische zenders.

Het VRT-Laboratorium, een overlegplatform, onderzocht in 2008 hoe de VRT en de wetenschappelijke wereld elkaar konden ondersteunen.

Kennis, wetenschap en avontuur op alle netten.

Kennis en Wetenschap op radio en tv

Educatie was aanwezig op alle radionetten van de VRT. Radio 1 had de meeste aandacht voor Kennis & Wetenschap, met wetenschappelijke onderwerpen in *De Ochtend* en *Vandaag* maar evenzeer in programma's als *Peeters & Pichal*, *Feyten of Fillet* en *Stories*. Radio 2, Donna en Studio Brussel vertaalden wetenschappelijke thema's naar toegankelijke programma-items, afgestemd op hun doelpubliek. Ook Klara had in 2008 aandacht voor Kennis & Wetenschap, vooral in programma's als *Ramblas*, *Trio*, *Klara Wakker* en *Rondas*.

Ketnet bracht wetenschap en technologie tot bij de kinderen met zijn actualiteitsmagazine *Karrewiet*, in animatiereeksen (zoals *Bumba* en *Little Einsteins*), in het educatieve programma *Bedwetters* en in de wetenschapsquiz *Gebuisd*. *Chinees voor mij* was een avontuurlijk programma met wetenschappelijke proeven.

De nieuws- en duidingsprogramma's van Eén brachten geregeld actuele onderwerpen over technologie of wetenschap. Ook in breed toegankelijke programma's zoals *De Laatste Show* kwamen populair wetenschappelijke onderwerpen aan bod. In 2008 startte *De Bedenkers* een nieuwe zoektocht naar de origineelste Vlaamse uitvinding. De natuur en de toestand van onze planeet kwamen aan bod in Eén-programma's, zoals *Half uur natuur*, *Earth: the Power of the Planet* en *De aarde vanuit de hemel*.

Canvas had verschillende programma's die algemene of wetenschappelijke kennis aan zijn kijkers overbracht. *Wildcard: Tanzania* bracht verslag uit van de stage van studenten biologie in Tanzania. *Antarctica* bracht verslag uit over de bouw van

de nieuwe Belgische basis op Antarctica. Canvas programmeerde ook wetenschappelijke programma's en documentairereeksen over de milieuproblematiek, de vervuiling van onze leefwereld, de klimaatverandering en de gevolgen ervan. De documentairereeks *De Low Impact Man* volgde Steven Vromman in zijn missie om zijn ecologische voetafdruk tot 1,6 hectare te beperken. Canvas+ bood informatie over de klimaatverandering tijdens twee thema-avonden naar aanleiding van de tiende verjaardag van het Kyoto-protocol. Voor Wereldheidsdag programmeerden Canvas en Canvas+ enkele programma's rond de aids/hiv-problematiek.

Wildcard: Tanzania bracht verslag uit van de stage van studenten biologie in Tanzania.

Ontspanning voor iedereen

Fans vertelde de komische verhalen van extreme fans.

Luisteraars konden kiezen voor hun favoriete Donna's Office Bink.

De VRT bracht in 2008 een waaier aan ontspanningsprogramma's. De overheid wenst dat de omroep ontspanning brengt op de generalistische netten (Beheersovereenkomst 2007-2011, artikel 4, §1). De VRT vindt ontspanning in zijn aanbod noodzakelijk. De beheersovereenkomst bepaalt immers dat de VRT op maandbasis minstens 90% van de bevolking bereikt. Dat kan alleen maar als ook ontspanning in het aanbod is opgenomen.

Voor het merendeel van de Vlamingen zijn ontspanningsprogramma's een onmisbaar onderdeel van het mediaaanbod van de openbare omroep. Dankzij ontspanning kunnen de andere openbare omroepdomeinen ook gemakkelijker tot bij de mediagebruiker komen. De VRT biedt daarom een evenwichtige programmamix waarin ontspanning een belangrijke rol speelt.

De omroep streeft er voortdurend naar om de kwaliteit van de ontspanningsprogramma's te bewaken en zo mogelijk te vergroten.

Dankzij ontspanning kunnen de andere omroepdomeinen gemakkelijker tot bij de mediagebruiker komen.

De slimste mens ter wereld

HET VRT-AANBOD IN 2008

Het aanbod van elk openbaar omroepdomein wordt uitgedragen door de VRT-merken op radio, tv, internet en mobiele toepassingen. De merken combineren daarbij kwaliteit met bereik. In 2008 werkte de openbare omroep verder aan de versterking van zijn merken met kwalitatieve producties en afgelijnde netprofielen.

De opdracht en het profiel van elk net is uniek. De netten werken wel samen waar het kan en verwijzen naar elkaars aanbod. Samen bedienen ze het grootste deel van de Vlaamse bevolking.

De VRT zette in 2008 enkele belangrijke stappen in de ontwikkeling naar een digitaal omroepbedrijf. Het digitale tv-aanbod werd immers verruimd met extra aanbod-op-aanvraag en met het verrijkte aanbod van Eén, Canvas en Ketnet. Het aanbod van Eén+, Canvas+ en Ketnet+ stond daarbij steeds in relatie met het aanbod op de generalistische netten.

Dit deel beschrijft van elk net het profiel, het radio- of tv-aanbod, het internetaanbod, het eventuele extra digitale aanbod en enkele belangrijke evenementen of acties.

Eén voor allen

Televisie

Eén had in 2008 met zijn informatieaanbod aandacht voor binnen- en buitenlands nieuws, cultuur, wetenschap en economie. Het reguliere informatieaanbod (*De journaals*, *Kopen*, *Villa politica*, *De zevende dag* en *De vrije markt*) werd uitgebreid met het discussieprogramma *Volt*, dat de consument centraal plaatste.

Maatschappelijk moeilijke onderwerpen werden niet uit de weg gegaan. In *Voorbij de grens* trokken tien mensen met een functiebeperking samen door Nicaragua. *Doodgraag leven* volgde vijf mensen met terminale kanker. De reeks *De 8* toonde acht jongeren uit het beroepsonderwijs die een leegstaand huis renoveerden en verbouwden tot buurthuis. Wat reality betreft, waren er ook verschillende reeksen in de frequentie *Het leven zoals het is*: *Planckendael*, *De luchthaven*, *Huis te koop*, enzovoort. *Dokters van Morgen* volgde studenten geneeskunde van de KU Leuven.

Culturele activiteiten kwamen aan bod in programma's zoals *Het journaal*, *De laatste show*, *Vlaanderen Vakantieland* en *De rode loper*. Vlaamse muziek en muzikalent van eigen bodem kregen een forum in *Zo is er maar één*, *Eurosong*, *Junior Eurosong*, *Steracteur Sterartiest* en *Peter Live!* Enkele Vlaamse filmklassiekers (*De Vlasschaard*, *Pallierter*, ...) vervingden het culturele aanbod op Eén. Vlaamse fictie had een vaste plaats in de programmering van Eén, met onder andere *Thuis*, *Witse*, *Flikken* en *Kinderen van Dewindt*. Eén bracht ook de dramareeks *Katarakt* over de gebeurtenissen op een fruitteeltbedrijf, en de serie *Windkracht 10: Koksijde Rescue*. Het net startte in december 2008 met *De Smaak van De Keyser* over drie generaties vrouwen tussen 1939 en 2007. Humor van eigen

Eén ging maatschappelijk moeilijke onderwerpen niet uit de weg.

Netprofiel

Op tv is Eén de familiezender van de VRT. De publieke meerwaarde van Eén vertaalt zich onder meer in:

- ▶ het verspreiden van onafhankelijk nieuws;
- ▶ het bevorderen van de sociale cohesie;
- ▶ het garanderen van kwaliteit en innovatie;
- ▶ het verpersoonlijken van de culturele rijkdom en diversiteit van Vlaanderen;
- ▶ het bevorderen van democratisch burgerschap.

Eén programmeert breed zodat alle bevolkingsgroepen gemakkelijk bereikt worden met een kwaliteitsvol aanbod.

Kobe Ilsen volgde in *Doodgraag leven* vijf mensen met een terminale kanker.

bodem was er met *FC De kampioenen*, *Fans* en *Halleluja!*. De humorreeks *Rwina* was opgebouwd rond gelijkenissen en verschillen tussen mensen van verschillende culturen.

Thuis meequizen kon met programma's als *Blokken*, *De slimste mens ter wereld* en *De premiejagers*. *De bedenkers* startte eind 2008 met een nieuwe zoektocht naar de origineelste uitvinding van Vlaanderen. Daarnaast zorgden nog andere programma's voor algemene verrijking: *Vlaanderen vakantie*, *Eén wereld*, *Dieren in nesten*, *1000 Zonnen*, enzovoort. Voor pure ontspanningsprogramma's zoals *Fata Morgana* en *Tomteterom* was er ook plaats in het programmaschema van Eén. De webactie rond papierazifoto's van *Tomteterom* werd wel na publieke commotie vervroegd stopgezet.

Het sportaanbod bestond uit gespecialiseerde magazines (zoals *Sportweekend*, *Studio 1* en *Tour 2008*) en rechtstreekse uitzendingen van belangrijke sportevenementen (zie p. 17). *De Olympische droom* toonde de voorbereiding van de Belgische atleten. De Spelen zelf werden door Sporza op Eén uitgezonden en 's avonds in *Studio Olympia* samengevat. *Eeuwige roem* zocht uit welke ex-topsporter de juiste kwaliteiten heeft om eeuwige roem te verdienen.

In *Tomteterom* onderzocht Tom Waes of bestaande handleidingen in de praktijk wel deugen.

Internet

De navigatie van Eén.be werd in 2008 vernieuwd. De website bracht ook meer achtergrondinformatie bij de programma's. Er waren ook subsites voor programma's als *Steracteur*, *Sterartiest*, *Eurosong* en *Doodgraag leven*. Op de nieuwe *Blokken*-subsite kon online het spel gespeeld worden. Het webplatform van *Tomteterom* kreeg veel reacties op oproepen in het programma. *Thuis* kreeg een online-aanvulling met personages die ook "online leefden". In 2008 begon Eén met een wekelijkse elektronische nieuwsbrief.

Evenementen en acties

Eén was in 2008 mediapartner van een groot aantal evenementen en ondersteunde op die manier Vlaamse artiesten en organisatoren. De bekendste daarvan waren de *Nekka-nacht*, *The night of the Proms* en *Clouseau crescendo*. Ook verschillende theater- en musicalproducties en acties met een belangrijke maatschappelijke impact konden rekenen op ondersteuning van Eén. Programmagebonden evenementen waren onder andere de *Thuisdag*, de *Witse-speurtocht*, de wandel-, fiets- en feestmomenten van *1000 zonnen* en de *Flikkendag*. *Fata morgana* was een wekelijks zomerevenement met Vlaamse artiesten.

Op 19 september organiseerden het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de VRT en de RTBF voor de tweede keer *Stars of Europe* aan de voet van het Atomium. In de show, die in tal van landen uitgezonden werd, traden bekende Europese artiesten op. Het muziekenvenement besteedde in 2008 aandacht aan Unicef.

Eén+ zond een aantal actualiteitsmomenten (nieuws en sport)

rechtstreeks uit. *Villa Politica* dat vaste afspraken had op Eén, liep op Eén+ door tot het einde van de plenaire debatten in het Vlaams Parlement en de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Eén+ zond ook enkele evenementen uit, zodat de programmering van Eén (en Canvas/Ketnet) niet doorbroken hoefde te worden.

Enkele voorbeelden:

- ▶ rechtstreekse uitzendingen van de Olympische Spelen als er twee Belgen tegelijkertijd in competitie kwamen;
- ▶ sportwedstrijden zoals de motorcross Grote Prijs der Naties en de Formule 1-kwalificatieritten;
- ▶ *Music for Life* met livebeelden uit het Glazen Huis;
- ▶ programma's in het kader van de Amerikaanse presidentsverkiezingen: debatten en de verkiezingsnacht;
- ▶ de tweede halve finale van *Het Eurovisiesongfestival*.

Canvas: mag het iets meer zijn?

Netprofiel

Canvas richt zich op de mediagebruiker die op zoek is naar individuele zelfontplooiing. De zender omschrijft zichzelf als volgt: "Canvas biedt als informatief en deskundig net meerwaarde, bekwaamheid, zelfbewustzijn en zelfrelativering. Het net vertelt sterke verhalen, is kritisch, alert, humoristisch en verrassend."

Begin 2008 werd Canvas vernieuwd. Het net focuste daarbij op innovatieve programma's en op de verjonging van zijn publiek. Sinds de vernieuwing is Canvas het Vlaamse net met de grootste tevredenheid bij zijn kijkers (91%)¹³.

Canvas maakt vaste afspraken met een maatschappelijk relevant aanbod. Wetenschap en geschiedenis komen regelmatig samen met human interest aan bod. Daardoor wordt een breder publiek aangesproken.

Canvas is het Vlaamse net met de grootste tevredenheid bij zijn kijkers.

Televisie

Canvas leverde in 2008 zijn bijdrage aan de informatie-opdracht van de VRT met *Terzake*, *Vranckx*, *Panorama*, *De keien van de wetstraat* en het nieuwe discussieprogramma *Phara*. De documentairereeks *De zaak* zoomde in op spraakmakende gerechtszaken.

Canvas bracht heel wat humorprogramma's. Het aanbod van eigen bodem (*SPAM*, *Het programma van Wim Helsen*, *Neveneffecten*, enzovoort) werd aangevuld met aangekochte reeksen (zoals *Coupling* en *Love soup*). *Comedy Casino* gaf een forum aan stand-upcomedians uit Vlaanderen. In de zomermaanden was er de quiz *De Canvascrack*. *Virus* was 'onvoorspelbare en verrassende alternatieve televisie'.

Geschiedenis in de brede zin hoorde tot het vaste Canvasaanbod. *Verloren land* belichtte de familiale geschiedenis van bekende Vlamingen. *Belga Sport* bracht het verleden van sportfiguren weer tot leven. *In Europa* behandelde de Europese geschiedenis. Meer wetenschap voor een breed publiek was er met *De Low impact man*, *Plat préféré* en *Bobslee*.

Canvas bracht diepgaande gesprekken in *Mijn moeder*, *Spraakmakers* en *Nooitgedacht*, met vaak een accent op cultuur. Daarnaast had Canvas nog diverse andere, specifieke cultuurprogramma's zoals *Lux* en *Iets met boeken*. Verschillende keren per week was er een film.

Er waren documentaires over architectuur, kunst en het klimaat, en muzikale programma's als *Canvas klassiek* en *Seven ages of rock*. *Belpop* bracht een staalkaart van onze popgeschiedenis. Een blik op de wereld kreeg de kijker met *China voor beginners*, *Madagascar*, *Weg met De Soete*, *Wildcard: Tanzania* en *Plat Préféré*. Eén aflevering van *Plat Préféré* over het lievelingsgerecht van Hitler zond Canvas, na publieke commotie over het onderwerp, niet uit.

¹³ Bron: Baronet

Patrick De Witte volgde de Low Impact Man Steven Vromann in zijn missie om zijn ecologische voetafdruk te beperken.

Het programma van Wim Helsen was een non-conventioneel praatprogramma.

Internet

Canvas.be werd in januari 2008 grondig vernieuwd naar aanleiding van de restyling van het net.

Voor een aantal programma's werd een online-beleving ontwikkeld. Zo werd rond Expo'58 een subsite gecreëerd met archiefmateriaal. *Plat Préféré* en *Belpop* boden een multispelersquiz aan. De kijkers van *Weg met De Soete* en *Iets met boeken* kregen de kans om online te participeren door eigen informatie te delen met anderen.

Evenementen en acties

De *Canvascollectie* mobiliseerde kunstmakend en kunstminnend Vlaanderen. Honderden beeldende kunstenaars namen deel aan deze wedstrijd. Canvas werkte samen met verschillende musea. De winnaar van de publieksprijs was Rachel Agnew met het werk *To the funny farm*.

De *Koningin Elisabeth-Wedstrijd voor Zang* kreeg op Canvas ruime samenvattingen en rechtstreekse verslaggeving. Canvas+ bracht de wedstrijd vanaf de halve finales, analyses en verdiepende gesprekken. Achtergrondinformatie vond de liefhebber op een website van de wedstrijd.

CANVAS+

In het voorjaar startte Canvas met een verrijkt cultuuraanbod op Canvas+. Maandelijks kon een cultureel evenement via een extra digitale stroom bij Canvas gevolgd worden. Canvas+ vergrootte daarbij de beleving van de kijker door een livegevoel te creëren.

Vanaf het najaar kreeg Canvas+ een meer permanent karakter. De dagelijkse vaste afspraak met de kijker bracht thematische aanvullingen en verrijkingen op het aanbod van Canvas. Canvas+ heeft specifiek aandacht voor de openbare omroep-domeinen. Het plusaanbod vertrok steeds vanuit het aanbod op Canvas of de actualiteit. (meer informatie: zie p. 45)

Ketnet: van en voor kinderen

Netprofiel

Ketnet richt zich op kinderen tot 12 jaar met een kwaliteitsvol en ruim aanbod. Het net investeert permanent in Vlaamse producties. Ketnet plaatst de kinderen centraal en helpt hen op weg naar zelfstandigheid. Ze kunnen bij Ketnet de samenleving in hun eigen tempo ontdekken en leren begrijpen.

Ketnet is ook online met Ketnet.be en Kaatje.be.

Door met dezelfde programma's aanwezig te zijn op verschillende platformen, worden de beleving en de band met het programma én Ketnet versterkt.

Ketnet bestaat ook als game met Ketnetkick en als radiostroom. Kinderen kunnen naar Ketnet luisteren via de internetradiospeler. Ketnetradio zendt muziek, interviews, nieuwtjes en een quiz uit.

Op evenementen kunnen kinderen Ketnet ook in levenden lijve ervaren.

Televisie

In 2008 breidde Ketnet zijn zendtijd uit tijdens de schoolvakanties door de hele dag aanwezig te zijn. Nieuwe programma's waren onder andere *Zo Is er Maar Een: de Cup* (met Nederlandstalige muziek), *Chinees voor mij* (een avontuurlijk en wetenschappelijk programma) en *De pretroulette* (een spelprogramma). Aan deze programma's namen kinderen telkens zelf actief deel. In samenwerking met de Vlaamse gemeenschap werd *Mijn sport is top* gelanceerd, dat kinderen aanzette tot sporten. Het avonturenspel *GO IV* kwam met nieuwe afleveringen.

Ketnet bood ook Vlaamse fictie. *Amika*, over het leven van jongeren rond een manege, was nieuw. Andere programma's zoals *Sprookjes*, *Mega Mindy* en *En daarmee basta* kregen nieuwe afleveringen.

Karrewiet, het dagelijkse actualiteitsmagazine, bleef een vaste waarde in het informatieaanbod. Informatie en educatie kwamen ook aan bod in *Bedwetters*, *Gebuisd* en *Chinees voor mij*.

Het hostingconcept, *de wrap*, bleef het bindmiddel tussen de programma's. De wrappers kondigden niet alleen de programma's aan, maar brachten ook reportages, speelden spelletjes en toonden werkjes uit Ketnetkick. Met *Kaatje van Ketnet* introduceerde Ketnet een nieuwe beleving op tv en online voor peuters en kleuters.

Internet

Ketnet.be legde de nadruk op "beleving". Kinderen konden op de site video's bekijken, spelletjes spelen, meedoen met de wrappers, luisteren naar Ketnetradio, enzovoort.

De achtergrond op Ketnet.be werd een collage van Ketnetbeelden met verrassingseffecten en bewegende elementen. Oudere kinderen konden de opmaak afstemmen op hun leefwereld. De jongste kinderen werden meteen afgeleid naar Kaatje.be. Op deze website konden ze de wereld van Kaatje verder ontdekken en leren omgaan met de digitale media. Ten slotte had Ketnetkick ook directe links met Ketnet.be.

In november lanceerde Ketnet *KetnetKick 2, het mysterieuze eiland*, de opvolger van KetnetKick 1. Ketnetkick is een avontuurlijk multimediaspel. Kinderen kunnen in een 3D-wereld interactief communiceren tussen hun pc en tv. Met de nieuwe versie kunnen ze ook online tegen elkaar spelen en als speler een bepaald karakter kiezen. Kinderen leren met KetnetKick ook hun creativiteit te ontwikkelen in "creatieve studio's". Ze konden hun creaties voortaan ook naar vrienden en familie sturen. Ze konden die ook naar Ketnet zenden om hun werk te tonen op tv of internet.

Op 31 december 2008 waren er bijna 25.000 geregistreerde beheerders van KetnetKick 2, goed voor ongeveer 4.500 actieve spelers op topdagen.

Kaatje van Ketnet: een nieuwe beleving op tv en online voor peuters en kleuters.

Kaatje van Ketnet

In september 2008 werd *Kaatje van Ketnet* gelanceerd. De personages *Kaatje & Kamiel* dienden als herkenning voor de peuters en de kleuters en leidden hen door alle programma's van *Kaatje van Ketnet*. De focus lag daarbij op muziek, taal, fantasie en het stimuleren van actie en reactie.

Ook online was *Kaatje van Ketnet* aanwezig. Op *Kaatje.be* leerden *Kaatje & Kamiel* kinderen basisvaardigheden aan. Dat deden ze met scènes en spelletjes. *Kaatje.be* wil hen een positief zelfbeeld geven en hun fantasie stimuleren.

Ketnet moedigde ouders aan om hun kinderen te begeleiden bij het ontdekken van de digitale media. De ouders hadden een aparte website van *Kaatje van Ketnet* met nuttige informatie over programmering en evenementen.

Evenementen en acties

Ketnet wil er ook in de realiteit zijn. Daarom kon de Ketnetter elke schoolvakantie naar een evenement. In 2008 was er bijvoorbeeld *Bumba Carnaval*. Voor het eerst konden de kinderen ook naar het *Ketnet POP-concert* en op een avontuurlijke tocht met *GO IV* in Planckendeal. *De intrede van de Sint* werd begeleid door een doventolk.

Ketnet+ bood via digitale tv extra verrijking en verdieping. Op het moment dat Ketnet de oudere doelgroep (6-12 jaar) bediende, konden kinderen tussen 0 en 6 jaar op Ketnet+ terecht.

Ketnet+ bood vrijwel uitsluitend herhalingen van de programma's van *Kaatje van Ketnet*.

De pretroulette

Radio 1 op het ritme van de actualiteit

Netprofiel

Radio 1 is een open actualiteitennet. Het speelt zijn kernwaarden (ontdekking en verruiming) prominent uit. De missie van Radio 1 luidt: "Radio 1 is een open net dat gedreven wordt door wat er in de wereld gebeurt en van daaruit mensen inspireert in voelen en denken."

Naast actualiteit zijn de andere pijlers van Radio 1: cultuur, sport, human interest, muziek, kennis en wetenschap, humor en satire.

De vormgeving van Radio 1 is "strak en zakelijk maar ook warm en spannend".

Internet

Radio1.be versterkte in 2008 zijn rol als forum voor de luisteraars. Dat kwam het sterkst naar voren bij het consumentenprogramma *Peeters & Pichal*. Een actuaquiz verbonden aan *Dubbelcheck* kon op Radio1.be gespeeld worden.

Op de website vond de muziekliefhebber audio- en videomateriaal en foto's van de zomerfestivals en de *Radio 1-sessies*. Dat muziekaanbod kon ofwel live ofwel op aanvraag bekeken of beluisterd worden.

Radio

Radio 1 maakte in 2008 in alle programma's plaats voor nieuws: de politieke crisis, de Olympische Spelen, de financiële crisis, de Amerikaanse verkiezingen, enzovoort. Over de actualiteit werd bericht in de gebruikelijke nieuwsuitzendingen en in speciale nieuwsflitsen. Duiding werd gegeven in *De ochtend* en *Vandaag* en op andere momenten waar mogelijk en wenselijk. Verschillende programma's, zoals *Peeters & Pichal*, speelden in op onderwerpen die in de actualiteit stonden.

Radio 1 draaide hedendaagse en klassieke pop- en rockmuziek met speciale aandacht voor Vlaamse producties. *Allez Allez* bracht uitsluitend Belgische pop en rock. *Classics* focuste op klassiekers in de rock en aanverwante genres. *Exit* was de gids voor de muziekliefhebber met interviews, concertfragmenten, nieuwe releases en het beste van wereldmuziek, blues, soul, folk en kleinkunst. In *Exit plus* kwamen deze muziekgenres nog eens apart aan bod. In *Mezzo* en *Friedl' – een leven in boeken* stond cultuur centraal. Het net maakte ook plaats voor "radioverhalen" (zoals in *Stories*). Humor zat dan weer in programma's als *Bromberen* (een eigenzinnige kijk op de actualiteit), *Feyten of Fillet* (een relativerende kijk op de actualiteit) en *Dubbelcheck* (een quiz over de actualiteit). Verschillende keren werd het programmaschema aangepast voor sportgebeurtenissen in *Sporza-Radio*.

Daarnaast maakte het net ook plaats voor specials: *Sporza Tour* (met verslag van de Ronde van Frankrijk), *Sporza Olympia* (met verslag van de Olympische Spelen), de *Radio 1-sessies* (een reeks concerten) en *Expo '58* (enkele programma's over 50 jaar Expo'58).

Interactie met de luisteraar was het sterkst bij Peeters & Pichal. De luisteraars konden meewerken via e-mail, reacties op de website, telefoon of sms. Het programma maakte soms ook zelf nieuws en lanceerde geregeld acties (voorbeeld: een gehoortest en een rij-examentest).

Evenementen en acties

Radio 1 ondersteunde in 2008 de film- en literatuurwereld in Vlaanderen. *Mezzo* en *Friedl'* zonden bijvoorbeeld live uit vanop de Boekenbeurs van Antwerpen en het Filmfestival van Gent. Het net was bovendien structureel partner van verschillende theatergezelschappen en ondersteunde tentoonstellingen en concertreeksen van Vlaamse artiesten.

Radio 1 organiseerde ook eigen publieksevenementen. Voorbeelden:

- ▶ *De Radio 1-sessies*: een concertreeks in het Amerikaans Theater met Belgische muzikanten.
- ▶ Samen met Boek.be organiseerde Radio 1 *Zogezegd in Gent*, een festival over literatuur.
- ▶ *Het besluit* was de terugblik van vijf stand-upcomedians op 2008.

Radio 1 zette ook verschillende radio-acties op het getouw. Enkele voorbeelden: *De week van de taal* (in *Mezzo*), *100 op 1* (de top 100 van de beste nummers van Belgische artiesten) en live-uitzendingen op zomerfestivals.

**Radio 1 wordt gedreven door
wat er in de wereld gebeurt.**

Radio 2: dicht bij de luisteraar

Netprofiel

Radio 2 staat "dicht bij" de luisteraar. Het grootste radionet van Vlaanderen biedt een brede muzikale mix met bijzondere aandacht voor Nederlandstalige en Vlaamse producties. Met deze muziek en met ontspanning richt Radio 2 zich op een breed publiek.

De regionaal ontkoppelde programma's spelen extra in op wat er in de eigen regio gebeurt. Het nieuws- en informatieaanbod van het net heeft onder andere aandacht voor de regionale en nationale politiek, cultuur, economie en sport.

De programma's op Radio 2 focussen op het dagelijkse leven van de luisteraars. Het net heeft ook aandacht voor maatschappelijk belangrijke onderwerpen.

Strakke studio, of course.

De madammen kan ook op Eén "bekeken" worden.

Radio

Radio 2 heeft in 2008 zijn programmaschema versterkt met nieuwe programma's in de weekmiddagen en het weekend. In het middagblok bracht *De topcollectie* nostalgische muziek. De zendtijd van *Avondpost* met regionaal nieuwsaanbod werd verdubbeld. Op die manier kwam Radio 2 beter tegemoet aan de gewijzigde luisterbehoefte. *Avondpost* introduceerde een dagelijkse peiling en bood de luisteraars de kans om hun mening te uiten. Het net speelde ook meer zijn presentatoren uit als sterkhouders van het Radio 2-aanbod.

Radio 2 startte, na een jarenlange pauze, opnieuw met het luisterspel. *Dams en Van Deun* was een spin-off van het tv-programma *Witse*. Rond de Eén-serie *Thuis* werd in *Avondpost* elke dag een verhaallijn verteld door een van de acteurs.

Sinds november 2008 kon het radioprogramma *De madammen* ook op Eén "bekeken" worden. Daarvoor werden in de studio videocamera's opgehangen.

Internet

Radio 2 haalde de banden met zijn luisteraars ook online aan. Het spelelement op Radio2.be werd verder uitgebouwd. Radio2.be had een thematische subsite voor de *Top 30*.

Het podcastaanbod van Radio 2 bestond uit een "kookpod" (een podcast met recepten), een podcast van *De raadkamer* en het radiofeuilleton van *Dams en Van Deun*.

Ook via elektronische nieuwsbrieven werd de band met de luisteraar verstevigd.

Radio 2 focust op het dagelijkse leven van de luisteraars.

Radio 2-Tuindag

Evenementen en acties

Radio 2 organiseerde evenementen in alle Vlaamse provincies. Bij de belangrijkste hoorden:

- ▶ De tuindag in het domein Bokrijk;
- ▶ Zomerhit in Middelkerke;
- ▶ De wandeldag in Haspengouw;
- ▶ De Eregalerij in Oostende.

Een opname van het luisterspel Dams en Van Deun

Donna: Muziek en Meer!

Netprofiel

Donna was de vroegere hitradio van de openbare omroep. Begin 2009 werd het net opgevolgd door MNM.

Donna toonde in zijn laatste jaar, 2008, het leven en de Vlaamse samenleving zoals ze zijn. Donna wou voldoen aan de basisbehoefte van een grote groep luisteraars om *'het leven aangener te maken'*. De muziek bestond uit toegankelijke hits.

Donna hitbits was de digitale verrijking van Donna met non-stop hits.

Donna had sinds 2002 een dalend marktaandeel. Ondanks verschillende vernieuwingen bleef het marktaandeel van Donna in zijn doelgroep (12-35-jarigen) te laag.

Begin 2008 werd het net voor een laatste keer grondig vernieuwd. Die herinrichting was gestart in 2007 met de bedoeling om meer aansluiting te vinden bij de 18-44-jarigen die zich willen uitleven via radio. De vernieuwing leidde niet tot het verhoopte resultaat.

Uit VRT-onderzoek bleek dat Donna niet meer goed scoorde op zes parameters (loyaliteit, sympathie, uniek, aanbeveling, identificatie, vertrouwen). Donna kon de laatste jaren ook onvoldoende inspelen op de mediabehoeften genieten en plezier.

De VRT wenste dat zijn hitzender deze behoeften beter zou invullen. Daarom drong een fundamentele netvernieuwing zich op. Het nieuwe net zou moeten aansluiten bij een jonge doelgroep van mannen en vrouwen, met aandacht voor zijn bestaande luisterpubliek. Tegelijk zou de relatie tussen radio en internet versterkt worden.

MNM

Na 18 jaar werd begin 2009 afscheid genomen van Donna. In het najaar van 2008 besloot de VRT dat het vernieuwingsproject van Donna niet genoeg goede resultaten had opgeleverd en dat een nieuwe hitzender noodzakelijk werd.

MNM werd begin 2009 boven de doopvont gehouden. MNM klinkt "vinnig, verrassend, gedurfd en met veel humor" en biedt een gevarieerd muziekaanbod.

Radio

Donna informeerde zijn luisteraars snel en alert over actuele gebeurtenissen met nieuws-, weer- en verkeersberichten. In zijn horizontaal programma-aanbod¹⁴ had Donna aandacht voor cultuur, media, lifestyle, de nieuwste muziek en sport. Het net signaleerde over de culturele actualiteit en sport. Op die manier vervulde Donna een belangrijke rol in het driesporenbeleid van de omroep.

Een van de belangrijkste wijzigingen aan de programmering was de vernieuwing van het avondblok van 20 tot 23 uur. Dat was in 2008 specifiek op jongeren gericht.

Donna werd MNM.

Internet

Donna.be werd begin 2008 volledig vernieuwd. Het aanbod sloot nauw aan bij wat op het radionet werd gebracht.

Donna kon zijn muziekprofiel online versterken met extra songinformatie. Daarnaast waren er veel interactieve mogelijkheden voor de luisteraars.

Evenementen en acties

Donna had in 2008 regelmatig evenementen die het imago van het net onderstreepten. De zender focuste daarbij vooral op de muzieksector. De twee grootste evenementen waren:

- ▶ *Donna's Top 5000* van 17 november tot 12 december;
- ▶ *Donna's City Café*: zeven weken lang tijdens de zomermaanden.

Donna's City Café

Met Kraak de kluis konden luisteraars de inhoud van een kluis winnen.

Studio Brussel = muziek

Netprofiel

Muziek staat centraal bij Studio Brussel. Onder het motto *Life is music* brengt de zender "eigentijdse en vernieuwende muziek". StuBru richt zich op actieve, nieuwsgierige en avontuurlijke 16- tot 34-jarigen.

Studio Brussel brengt nieuws en culturele informatie, met speciale aandacht voor de Vlaamse festivals, de (jeugd)verenigingen en de (muziek)clubs.

De zender is een smaakmaker en een trendsetter. Hij engageert zich ook op maatschappelijk vlak.

Music for Life

In 2008 was Music for Life opnieuw hét evenement van Studio Brussel. Drie presentatoren sloten zich voor het goede doel zes dagen op in "Het glazen huis" in Gent. De solidariteitsactie liep in samenwerking met Het Rode Kruis. Het thema was "moeders op de vlucht voor oorlog en geweld, geef ze opnieuw een thuis". De actie bracht meer dan 3,5 miljoen euro op.

Tijdens Music for Life bezochten ongeveer 300.000 Vlamingen de subsite van StuBru.be. 40% van de bezoekers bekeek ook de live videostream, goed voor 188.000 uren internet-kijken.

Radio

Bij Studio Brussel stond in 2008 het beleven en ontdekken van muziek centraal. Met gespecialiseerde muziekprogramma's zoals *Volt*, *Antenna*, *Whiplash*, *Jungle fever* en *De hop* kwam de muziekliefhebber in contact met specifieke muziekgenres. Extra aandacht ging naar Vlaamse producties, het concertwezen en de festivals.

Het ochtend- en avondblok werden vernieuwd met *Tomas staat op* en *Zet'm op Siska*. Het middagblok werd ingevuld door *De wereld van Sofie*. *Mekka* bracht culturele gebeurtenissen en evenementen waar jongeren in geïnteresseerd zijn.

Studio Brussel investeerde ten slotte ook in nieuw radiotalent.

De overname

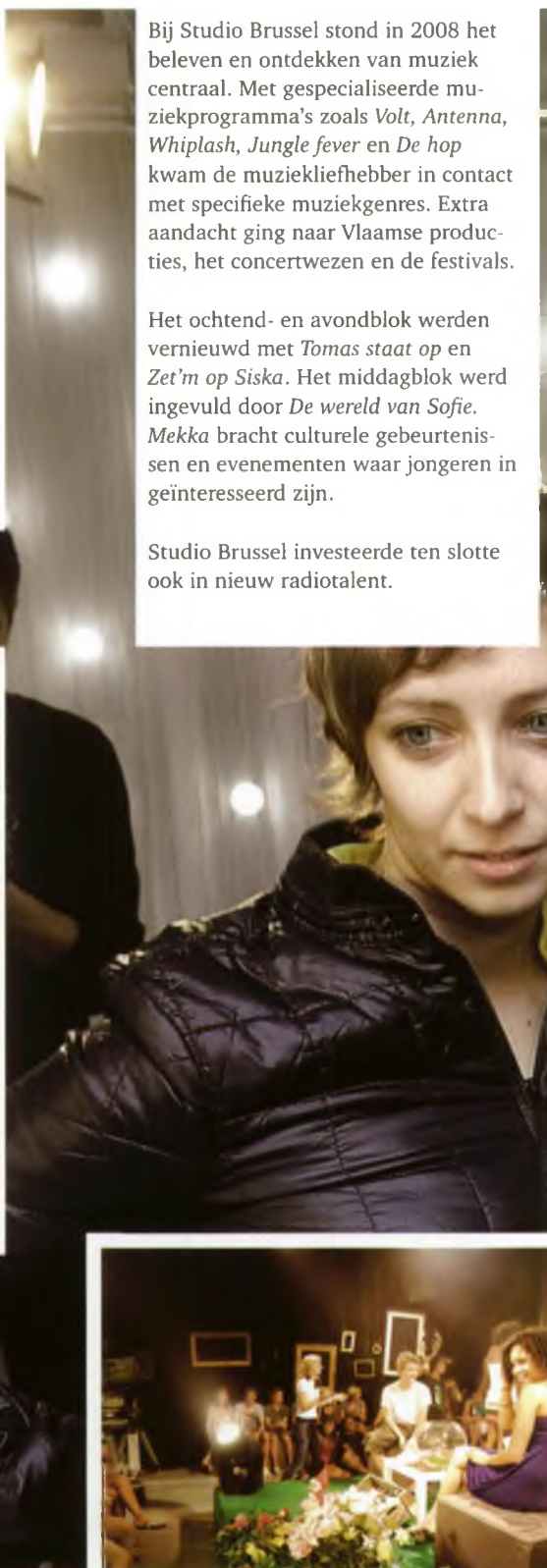

In 2008 experimenteerde de VRT met projecten die focusten op de relatie tussen jongeren en de openbare omroep. Het project *De overname* richtte zich tot jongeren van 14 tot 18 jaar, een moeilijk te bereiken doelgroep. Het uitgangspunt was: "als je hen de middelen geeft, welke programma's maken de jongeren dan?" Een groep jongeren kreeg de kans om radio, televisie en internetcontent te maken. Professionele mensen en middelen ondersteunden hun. Zo kwam de VRT meer te weten over de leefwereld en het mediagebruik van tieners en kwam nieuw talent naar boven.

De overname richtte zich tot jongeren van 14 tot 18 jaar, een moeilijk te bereiken doelgroep.

Met een mediacampagne maakte de VRT aan de doelgroep duidelijk dat hij hen ernstig neemt. Meer dan 500 jongeren schreven zich in om deel te nemen aan *De Overname*. Na telefonische selecties, presentaties in de Vlaamse provincies en VRT-workshops werden 25 jonge talenten gekozen. Zij werkten in de zomervakantie twee maanden aan een eigen 'stoorzender'. De jongeren maakten een talkshow voor Eén (*Jonge ogen*), een muziekshow voor Canvas (*Track 01*) en een fictiereeks voor jongeren (*Project 7*). De jongeren maakten ook een radio-uitzending voor Studio Brussel en 48 uur live-onlineradio op hun website *Deovername.be*.

De Vlaamse Jeugdraad bekroonde het VRT-project met de *Klein duimpje award*. Uit het juryrapport: "De Vlaamse Jeugdraad is bijzonder opgetogen dat de openbare omroep de jongeren als volwaardige partners actief liet doen, durven en denken in dit creatieve proces."

De talkshow *Jonge ogen* van *De overname*

Internet

StuBru.be bood extra informatie bij het radio-aanbod. Studio Brussel verruimde zijn webaanbod, vooral wat betreft videobeleving (zie: Music for Life).

Verschillende radioprogramma's speelden in op wat er zich online afspeelde. Omgekeerd bouwde Stubru.be verder op onderwerpen die in de radio-uitzendingen aanbod kwamen. Het onlineluik van *De bouwers* en *Music for Life* zijn hier voorbeelden van.

25 jaar Studio Brussel

In 1983 werd Studio Brussel boven de doopvont gehouden. In het begin zond StuBru twee keer per dag uit: van 7 tot 10 uur en van 16 tot 19 uur. Al snel veroverde het radionet een vaste stek in het Vlaamse radioland-schap.

Naar aanleiding van het jubileum werd Studio Brussel *Brudio Stussel*. Een week lang stond de programmering in het teken van de hoogte- en dieptepunten van 25 jaar StuBru. *Rendez-Vous* belichtte de muziek en geschiedenis van 25 jaar Studio Brussel. Op het verjaardagsfeest *BruStu Punt Uit* speelden Belgische bands die op Studio Brussel door de jaren heen veel airplay kregen.

Het logo van Studio Brussel in 1983

Life is music!

Verenigingen konden zich inschrijven om hun clubhuis om te laten bouwen tot een milieuvriendelijk gebouw. Een vereniging werd uitgekozen: de Scouts Sint-Lutgardis uit Hofstade. StuBru besteedde in *De bouwers* uitgebreid aandacht aan deze "ecologische bouw tegen de tijd".

Klara, alles voor de kunst

Netprofiel

Klara werd in 2008 het crossmediale cultuurmerk van de VRT. Klara gaf zijn naam vanaf februari immers niet meer alleen aan een radionet maar ook aan een webplatform over cultuur. Klara ondersteunde ook tal van culturele evenementen in Vlaanderen. Het merk focust op de Vlaamse identiteit en is prominent aanwezig in het cultuurleven.

De VRT koos voor een nieuw logo, een nieuwe huisstijl en een nieuwe baseline voor Klara: 'Klara, alles voor de kunst'.

Rust (onthaasten), klasse, culturele beleving (genot) en verdieping (kennis van zaken en ruimdenkendheid) zijn de kernwaarden van Klara-radio.

Klara-radio staat voor klassieke muziek. Het net maakte in 2008 ook meer plaats voor jazz. Andere genres, zoals wereldmuziek en chanson, werden geïntegreerd in het schema.

Klara continuo is de digitale dochter van Klara met non-stop klassieke muziek.

Klara gaf haar naam ook aan een webplatform over cultuur.

Radio

Het informeren over cultuur behoorde ook in 2008 tot de kernopdracht van Klara. *Ramblas* besteedde aandacht aan alle vormen van cultuur: klassieke muziek, opera, podiumkunsten, literatuur, beeldende kunsten en geschiedenis. In *Klara Wakker* werd de luisteraar op de hoogte gehouden van allerhande gebeurtenissen in de culturele sfeer. Op zaterdag focuste *De kunstkaravaan* vooral op erfgoed, tentoonstellingen en culturele weekendactiviteiten. *Trio* en *Rondas* bespraken maatschappelijke, economische en politieke ontwikkelingen.

Van 7 tot 12 uur (*Klara Wakker en Brede Opklaringen*), van 14 tot 17 uur (*Ludwig*) en van 19 tot 22 uur (*Orlando*) koos Klara-radio in 2008 voor klassieke muziek. 's Middags was er het cultuurmagazine *Ramblas* dat meerdere muzikale genres aan bod liet komen. Dat was ook het geval voor *De Tuin van Eden* (17-19 uur) en *Mixtuur* (22-23 uur). 's Avonds sloot Klara af met een uur *Jazz*.

In de nieuwe programma's *Tarantella*, *Meesterwerk* en *De sporen* stond muzikale verdieping centraal. *Neve*, *Friday on my mind* en *Cabo Verde* brachten respectievelijk jazz, chanson en wereldmuziek.

Klara betrok de luisteraar (inter)actief bij de uitzendingen en acties als *De top 75 van de klassieke muziek*, *Het koor van het jaar* en de *Klara-Muziekprijzen*.

Klara-radio speelde ten slotte ook een grote rol in het Vlaamse concertleven met coproducties en opnames.

Internet

Op 17 april ging het VRT-cultuurplatform Klara.be online. Deze site aggregeerde sindsdien alle culturele content van de VRT en bevatte ook de radiowebspagina's van Klara. (zie p. 15)

Evenementen en acties

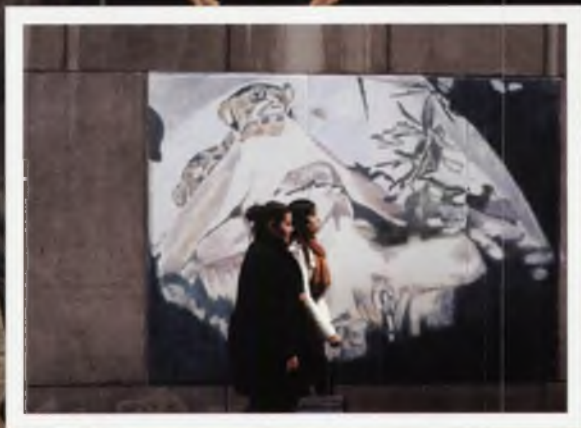
Klara in het Paleis, *Klara in de Stad* (Izegem) en het *KlaraFestival* waren ook in 2008 sleutelevenementen voor Klara. Klara pakte in februari uit met de eerste editie van *Klara4Kids*. In de zomer was Klara de gastomroep van Jazz Middelheim.

In 2008 werden opnieuw de *Klara-Muziekprijzen* toegekend en was er *De top 75 van de klassieke muziek*. Het jaar eindigde met het radio-evenement *Bach & co*, met vijf dagen lang muziek van Bach en zijn muzikale familieleden.

Eind augustus organiseerde Klara.be een 12 uur durende voorleesmarathon voor de 50ste verjaardag van Tom Lanoye.

Klara4Kids was het eerste muziek-evenement van Klara voor kinderen.

De lancering van Klara.be ging gepaard met een stunt. De beeldend kunstenaar Luc Tuymans maakte voor Klara een fresco in Antwerpen. Daardoor werd gediscussieerd over kunst in openbare ruimtes.

RVi: Het beste van Vlaanderen

Netprofiel

Radio Vlaanderen Internationaal onderhoudt de band tussen Vlaanderen en de Vlamingen in het buitenland. Dat gebeurt via twee satellietkanalen: RVi1 en RVi2. RVi is bedoeld als servicezender voor Vlamingen die (semi-)permanent in het buitenland verblijven of op reis zijn.

De VRT wil ervoor zorgen dat de Vlamingen in het buitenland ook in de toekomst een divers Vlaams radioaanbod blijven krijgen. De VRT onderzoekt daarom hoe hij het RVi-aanbod aantrekkelijk kan houden.

Radio

In 2008 bleef RVi1 de radiozender met een selectie van informatieve programma's van Radio 1, Radio 2 en het eigen programma *Vlaanderen Vandaag*. Dat programma bood een samenvatting van het binnenlandse nieuws. RVi2 bracht naast *Vlaanderen Vandaag* een aanbod dat meer op ontspanning is gericht, met programma's van Radio 2 en Donna.

Internet

Via RVi.be kon de surfer informatie terugvinden van landgenoten die in het buitenland verblijven of reizen. De website bood ook nuttige informatie voor wie naar het buitenland gaat en volgde de Vlaamse actualiteit.

**RVi is de servicezender
voor Vlamingen in het buitenland.**

BVN

Het Beste van Vlaanderen en Nederland (BVN) is de publieke satellietzender voor Nederlandstaligen in het buitenland. De BVN-partners zorgen voor een volledig Nederlandstalige programmering. De VRT levert ongeveer een derde van de programma's. De Nederlandse Wereldomroep zorgt voor specifieke programma's voor Nederlandstaligen in het buitenland. De rest komt van de Nederlandse Publieke Omroep. Naar schatting een half miljoen Nederlanders en Vlamingen kijken dagelijks naar BVN.

De BVN-beheersovereenkomst bepaalt dat het Vlaamse aandeel in de programmering minstens 30% moet zijn. In 2008 zorgde de VRT voor 31,6% van de uitzendingen. De VRT-programma's werden ook beter gespreid over de hele week.

De VRT leverde programma's in alle genres:

- ▶ Nieuws en actualiteit (43%) met *Het Journaal van 13 en 19 uur*, *Terzake* en *De zevende dag*.
- ▶ Informatiemagazines (15%) met onder andere *De rode loper*, *1000 zonnen* en *Vlaanderen Vakantieland*.
- ▶ Fictie/soap (16%) met reeksen als *Thuis*, *Witse*, *Emma* en *Kinderen van Dewindt*.
- ▶ Jeugdprogramma's (6%) zoals *Mega Mindy* en *Zo is er maar één – de cup*.
- ▶ Quizprogramma's (9%) zoals *Blokken*, *De premiejagers* en *De Canvascrack*.
- ▶ Ontspanningsprogramma's (3%) zoals *Eeuwige roem*.
- ▶ Documentaires/reality (7%) zoals *Ladies First*, *De weg naar Mekka* en *China voor beginners*.
- ▶ Extra's en live-uitzendingen (<1%) met *Stars of Europe*, *Vlaanderen boven en toespraken van de koning*.

Vlaanderen Vakantieland had een reeks Dans Mondial.

Extra digitaal aanbod

De beheersovereenkomst stelt dat de VRT de opdracht heeft een digitale omroep te worden. Dat betekent dat de omroep ook op de digitale mediaplatformen een aanbod moet hebben voor een breed publiek. Digitale media bieden het voordeel dat ingespeeld kan worden op specifieke behoeften bij de mediagebruiker.

Het digitale VRT-aanbod staat steeds in relatie met het aanbod op de generalistische netten van de VRT. De digitale mediaplatformen spelen zo een passende rol binnen het driespoor-beleid van de openbare omroep.

In 2008 versterkte de VRT zijn digitale aanbod:

- ▶ De VRT had een thematisch onlineaanbod nieuws (zie p. 13), sport (p. 17) en cultuur (p. 15).
- ▶ De omroep investeerde ook in zijn netgebonden onlineaanbod. (zie de beschrijving van de netten)
- ▶ In 2008 experimenteerde de VRT met een mobiel internetaanbod voor nieuws en sport (zie P. 54). Gebruikers werden in het ontwikkelingsstraject betrokken door ze kennis te laten maken met beta-versies. De VRT zal zijn mobiele aanbod stelselmatig blijven uitbreiden.
- ▶ Het digitale radioaanbod van de VRT bestond uit de uitzendingen van de VRT-radionetten en -stromen via DAB¹⁵, digitale televisie (inclusief DVB-T¹⁶) en de internetradiospeler¹⁷. (Zie p. 54)
- ▶ Het digitale tv-aanbod bestond uit de lineaire tv-uitzendingen¹⁸ van Eén, Canvas en Ketnet, het verrijkte aanbod Eén+, Ketnet+ en Canvas+¹⁹, interactieve toepassingen, aanbod-op-aanvraag en andere digitale tv-content.
- ▶ De VRT startte met een HD-versie van zijn tv-aanbod. (zie p. 61)

Het digitaal aanbod gaat voor betere service en extra comfort.

VRT mobiel

In 2008 experimenteerde de VRT met een mobiel sportaanbod.

¹⁵ Digital Audio Broadcasting

¹⁶ Digital Video Broadcasting Terrestrial

¹⁷ Niet alle radiostromen worden via DAB en DVB-T aangeboden.

¹⁸ Tv-uitzendingen op basis van een vooraf bepaald en gecommuniceerd programmaschema.

¹⁹ Het plusaanbod werd in 2008 verspreid door Telenet, Belgacom en Coditel. Vanaf 3 november waren Canvas+ en Ketnet+ ook via DVB-T te bekijken.

EÉN+ - KETNET+ - CANVAS+

De lineaire verrijkingen (het plusaanbod) ontwikkelt de VRT vanuit zijn lineaire aanbod (Eén, Canvas en Ketnet). Dit verrijkte aanbod biedt een betere service en extra comfort aan de mediagebruiker. Kijkers hoeven niet extra te betalen voor het verrijkte aanbod. Ze moeten uiteraard wel over een digitale aansluiting beschikken.

CANVAS+

Canvas bood sinds februari 2008 verrijking aan via Canvas+. Vanaf 29 september kreeg dat plusaanbod een permanent karakter. Het werd een dagelijks digitaal katern van Canvas.

De programmering van Canvas+ vulde die van het moedernet aan met extra's. Het plusaanbod vergrootte de beleving van de kijker door een livegevoel te creëren. De programma's van Canvas+ boden de kijker inhoudelijke meerwaarde bij het aanbod van het moedernet. Canvas+ maakte vaste afspraken met de kijker, maar was flexibel, zowel in zijn programmering als in de duur van de uitzendingen. Thema's waren: actualiteit, sport, film, cultuur, geschiedenis en wetenschap.

Sportwedstrijden, muziekopnames, actuele en politieke gebeurtenissen die na 20 uur plaatsvonden en die niet ingepast konden worden in het zendschema van het moedernet, konden toch door de geïnteresseerde kijker bekeken worden. Canvas+ beperkte dus niet het aanbod van Canvas. Het was wel een aanvulling voor kijkers die extra verdieping wilden bij het reguliere Canvasaanbod.

Via de rode knop van de digitale afstandsbediening kon de Canvaskijker navigeren naar het extra aanbod van Canvas, dat bestond uit *Net Gemist*, *Ooit Gemist* en het programma dat op dat ogenblik op Canvas+ werd uitgezonden.

Canvas+ had van 7 tot en met 18 oktober uitgebreid aandacht voor het Filmfestival Gent, met een dagelijkse talkshow, (kort)films en documentaires. Canvas+ had naar aanleiding van de verkiezingen in de VS ook programma's over de Amerikaanse politiek, cultuur, muziek en sport. In november had Canvas+ een themaweek rond Congo en Centraal-Afrika. Canvas+ had ook vaste afspraken met de sportliefhebber op woensdag- en zaterdagavond. In principe werd dan telkens een zaalsportwedstrijd (basketbal, volleybal of handbal) of een sportdocumentaire uitgezonden.

KETNET+

Sinds begin september 2008 bood Ketnet met Ketnet+ een extra digitale stroom. Ketnet+ zond elke avond tussen 18 en 20 uur en op weekend- en vakantiedagen tussen 8 en 10 uur de peuter- en kleuterprogramma's opnieuw uit. Op die manier konden kinderen het aanbod van *Kaatje van Ketnet* herbekijken op het moment dat Ketnet de 6 tot 12-jarigen bediende. Ketnet+ vulde met andere woorden het gewone Ketnet-aanbod aan met herhalingen van kleuter- en peuterprogramma's.

Af en toe moest Ketnet tijdens zijn zendtijd wijken voor andere uitzendingen, zoals bepaalde sportwedstrijden. Op die momenten zond Ketnet+ herhalingen van Ketnet-programma's uit. Het aanbod van Ketnet+ was te vinden via de rode knop. Door de rode knop hadden de kijkers ook de mogelijkheid om het *Net Gemist/Ooit Gemist*-aanbod op te vragen.

EÉN+

Eén+ werd in 2008 de gastheer voor liveprogramma's rond nieuws, sport en evenementen die vóór 20 uur worden uitgezonden. Tijdens de Olympische Spelen werd Eén+ bijvoorbeeld ingeschakeld als er twee Belgen tegelijkertijd in actie kwamen op de Spelen. Toen was een wedstrijd op Eén en een andere op Eén+ te zien.

Ook programma's die kunnen uitlopen, zoals *Villa Politica*, werden extra op Eén+ uitgezonden. In dergelijke gevallen startte de uitzending van het programma gelijktijdig op Eén en op Eén+, maar wanneer het debat uitliep, kon de kijker digitaal ontkoppelen naar Eén+ voor het laatste deel. Eén kon ondertussen doorgaan met zijn geplande programma's. Via de rode knop kon de digitale kijker ook het aanbod van *Net Gemist* en *Ooit Gemist* terugvinden.

Belangrijke actuele gebeurtenissen bleven integraal en live op Eén uitgezonden worden. Eén+ raakte dus niet aan het aanbod van Eén, maar was bedoeld als een aanvulling voor de kijkers.

Soms was het in 2008 nog wel zoeken naar een goede verhouding tussen het lineaire aanbod en de digitale verrijkingen. Zo vergiste de VRT zich door het verslag van WOI-herdenking op Eén+ en niet op Eén uit te zenden.

Het productiebeleid

Het aanbod van de VRT bestaat uit eigengemaakte producties, externe producties en aangekochte programma's. De Directie Media stelt de programmering van de netten op en bepaalt of een programma intern (door de Directie Productie) of extern (door externe Vlaamse productiehuizen) wordt gemaakt.

De Directie Productie bestaat uit acht interne productiehuizen, elk gerelateerd aan een kerntaak van de openbare omroep:

- 1) Openbare omroepdomeinen²⁰:
 - ▶ Nieuws en informatie: VRT-Nieuws en VRT-Magazines;
 - ▶ Cultuur: VRT-Cultuur;
 - ▶ Kennis en Wetenschap: VRT-Weten;
 - ▶ Sport: VRT-Sport;
 - ▶ Vlaamse identiteit: VRT-Fictie;
 - ▶ Ontspanning: VRT-Entertainment.
- 2) Een specifieke doelgroep, kinderen en jongeren, waarin VRT investeert: VRT-Jong.

De VRT-productiehuizen leveren content voor radio, televisie, internet en mobiel. De VRT vindt het belangrijk om zelf sterke productiehuizen te hebben. De belangrijkste redenen daarvoor zijn:

- ▶ De VRT wil een sturende rol spelen met zijn openbare omroepdomeinen. De omroep moet daarom prioritair zelf kwalitatieve content in nieuws, informatie en cultuur produceren en aanbieden. Ook in de andere omroepdomeinen (sport, kennis & wetenschap, Vlaamse identiteit en ontspanning) wil hij niet afhankelijk zijn van externe productiehuizen.
- ▶ De VRT wil op lange termijn kunnen plannen en zijn visie aanhouden. Dat kan alleen als hij voldoende onafhankelijk van externe productiehuizen kan werken.
- ▶ De VRT wil crossmediale projecten ontwikkelen. Die projecten vertrekken vanuit een intense samenwerking tussen de verschillende netten en mediaplatformen.
- ▶ Risico's kunnen beter gespreid worden als het VRT-productiehuis voldoende groot is.
- ▶ De eigengemaakte programma's en formats kunnen extra inkomsten opleveren via afgeleide producten of via verkoop aan andere omroepen.

In 2008 was de Directie Productie de preferentiële partner van de Directie Media. In het uitzendschema van 2008 vertegenwoordigde VRT-Productie ongeveer 71% van het totale uitzendbudget televisie en radio. De interne productiehuizen VRT-Nieuws en VRT-Sport waren de grootste producenten. VRT-Nieuws was in 2008 bijvoorbeeld goed voor ongeveer 30% van het interne productiebudget. VRT-Sport had in 2008 ook de Olympische Spelen in zijn aanbod.

In uitzenduren is VRT-Productie "het grootste productiehuis van Vlaanderen". De VRT-productiehuizen zorgden in 2008 voor 76% van de uitzenduren van de Vlaamse producties op de VRT-tv-netten (alleen eerste uitzending).

De directies Productie, Media en Marktstrategie onderzochten in 2008 hoe de VRT zich in de toekomst moet ontwikkelen als productiehuis. Dat leidde tot een productiestrategie voor 2009-2011.

Producties worden voortaan ingedeeld volgens twee criteria: (a) het strategisch belang en (b) de relevantie van de externe markt. Aan de hand van deze criteria wordt de focus voor VRT-Productie vastgelegd en de verdeling interne productie/externe productie bepaald. Nieuws- en informatieprogramma's blijft de VRT volledig zelf produceren.

De VRT vindt het belangrijk om zelf sterke productiehuizen te hebben.

De productie van Katarakt

²⁰ De verschillende productiehuizen werken vooral (maar niet exclusief) rond 'hun' openbaar omroepdomein.

De studio van Studio Brussel

De belangrijkste producties per productiehuis in 2008:

- ▶ VRT-Nieuws maakte naast de nieuwsuitzendingen op radio en tv duidingsprogramma's zoals *Phara*, *De ochtend*, *Koppen*, *Villa Politica* en *De vrije markt* en Deredactie.be. Het zorgde ook voor een - zelf ontwikkeld - nieuw consumentenmagazine *Volt*.
- ▶ VRT-Sport bracht in 2008 naast de gebruikelijke sportverslaggeving de sportmagazines *Sportweekend* en *Studio 1*. Het productiehuis zorgde voor een uitgebreid aanbod over de Olympische Spelen en de Ronde van Frankrijk (met o.a. *Tour 2008*) en de verkiezing van de *Sportpersoonlijkheid van het jaar*. Sporza.be breidde zijn sportverslaggeving in audio-, video- en tekstvorm uit.
- ▶ VRT-Entertainment bereidde de lancering van MNM voor. Het productiehuis stond in voor enkele quiz- (*1 jaar gratis*, *De Canvascrack*) en showprogramma's (zoals *Eurosong 2008*, *Steracteur Sterartiest* en de *Mia's*). Het productiehuis ontwikkelde ook twee eigen formats, *Plat préféré* en *Peter Live!*.
- ▶ VRT-Cultuur maakte content voor Klara-radio en Klara.be en tv-programma's voor Canvas zoals *Lux*, *Spraakmakers* en *De gouden uil*. Het productiehuis produceerde ook het crossmediale project *De Canvascollectie* en tien captaties voor Canvas+ (Filmfestival Gent, Het taalsymposium, ...). VRT-Cultuur stond ook in voor verschillende culturele evenementen zoals *Klara in de stad*, *Klara Festival*, *Jazz Middelheim*, *Top 75 van de klassieke muziek* en *Klara4kids*.
- ▶ VRT-Weten zorgde voor toegankelijke programma's rond wetenschap zoals *Verloren land*, *Belpop*, *Bobslee* en *Alles voor Peking*. VRT-Weten stond ook in voor alle Radio 1-programma's, behalve de nieuws- en duidingsprogramma's.

- ▶ VRT-Magazines hernieuwde een aantal programma's op Radio 2, zoals een verlengde *Avondpost*. Het productiehuis zorgde ook voor langlopende tv-producties zoals *De rode loper*, *Vlaanderen Vakantieland* en *1000 Zonnen*. Het productiehuis produceerde tevens *Doodgraag leven*, over het leven van vijf kankerpatiënten. VRT-Magazines organiseerde ook de evenementen *De eregalerij* en *Zomerhit*.
- ▶ VRT-Fictie produceerde in 2008 verschillende humor- en drama-reeksen en jeugdfictie, zoals *Witse*, *FC De Kampioenen* en *Thuis*. Het productiehuis zorgde ook voor afgeleide programma-items van *Thuis* en *Witse* op Radio 2. Ook een nieuwe dramareeks *Goesting* (uitzending in 2009) werd gemaakt door VRT-Fictie.
- ▶ VRT-Jong lanceerde in 2008 *Kaatje van Ketnet* en *KetnetKick 2*. Andere producties van VRT-Jong waren *de wrap*, *Chinees voor mij* en *De pretroulette*. Het productiehuis stond ook in voor Studio Brussel en organiseerde *Music for Life*.

De diensten die de Directie Operationele Afdelingen (OA) biedt, zijn onmisbaar in het VRT-productieproces. Deze directie is de preferentiële partner van de Directie Productie: 75% van de interne VRT-producties werden in 2008 door OA gerealiseerd. OA heeft in 2008 een strategie opge maakt, met de focus voor OA en over wat ze zelf maakt of laat maken. Deze strategie sluit aan bij de productie-strategie.

De belangrijkste activiteiten van de Directie OA:

- ▶ Het inzetten van interne middelen voor de productie van tv- en radio-uitzendingen voor strategische en uitzendkritische activiteiten en structureel inplanbare programma's. De Directie OA zet een brede expertise in voor de realisatie van nieuwsuitzendingen, duidingsprogramma's, sportwedstrijden²¹, cultuur, kennis en wetenschap, showprogramma's, fictiereeksen, humorprogramma's en voor alle radioprogramma's. Een aantal activiteiten worden door externe mediabedrijven uitgevoerd, zoals bepaald in de beheersovereenkomst.
- ▶ Het ondertitelen van programma's voor slechthorenden (TT888).
- ▶ Het archiveren en het documenteren van het VRT-aanbod.

²¹ Met een unieke specialisatie in de captatie van wielervedstrijden. De VRT werd om die reden gevraagd voor de captaties van de wegwedstrijden op de Olympische Spelen 2008.

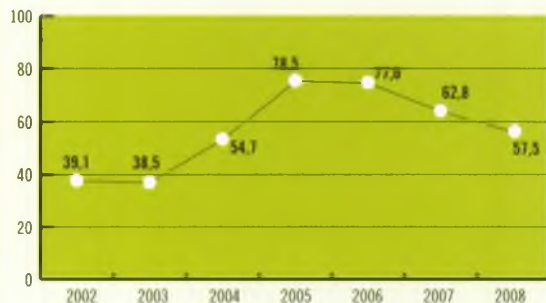
STEUN AAN EXTERNE VLAAMSE PRODUCTIEHUIZEN EN BEELDINDUSTRIE

De beheersovereenkomst bepaalt dat het aandeel van de Vlaamse tv-(co)producties²² in het tijdsblok 18 tot 23 uur 50% bedraagt van de totale output op Eén en Canvas/Ketnet. In 2008 was het aandeel 67,8%.

De VRT ondersteunt als productiehuis rechtstreeks de Vlaamse audiovisuele sector. Hij doet dat ook via zijn strategische partnerships met externe productiehuisen, rechtstreekse productiebestellingen bij externe productiehuisen, bestellingen bij facilitaire bedrijven en de samenwerking met het VAF.

Verskillende facilitaire en andere bedrijven en externe productiehuisen uit de Vlaamse media-industrie leveren producties en diensten, zoals technische ondersteuning. In 2008 leverden de Vlaamse productiehuisen voor 57,5 miljoen euro diensten aan de VRT.

Evolutie bestedingen Vlaamse Productiehuisen (in miljoen euro)

Noot: Exclusief productiekosten voetbalcontract

Bron: VRT

In de loop van 2008 heeft de VRT samengewerkt met de volgende productiehuisen: *3 Keys Productions, 8 op 10, Any Media, B&W INC, Bert Smets Productions, B-ploeg, Caviar, Caviartv, CCCP, Cine 3, D&D Productions, De Choco's, Ded's it Productions, De Filistijnen, Elisabeth, Endemol Entertainment België, Feel Rouge, GHI, Light Sleeper, Onderandere, Oud België Producties, Primo Piano Productions, Mediaminds, Menuet, Sputnik TV, Sultan Sushi, Sylvester Productions / IBS, Telesaurus, Toreador, TV De wereld, Urbanus België, Volle Maan Productions, Written by en Xnix.*

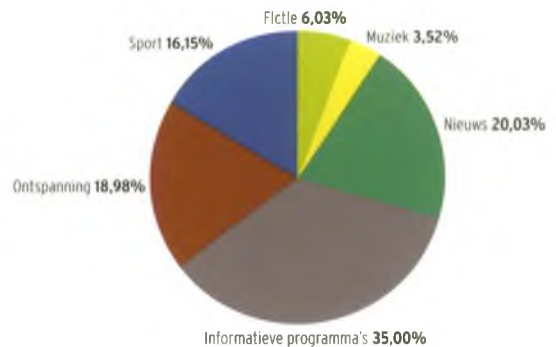
De productiehuisen waarmee de VRT in 2008 een partnership²³ had, waren *De Mensen, Eyeworks Film & TV Drama NV, Kanakna, Studio 100* en *Woestijnvis*.

Voor drie coproducties werkte de VRT in 2008 samen met het VAF: de film *Blinker en de blixvaten* (Cine XS) van Filip Van Neyghem, de film *My queen Karo* (Caviar) van Dorothee van den Berghe en de film en televisiereeks *Oud België* (Eyeworks & Elisabeth NV) van Indra Siera.

PRODUCTIECIJFERS

De totale radio-output bedroeg in 2008 74.409 uur²⁴. De stijging ten opzichte van 2007 is grotendeels het gevolg van het uitgebreide regionale aanbod van Radio 2 en Donna hitbits, en het feit dat 2008 een schrikkeljaar was. In totaal werden op alle netten samen 92.709 uur²⁵ radioprogramma's uitgezonden.

Eigen productie (*) Eén en Canvas/Ketnet in 2008 (eerste uitzendingen: 3.202 uren)

Bron: VRT-Studiedienst - Verdeling vertrekkende vanuit ESCORT 2007²⁶ van EBU

(*) Een "Eigen productie" betekent hier een productie die gemaakt werd door een intern productiehuis van de VRT, een "commissioned" productie (= een productie die is uitbesteed aan een extern productiehuis), of een coproductie.

De nettoprogrammazendtijd voor televisie bedroeg in 2008 9.864 uur. Dat is ten opzichte van 2007 een stijging van 308 uur. Dat is het gevolg van de uitbreiding van de zendtijd van Ketnet en de extra uitzenduren voor de Olympische Spelen.

In 2008 werden 3.202 uren aan door de VRT geproduceerde tv-programma's voor de eerste maal uitgezonden (dit is inclusief coproducties en producties in opdracht). Met inbegrip van herhalingen was het volume eigen producties in 2008 5.218 uur. Dat is 52,9% van de nettoprogrammazendtijd.

In 2008 was 67,8% van de uitzendingen tussen 18 en 23 uur van Vlaamse origine.

²² Onder Vlaamse producties wordt verstaan de interne producties, de producties gemaakt in opdracht van de VRT, de coproducties en bioscoopfilms, tv-drama's en de documentaires waar de VRT aan meewerkte.

²³ Een partnership verschilt van een standaard-productieovereenkomst die per programma of programmareeks worden gesloten. Met een partnership kunnen engagementen voor een productionele samenwerking op langere termijn worden aangegaan.

²⁴ Radio 1, Klara, Donna, Studio Brussel en Nieuws+ zenden 24 uur per dag een eigen programma uit. Radio 2 ontkoppelt meermaals per dag zijn uitzending voor programma's per provincie.

²⁵ Het verschil tussen productie- en uitzendoutput is te verklaren door het feit dat sommige programma's overgenomen worden door andere netten. RVI bevat naast eigen programma's een selectie uit programma's van Radio 1, Radio 2 en Donna. Donna hitbits nam zeven uur per dag het programma van Donna over.

²⁶ Een methode om radio- en tv-programma's in te delen in genres.

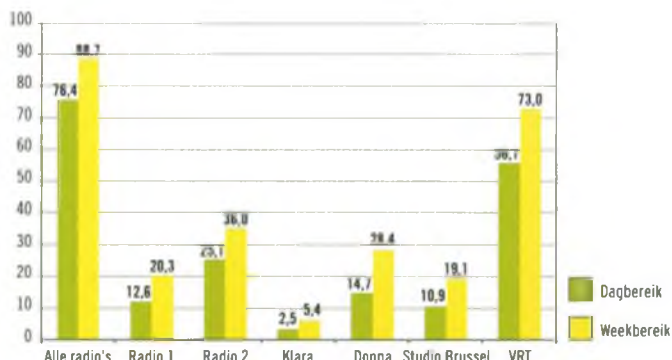
Bereiken van de Vlaming

De verschillende VRT-media bereikten in 2008 op maandbasis samen meer dan 90% van de bevolking. Een meting over alle media heen was nog niet mogelijk. De omroep voldeed in ieder geval aan de bereiksnorm uit de beheersovereenkomst omdat hij met televisie alleen reeds meer dan 90% van de bevolking bereikte.

Radio

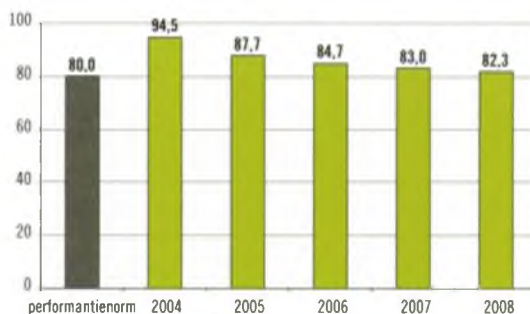
Om het relatieve weekbereik van de VRT-radionetten te berekenen gebruikt de VRT de cijfers van CIM. In 2008 luisterden 3.866.349 personen²⁷ minstens 10 minuten per week naar een van de VRT-radionetten. Daarmee haalden de VRT-radionetten samen een relatief weekbereik van 82,3%²⁸ en een absoluut weekbereik van 73,0%²⁹. Per dag bereikte de VRT in 2008 2.973.044 luisteraars (56,1% van alle Vlamingen). De VRT voldoet daarmee aan de vooropgestelde quota inzake radiobereik uit de beheersovereenkomst. Radio 2 had in 2008 een absoluut weekbereik van 36,0%. Bij Donna bedroeg het absolute weekbereik 28,4%, bij Radio 1 20,3%, bij Studio Brussel 19,1% en bij Klara 5,4%.

Dag- en weekbereik van de VRT-radionetten (in %) (in 2008)

Bron: CIM-Radiostudie / VRT-Studiedienst

Evolutie relatief bereik VRT-radio 2004-2008 (in %)

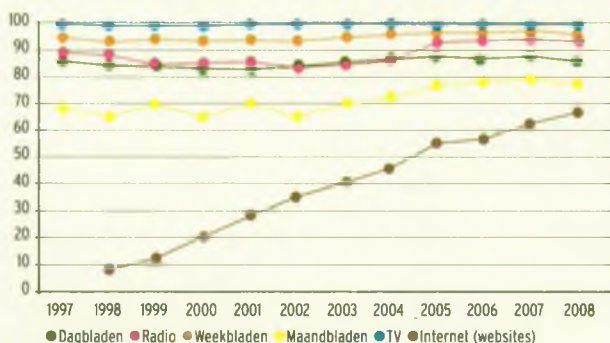

Bron: CIM-Radiostudie / VRT-Studiedienst

HET MEDIAGEBRUIK VAN DE VLAMING

De Plurimedia-Producenten-Studie (PMP) van het CIM toont de evoluties van het globale mediagebruik. In 2008 bleef het totaalbereik van radio, televisie en weekbladen stabiel. De stijging van het bereik van dag- en maandbladen in 2007, zette zich in 2008 niet door. Internetgebruik bleef stijgen (+3,1 procentpunt ten opzichte van 2007). Vooral 55-plussers maakten meer gebruik van het internet.

Het percentage Vlamingen dat onderstaande media heeft gebruikt (mediagebruik in de voorbije maand)

Bron: CIM - PMP 1997-2008 / VRT-Studiedienst

Het kijkonderzoek CIM-Audimetrie levert informatie over het kijkgedrag van de Vlamingen. In 2008 keek, op een gemiddelde dag, 66,6% van de Vlamingen ouder dan vier jaar minstens 15 minuten naar televisie. Dat zijn minder Vlamingen dan in 2007 (68,7%). Ook het weekbereik voor televisie daalde: in 2008 keken 89,7% van de Vlamingen minstens 15 minuten zonder onderbreking naar televisie, in 2007 was dat 91,2%. Het weekbereik voor televisie is het laagste sinds 2005.

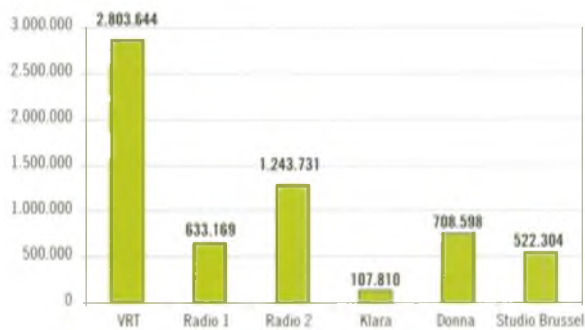
²⁸Bij het radiobereik wordt enkel rekening gehouden met de personen van 12 jaar of ouder, omdat volgens CIM-afspraken -12-jarigen geen dagboek ter zake bijhouden.

²⁹Dit cijfer duidt de verhouding aan van het aantal Vlamingen dat gedurende 1 week 10 minuten geluisterd heeft naar een VRT-radionet ten opzichte van het aantal Vlamingen dat gedurende 1 week 10 minuten naar de radio geluisterd heeft.

³⁰Dit cijfer slaat op het aantal Vlamingen van 12 jaar en ouder dat gedurende 1 week minimaal 10 minuten naar een VRT-radionet geluisterd heeft.

In 2008 bedroeg de gemiddelde luisterduur voor de VRT-radionetten samen 240 minuten per dag. Wat leeftijd betreft luisterden jongeren minder naar de VRT-radionetten (12- tot 17-jarigen: 109 minuten). Ook studenten (113 minuten) luisterden minder lang. Naar opleiding luisterden mensen met een universitair diploma (200 minuten) traditioneel minder. De leeftijdsgroep 55- tot 64-jarigen luisterden het langst naar de VRT-radionetten: 292 minuten per dag. Volgens beroeps categorie luisterden de zelfstandigen (321 minuten) het langst naar de VRT-radionetten. Luisteraars met een hoger secundair of technisch diploma luisterden in vergelijking met de andere opleidingsgroepen het langst (261 minuten).

Gemiddeld dagbereik van alle nieuwsuitzendingen per net in 2008 (ma-zo)

Bron: CIM-Radiostudie / VRT-Studiedienst

De radio-uitzending van Klara in het Paleis

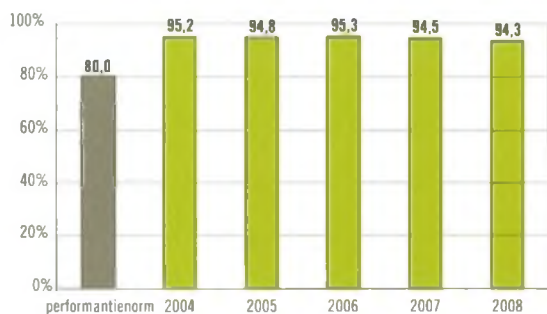
Evolutie luisterduur VRT-radio 2004-2008 (in minuten)

Bron: CIM-Radiostudie / VRT-Studiedienst

De VRT-radionetten bereiken samen in 2008 per dag 94,3% van alle VRT-luisteraars met zijn nieuwsbulletins, of 52,9% (2.803.644 luisteraars) van alle Vlamingen die 12 jaar of ouder zijn.

Evolutie nieuwsperformantie VRT-radio 2004-2008 (in %)

Bron: CIM-Radiostudie / VRT-Studiedienst

Televisie³⁰

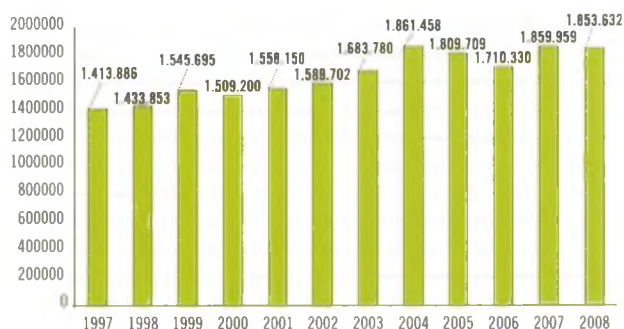
Eén en Canvas/Ketnet bereikten in 2008 op weekbasis samen 89,3% van de televisiekijkende bevolking, een daling van 0,8 procentpunt ten opzichte van 2007. Wanneer gemeten wordt ten opzichte van alle Vlamingen³¹, bereikt de VRT op weekbasis 79,5% van de Vlaamse bevolking van vier jaar en ouder, een daling van 2,2 procentpunten ten opzichte van 2007.

De Vlaamse kijker keek in 2008 gemiddeld 2 uur en 49 minuten naar televisie, zes minuten minder dan in 2007 (2 uur en 55 minuten). De gemiddelde kijkduur voor Eén en Canvas/Ketnet per dag was in 2008 samen 1 uur en 3 minuten, een daling van 1 minuut ten opzichte van 2007.

Gemiddeld keken in 2008 2.347.905 Vlamingen per dag minstens 15 minuten, zonder te zappen, naar Eén en 958.673 naar Canvas/Ketnet. Per week keken gemiddeld 4.260.371 Vlamingen naar Eén en 3.010.231 naar Canvas/Ketnet (op basis van 15 minuten consecutief kijken). Dat betekent dat per dag 2.678.513 Vlamingen minstens 15 minuten zonder onderbreking naar Eén en/of Canvas/Ketnet keken en per week gemiddeld 4.598.718.

De beheersovereenkomst stelt dat de VRT met zijn journaals en informatie-magazines op Eén en Canvas/Ketnet gemiddeld 60% van de VRT-kijkers moet bereiken. Die doelstelling wordt gehaald: gemiddeld keken in 2008

Gemiddeld cumulatief dagbereik van de VRT-journaals, informatie- en duidingsprogramma's (1997-2008)

Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

30 De CIM-metingen liggen aan de basis van de cijfers over het tv-gebruik. De marktaandelen worden voor 2008 berekend op basis van lineair tv-gebruik (het vastgelegd uitzendschema van een omroep).

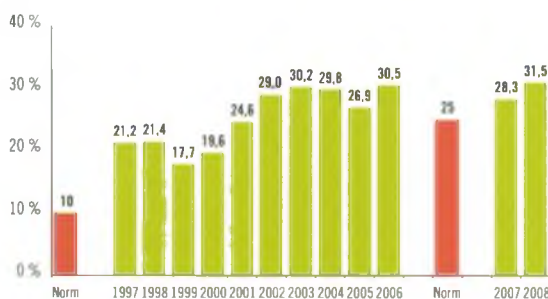
31 Televisiekijkende en niet-televisiekijkende bevolking samen.

per dag 69,3% van de VRT-kijkers (1.853.632 mensen) naar een van deze programma's.

Eén en Canvas/Ketnet bereikten in 2008 met specifieke cultuurprogramma's 33,7% van de bevolking op weekbasis, 4,9 procentpunten meer dan in 2007. De norm ligt op 20%. Dit bereikcijfer werd gehaald met in totaal 1.852 cultuurprogramma's (spoor 2 van het driesporenbeleid cultuur), goed voor 909 uren uitzendtijd. De programma's worden als cultuurprogramma aangegeven door het valideringscomité voor de performantiemaatstaven cultuur en educatie, en wordt in de periodieke rapportering aan de VRM gevalideerd. Eén had tal van cultuurprogramma's, zoals *Katarakt*, *Zo is er maar één*, *Vlaanderen Vakantieland*, *Peter live!* en *De bende van Wim*. Voor Canvas waren dat bijvoorbeeld: *Lux XL*, *China voor beginners* en *Weg met de Soete*. Ook Ketnet had verschillende cultuurprogramma's, bijvoorbeeld: *Ketnetpop*, *Zo is er maar één – De cup*, *Symfollies* en *De sprookjesboom*. Door de uitrol van zijn cultuurproject, met het extra cultuuraanbod op Canvas+ en Klara.be, slaagde de VRT erin nog beter te voldoen aan zijn culturele opdracht.

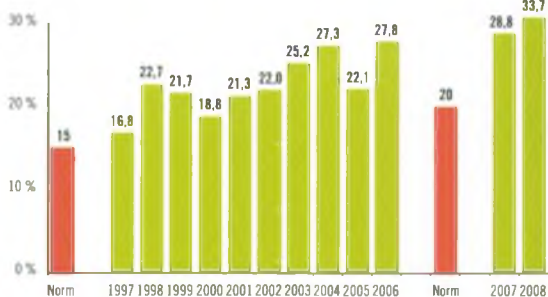
valideringscomité voor de performantiemaatstaven cultuur en educatie stelt de lijst educatieve programma's samen. Ze wordt periodiek aan de VRM gerapporteerd ter validering. Educatieve programma's op Eén waren bijvoorbeeld *De bedenkers*, *De aarde vanuit de hemel*, *Dokters van morgen* en *Iedereen Eco*. Op Canvas waren dat bijvoorbeeld: *Alles voor Peking*, *Antarctica*, *In Europa*, *Low impact man* en *Wildcard: Tanzania*. Ook een aantal Ketnet-programma's vallen onder de noemer educatieve programma's, bijvoorbeeld: *Chinees voor mij*, *Bedweters* en *Bumba*.

Cumulatief weekbereik van de educatieve VRT-programma's (in %) (1997-2008) (norm = 15 minuten consecutief kijken)

Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

Cumulatief weekbereik van de VRT-cultuurprogramma's (in %) (1997-2008) (norm = 15 minuten consecutief kijken)

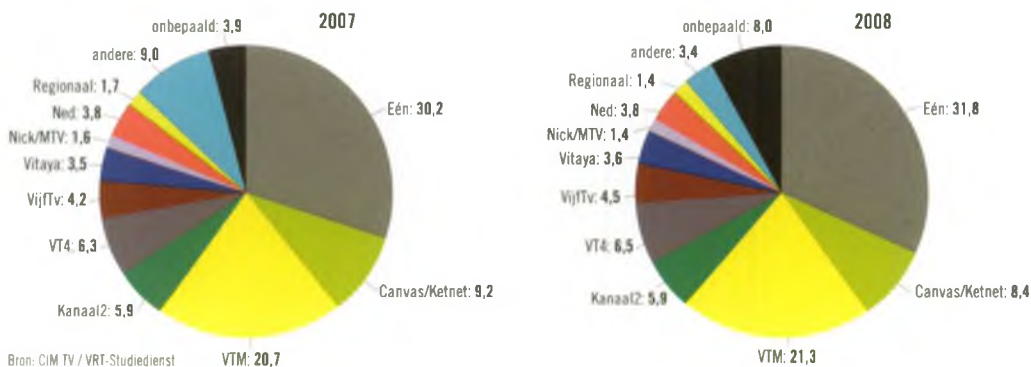
Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

De VRT voldeed in 2008 aan zijn openbare opdracht van kennis en wetenschap. Voor de educatieve programma's haalden Eén en Canvas/Ketnet in 2008 immers een weekbereik van 31,5%, 3,2 procentpunten meer dan in 2007. De norm ligt op 25%. Kennis en wetenschap komt aan bod in toegankelijke programma's (die niet meegerekend worden in het bereikcijfer educatie). De tv-netten hadden daarnaast ook 1.859 specifiek wetenschappelijke programma's, goed voor 759 uren zendtijd. Het

China voor beginners, hier met Jan Fabre

Marktaandeel over 24 uur (in %) (2007-2008)

Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

Internet

Het marktaandeel van Eén (over 24 uur) steeg van 30,2% in 2007 naar 31,8% in 2008. Dat van Canvas/Ketnet daalde van 9,2% in 2007 naar 8,4% in 2008. In Canvas-tijd (tussen 20 uur en 2 uur) daalde het marktaandeel van Canvas van 9,2% in 2007 naar 9,0% in 2008. Het marktaandeel van Ketnet steeg in de Ketnet-uitzendperiodes van 34,8% in 2007 naar 35,9% in 2008. De VRT ondersteunde de programmering van Ketnet door het aantal sportuitzendingen in Ketnet-tijd te beperken.

De hoogste kijkcijfers van Eén in 2008 waren voor een aflevering van *Witse* (1.928.359), een aflevering van *De pappenheimers* (1.718.748), een aflevering van *De smaak van De Keyser* (1.691.047), een aflevering van *De slimste mens ter wereld* (1.550.615) en de nieuwjaarsconférence *Geert Hoste houdt woord* (1.498.420).

De hoogste kijkcijfers van Canvas (buiten Sporza) waren voor een aflevering van *De Canvascrack* (471.930), een aflevering van *Panorama* (449.547), een aflevering van *The inspector Lynley mysteries* (402.703), een aflevering van *Midsomer murders* (387.841) en een aflevering van *China voor beginners* (368.885).

De hoogste kijkcijfers van Ketnet waren voor een aflevering van *Alexander!* (162.314), een aflevering van *Amika* (154.239), een aflevering van *Mega Mindy* (149.225), een aflevering van *En daarmee basta!* (144.582) en voor *Junior Eurosong* (140.338).

Het internet is voor alle netten een belangrijk middel om hun mediagebruikers te informeren en te betrekken. In 2008 waren er gemiddeld 251.485 bezoekers per dag voor de websites van de VRT³², tegenover 235.608 bezoekers in 2007 (+7%). In bijgaande grafieken worden de daggemiddelden van de websites opgenomen.

- ▶ In 2008 waren er voor Een.be gemiddeld 51.540 unieke bezoekers per dag, 1% meer dan in 2007. De site piekte met de *Eurosong*-voorrondes en de paparazzihype van *Tomteterom*.
- ▶ Voor Canvas.be waren er in 2008 dagelijks gemiddeld 7.766 bezoekers. De site trok extra veel bezoekers bij zijn vernieuwing en bij de finale van *De Canvascollectie*.
- ▶ Voor Ketnet.be waren er in 2008 gemiddeld 10.947 unieke bezoekers per dag, 18% meer dan in 2007. De site trok de meeste bezoekers met de start van de nieuwe website (in de herfstvakantie) en de vernieuwing van de subsite *Kaatje.be* (begin september).
- ▶ In 2008 waren er gemiddeld 8.356 unieke bezoekers per dag voor Radio1.be. De website kreeg extra bezoekers bij "nieuwsrijke momenten" zoals de verschillende regeringscrisisen en de financiële crisis.
- ▶ De bezoekersaantallen van Radio2.be stegen in 2008 met 34% tot gemiddeld 13.453 bezoekers per dag. De site trok extra bezoekers met enkele radio-evenementen zoals *De dag van de jaren zestig*, *Het mooiste dorp van Vlaanderen* en de finale van *1000 klassiekers*.
- ▶ Klara.be werd in 2008 omgevormd van een loutere radiowebsite naar het cultuurplatform van de VRT. Met de start van de nieuwe Klara.be en voor de *Top 75 van de klassieke muziek* surfden extra veel bezoekers naar de website. Op jaarbasis steeg het gemiddeld aantal bezoekers per dag tot 5.093 (+51% ten opzichte van 2007).
- ▶ StuBru.be had in 2008 gemiddeld 24.214 unieke bezoekers per dag. Extra veel bezoekers vonden hun weg naar de website met de *Brudio Stussel*-week en tijdens *Music for Life*.
- ▶ Begin 2008 vernieuwde Donna voor de laatste keer zijn website. In 2008 waren er gemiddeld 10.915 unieke bezoekers per dag. Donna.be trok extra veel bezoekers bij de start van de nieuwe website, *De 90's-week*, *Happy 1000* en de *Top 5000*.
- ▶ RVi.be had gemiddeld 1.379 unieke bezoekers per dag.
- ▶ VRT.be, de bedrijfswebsite, levert bedrijfsinformatie voor het brede publiek. In 2008 kreeg VRT.be gemiddeld 11.999 bezoekers per dag.
- ▶ VRTtaal.net bood taaltips en informatie over de Nederlandse taal aan gemiddeld 2.700 unieke bezoekers per dag.

32 Dit cijfer slaat op het aantal ontdubbelde unieke bezoekers per dag. Een bezoeker die op dagbasis twee VRT-websites bezoekt wordt slechts één keer geteld. De cijfers zijn gebaseerd op de CIM-metriwebstatistieken.

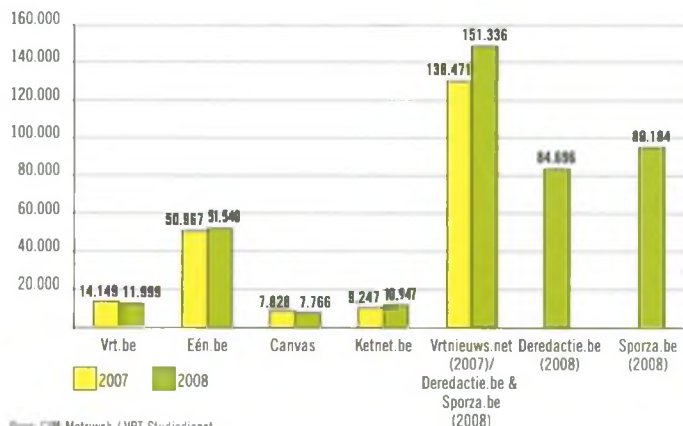
Deredactie.be en Sporza.be werden in januari 2008 afzonderlijke sites. Voorheen was het sportnieuws en het algemene nieuws van de VRT op het internet terug te vinden onder één koepelsite VRTnieuws.net/Sporza.be. Deredactie.be en Sporza.be werden naar eind 2008 toe steeds vaker bezocht door de (sport)nieuwszoeker.

De bereikcijfers van Sporza.be en Deredactie.be van 2008 vergelijken met die van 2007 is niet eenvoudig gelet op de splitsing van de sites op 7 januari 2008. In 2007 had VRTnieuws.net/Sporza.be dagelijks gemiddeld 130.471 unieke bezoekers. In 2008 bereikte Deredactie.be dagelijks gemiddeld 84.696 unieke bezoekers en Sporza.be 89.184 unieke bezoekers. Na uitfiltering (met Nedstat) van de dubbele bezoekers, bereikten Deredactie.be en Sporza.be samen dagelijks gemiddeld 151.336 unieke bezoekers (+16% ten opzichte van 2007).

De piekmomenten voor Deredactie.be waren verbonden met de start van de nieuwe nieuwssite, de regeringscrisis in eigen land en de verkiezingen in de Verenigde Staten. Bij het overlijden van Sterchele, de affaire-Tom Boonen en tijdens de Olympische Spelen trok Sporza.be extra bezoekers.

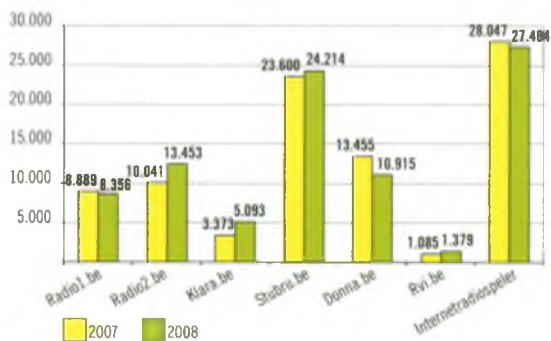
Enkele VRT-netten en sommige programma's bieden een elektronische nieuwsbrief aan. Eind december 2008 waren er ongeveer 165.000 abonnees, drie keer zoveel als het jaar voordien.

Gemiddeld dagbereik voor de tv- en nieuws(gerelateerde) sites (2007-2008)

Bron: CIM-Metriweb / VRT-Studiedienst

Gemiddeld dagbereik voor de radiosites (2007-2008)

Bron: CIM-Metriweb / VRT-Studiedienst

De digitale radiospeler

Mobiele media

De VRT kreeg in de beheersovereenkomst 2007-2011 de opdracht om naast televisie, radio en internet ook mobiele toestellen als belangrijke media te erkennen en te gebruiken. Met een mobiel aanbod via gsm's moet de VRT inspelen op de behoefte van begeleide mediabeleving.

De VRT bood sinds oktober 2008 de informatie van Deredactie.be en Sporz.be ook aan op mobiele telefoons. Het ging om een proefproject van VRT-Nieuws en VRT-Sport, die op die manier wilden nagaan welke toepassingen de mobiele gebruiker verkijst.

Teletekst

Teletekst

VRT-Nieuws verzorgt de Teletekstdienst van de openbare omroep. De VRT bereikte in 2008 met Teletekst dagelijks gemiddeld 589.494 mediagebruikers. De Teletekstdienst werkte aan de ontwikkeling van Teletekst voor digitale tv (digitext).

Het aanbod van Teletekst bestond in hoofdzaak uit nieuws- en sportberichten. Er ging ook aandacht naar cultuur- en medianieuws. Net als voor Deredactie.be werd de informatie permanent, snel en accuraat opgevolgd. Teletekst speelde met zijn ondertiteling ook een belangrijke rol voor de slechthorenden.

Podcastaanbod

Elk radionet bood in 2008 programma's via podcasting aan. In totaal werden bijna 675.000 uitzendingen gedownload. De programma's van Studio Brussel werden het vaakst binnengehaald. Zo werd *De afrekening* bijna 200.000 keer opgevraagd.

Podcasting

Digitale radiospeler

De digitale radiospeler van de VRT biedt:

- ▶ de lineaire uitzendingen van Radio 1, Radio 2 (met regionale keuze), Klara, Studio Brussel, MNM (in 2008: Donna), RVi, MNM hits (in 2008: Donna hitbits), Klara continuo, Klara jazz, Nieuws+, Radio 2 De Topcollectie XL, Radio 1 Classics, Studio Brussel Rock it!, Nieuws+ en Ketnetradio³³;
- ▶ een radiogids met de programma's van vandaag en morgen;
- ▶ de playlists van de netten;
- ▶ de hoofdpunten van het nieuws, sport, cultuur, weer en verkeer in tekstvorm;
- ▶ een uitgebreid gratis *Net Gemist*-aanbod;
- ▶ reportages, interviews en andere fragmenten, in de rubriek *Herbeluister*.

In 2008 luisterden gemiddeld 27.484 mensen per dag naar het VRT-radioaanbod via de digitale radiospeler. Per net maakte ongeveer de helft van de websitebezoekers gebruik van de internetradiospeler. Bij speciale radio-evenementen werd er meer geluisterd via de internetradio, zoals bij hitlijsten, sportwedstrijden en *Music for Life*.

Via de internetradiospeler werd in 2008 gemiddeld 75.000 uur per dag naar de VRT-radionetten geluisterd. In totaal werd in 2008 ongeveer 26 miljoen uur live geluisterd via de internetspeler en ruim 750.000 uur op aanvraag.

Gemiddeld aantal unieke bezoekers per dag op maandbasis voor de internetradiospeler (2008)

Bron: CIM Metweb / VRT-Studiedienst

³³ Klara Jazz, Radio 1 classics, Radio 2 De Topcollectie XL en Studio Brussel Rock it! waren in 2008 nog niet opgenomen in het digitale radio-aanbod maar zijn pas sinds 27 januari 2009 ter beschikking van de muziekliedhebber.

Digitale tv

Het digitale televisiesignaal levert een hogere beeldkwaliteit en biedt ruimte aan extra video-aanbod en (interactieve) toepassingen zoals een elektronische programmagids. De kijkers kunnen hun eigen tv-aanbod op maat samenstellen met het aanbod-op-aanvraag³⁴, timeshifting³⁵, opgenomen programma's³⁶, thematisch aanbod³⁷, enzovoort. Eind 2008 waren ongeveer een derde van de tv-abonnees aangesloten op digitale tv³⁸.

De VRT werkte in 2008 aan zijn digitale tv-aanbod. Eén, Canvas en Ketnet kregen in 2008 interactieve toepassingen, aanbod-op-aanvraag en met Eén+, Canvas+ en Ketnet+ een extra verrijkt aanbod. De netten gidsten de kijkers naar het extra digitale aanbod.

Met de rode knop op de afstandsbediening kan de digitale kijker een navigatietoepassing openen. Die maakt het mogelijk naar de beschikbare stromen over te schakelen, de interactieve toepassingen te gebruiken of te kijken naar het *Net Gemist* en *Ooit Gemist*-aanbod. Op Eén, Canvas en Ketnet verschijnt een rode bol in beeld wanneer er extra aanbod beschikbaar is. Op die manier weet de digitale kijker de weg naar het extra aanbod te vinden.

► Eén+, Canvas+ en Ketnet+

Vanuit de bestaande netten werd de kijker geleid naar het verrijkend aanbod van Eén, Canvas en Ketnet. Dat liep parallel met de uitzending op het tv-net. Het extra aanbod was van dezelfde kwaliteit als dat van de lineaire netten. Het stond in nauwe relatie met het aanbod van Eén, Canvas en Ketnet. (zie p. 45)

► Interactieve toepassingen

De VRT streeft ernaar een voortrekker te zijn qua interactieve toepassingen. In 2008 konden kijkers een stem uitbrengen (bijvoorbeeld bij *Steracteur Sterartiest*).

► Het aanbod-op-aanvraag

Het aanbod-op-aanvraag bood de digitale kijker de mogelijkheid om te kijken naar programma's wanneer hij het zelf wil. Alle journaals, *Het weer*, *Terzake* en *Karrewiet* waren elke dag gratis ter beschikking van alle digitale kijkers. 1.886.247 van deze informatieprogramma's werden in 2008 opgestart.

Met *Net Gemist* konden kijkers ook de andere programma's van Eén en Canvas/Ketnet tot zeven dagen na lineaire uitzending (her)bekijken, voor zover de VRT de rechten daartoe heeft. Programma's die populair zijn op de lineaire kanalen werden ook het vaakst opgevraagd. 2.708.953 programma's werden via *Net Gemist* opgestart.

Met *Ooit Gemist* konden kijkers ook succesvolle series en recente programma's tegen een vergoeding per programma bestellen. 1.273.900 programma's werden via *Ooit Gemist* opgestart.

In 2008 leverde de VRT 5.869.100 programma's op aanvraag (de informatieprogramma's, *Net Gemist* en *Ooit Gemist* samen).

³⁴ Tv-programma's die de kijker via zijn digitale ontvanger opvraagt en bekijkt op het moment dat hij het zelf wenst.

³⁵ Het pauzeren van een lineaire uitzending om later verder te kijken.

³⁶ Programma's die worden opgenomen op een harde schijf van de digitale ontvanger.

³⁷ Het aanbod rond bepaalde thema's in de openbare omroepdomeinen.

³⁸ Bron: Belgacom, Telenet en VRT-Studiedienst.

MENSEN EN MIDDELEN

Koning Albert II bracht in 2008 een bezoek aan de VRT.

Het menselijk kapitaal

Personeelsbeleid

In 2008 had de VRT 2.760 actieve personeelsleden³⁹, goed voor 2.597 fulltime equivalenten. 44 medewerkers hadden een contract van bepaalde duur. 37% van de (actieve) medewerkers is een vrouw, 63% is een man. 29% van de managers is een vrouw. 35% is statutair, 65% is contractueel.

Naar leeftijd is de verdeling:

Leeftijd	Aantal medewerkers in 2007
tot en met 29 jaar	405
30 – 39 jaar	763
40 – 49 jaar	737
50 – 59 jaar	784
vanaf 60 jaar	71

De openbare omroep schreef in 2008 112 vacatures uit. Via interne door-groei werden 54% van deze vacatures ingevuld. In 2008 traden 186 nieuwe medewerkers in dienst, 167 medewerkers verlieten de VRT. De VRT ontving in 2008 ruim 6.000 gerichte en spontane sollicitaties. In 2008 werd een nieuwe job-website, www.vrt.be/jobs, in gebruik genomen. Daarmee wil de VRT nieuw talent aantrekken en sneller inspelen op de behoeften van de organisatie. Kandidaten konden online solliciteren en hun profiel aanmaken en beheren. De website gaf ook informatie over de jobkansen en het HR-beleid bij de VRT. Studenten kunnen een stage-plaats bij de VRT via de VRT-jobsite aanvragen.

Op 31 december 2008 waren er 387 medewerkers die telewerken (14% van de actieve personeelsleden): 314 medewerkers die regelmatig thuis werken, 23 medewerkers die regelmatig op een satellietkantoor werken en 50 die regelmatig zowel op een satellietkantoor als thuis werken⁴⁰.

Eind 2008 waren er 387 medewerkers die telewerken.

De VRT registreert de afwezigheden van zijn personeelsleden wegens ziekte, zwangerschap, arbeidsongeval of beroepsziekte. Bijgaande absentiecijfers⁴¹ zijn berekend zoals bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

	Wegens ziekte	Wegens zwangerschap	Wegens arbeidsongeval of beroepsziekte	Voor VRT
Afwezigheidspercentage ^(*)	3,74	0,61	0,12	4,47
Afwezigheidsfrequentie ^(**)	1,31	0,02	0,03	1,36
Gemiddelde afwezigheidsduur ^(***)	11,2	n.v.t.	18,1	n.v.t.

(*) Het aantal werkdagen afwezigheid (voltijds + deeltijds), gedeeld door het aantal volgens de uurroosters te werken dagen, vermenigvuldigd met honderd.

(**) Het aantal nieuw begonnen voltijdse afwezigheidsperiodes, gedeeld door de personeelscapaciteit in voltijds equivalenten, gebaseerd op de uurroosters.

(***) Het aantal kalenderdagen afwezigheid, gedeeld door het aantal voltijdse afwezigheidsperiodes.

De VRT organiseerde in 2008 een anonieme diversiteitsscan. Met deze personeelsenquête werd gepeild naar leeftijd, geslacht, functieklasse, arbeidshandicap, afkomst en diploma. 42,5% van de medewerkers nam eraan deel. 1% van de personeelsleden die meewerkten aan de peiling bleek een arbeidshandicap te hebben. 2% gaf aan dat hij van allochtone origine is. De VRT zal in 2009 streefcijfers vastleggen voor de tewerkstelling van deze kansengroepen. De VRT trachtte met positieve acties allochtonen en mensen met een functiebeperking aan te moedigen om in te gaan op VRT-vacatures.

De medewerkers kregen in 2008 een marktconforme vergoeding volgens hun prestaties. Iedereen die wil werken bij de VRT moet een zekere flexibiliteit bieden. De omroep geeft daartegenover ook een ruime mate van flexibiliteit, zoals telewerken.

³⁹ Het vermelde personeelsbestand is per 31 december 2008. Het bevat niet de 44 statutaire personeelsleden van vzw Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor, 75 personeelsleden met loopbaanonderbreking, 108 personeelsleden die om diverse redenen niet tot het actief personeel behoren (ambtsopheffingen en –ontheffingen, gedetacheerden, e.d.) en 6 personeelsleden met verlof voorafgaand aan pensioen op 31 december 2008. Indien deze groepen worden meegerekend bedroeg het personeelseffectief in 2008 2.993.

⁴⁰ Dat betekent dat 11% telehuiswerkers werd tewerkgesteld.

⁴¹ Bij de berekeningen van deze cijfers worden de personeelsleden met detachering, met ambtsopheffing, met ambtsontheffing en met verlof met wedde voor pensioen niet meegeteld.

Het sociale klimaat

De VRT moet zich voortdurend aanpassen om flexibel te kunnen inspelen op de wijzigende mediaomgeving. Voor 2008 betekende dat onder andere dat de verwachte inkomsten voor de komende jaren naar beneden moesten worden bijgesteld. De Raad van Bestuur keurde daarom een meerjarenplan 2009-2011 goed dat een afbouw van het personeelsbestand inhoudt. De directie informeerde daarover uitvoerig de vakbonden. Die kregen ook toelichting bij het ondernemingsplan 2009 en bij de personeelsstrategie van de directies Productie en Operationele Afdelingen.

Het sociaal overleg verliep intensief en constructief.

Het sociaal overleg leidde tot een aantal belangrijke akkoorden:

- ▶ een raamakkoord voor de contractuele en statutaire medewerkers met afspraken over onder andere de statutaire interimaten⁴², een collectieve loonsverhoging voor de contractuele medewerkers, het gebruik van vervangingsovereenkomsten en arbeidsovereenkomsten van bepaalde duur en de informatiedoorstroming vanuit de VRT-directie naar de vakorganisaties;

- ▶ een arbeidsreglement dat medewerkers informeert over de collectieve arbeidsvoorwaarden en allerlei praktische personeelszaken;
- ▶ een hervorming van het tuchtrecht voor statutaire medewerkers;
- ▶ een wijziging van de toekenningsvoorwaarden van het voordeel internet-privé waardoor meer medewerkers van dit voordeel kunnen genieten;
- ▶ een akkoord over de overgang van de statutaire medewerkers van het VRT-zenderpark naar de nieuwe operator;
- ▶ een akkoord over een aangepaste regeling rond het ouderschapsverlof;
- ▶ conventies over de vergoedingen voor prestaties in het kader van de Olympische Spelen, de arbeidsbelasting bij buitenlandse nieuwsopdrachten en de reorganisatie van ontvangst & security.

De vzw Sociale Werken herzag de financiële voordelen voor medewerkers met kinderen alsook de voorwaarden voor gepensioneerden om een tegemoetkoming te krijgen in de betaling van de hospitalisatiepremie. De vzw sloot een overeenkomst met de VRT over het gebruik van de sportinfrastructuur.

De cateringsdienst zorgde voor maaltijden en broodjes. Vanaf september 2008 kregen alle medewerkers gratis koffie, thee en chocolademelk.

De VRT werkte in 2008 aan volgende HR-projecten:

- ▶ **De personeelsenquête**
De VRT hield in juni 2008 een personeelsbevraging. Alle aspecten van welzijn op het werk en beleving van de job kwamen aan bod. 1.869 collega's vulden de enquête in, ongeveer twee derde van alle VRT-medewerkers. Uit de enquête bleek de grote verbondenheid van medewerkers met de VRT. Een aantal belangrijke aandachtspunten kwamen naar voren, zoals de nood aan goede samenwerking. Alle directies startten met verbeteracties.
- ▶ **Het project mobiliteit**
Medewerkers van de VRT kregen de kans een collega tijdelijk te vervangen om zich zo in nieuwe taken in te werken met het oog

op persoonlijke ontwikkeling. Het proefproject "leerstoelen" gaf medewerkers de kans, onder de begeleiding van een coach, een andere functie uit te proberen. In het project "loopbaangesprekken" wil de VRT een kleine groep medewerkers oriënteren binnen hun functie, job of dienst.

- ▶ **Aantrekkelijke werkgever**
De VRT wil een aantrekkelijke werkgever zijn. Daarom vernieuwde hij in 2008 zijn jobsite. De VRT organiseerde voor het eerst ook een jobdag. Met dit initiatief probeerde de omroep nieuwe technologisch onderlegde medewerkers aan te trekken.

- ▶ **De rol van de manager**
De rol van de manager werd door de VRT in 2008 opnieuw gedefinieerd. Er werd gewerkt aan een nieuw leertraject voor managers, die ook nieuwe doelstellingen kregen wat betreft people management.

- ▶ **Het diversiteitsbeleid**
De VRT heeft veel aandacht voor diversiteit in zijn personeelsbestand, ook bij het aantrekken van nieuwe medewerkers. (zie p. 72)

- ▶ **iHRis**
De VRT werkte verder aan een optimale integratie van de verschillende IT-systemen binnen HR. In 2008 werd de loonmotor vernieuwd en het EMS/MMS-project opgestart.

- ▶ **Het EMS/MSS-project**
Het Employee Self Service/Manager Self Service-project werd in 2008 opgestart. Daarmee zal de volledige personeelsadministratie via het intranet beheerd kunnen worden. Zo werd in 2008 alvast de loonbon elektronisch ter beschikking gesteld.

- ▶ **Talentendatabank**
In 2008 werd verder nagegaan op welke manier de VRT een talentendatabank kan opstellen. De omroep evalueerde verschillende voorbeelden van talentendatabanken van andere Vlaamse bedrijven. Binnen de Directie Productie werden de competenties in kaart gebracht en opgevolgd met een eigen ontwikkeld systeem.

De cateringsdienst zorgt voor maaltijden voor de medewerkers.

⁴² Een statutair interimmaat betekent het opnemen door een statutaire medewerker van een hogere functie, ter vervanging van een afwezige medewerker.

AANDACHT VOOR MILIEU EN ENERGIE

De VRT engageert zich voor de vermindering van de CO₂-uitstoot, door:

- ▶ als bedrijf minder CO₂ uit te stoten en zijn ecologische voetafdruk te verkleinen;
- ▶ als omroep de klimaatproblematiek onder de aandacht te brengen met zijn aanbod en op die manier de bevolking te sensibiliseren.

De VRT heeft een klimaatplan. Met interne acties focuste het bedrijf in 2008 op elektriciteitsbeperking en –efficiëntie en stimuleerde hij de bewustwording over het klimaatprobleem bij het personeel. De belangrijkste initiatieven waren:

- ▶ een energie-experiment *Trek de stekker uit*: door sluimerverbruik uit te schakelen kon op één nacht 2% aan elektriciteit bespaard worden;
- ▶ de VRT nam deel aan Dikketruiendag;
- ▶ een Kyoto-borrelbar: een informele ontmoeting van medewerkers stond in het teken van de klimaatproblematiek;
- ▶ een milieugedragsscan: een personeelsenquête over milieugedrag en actiebereidheid;
- ▶ een Kyoto-week: een week lang werden personeelsacties en informatiesessies gehouden rond energieverpilling en sluipverbruik, zoals een tentoonstelling van een energiezuinige woning, een optreden van Don Kyoto en een themanummer van het personeelsblad over Kyoto;
- ▶ ecoteams van vrijwilligers: medewerkers mobiliseerden de collega's om hun ecovoet te verkleinen met een aantal acties;
- ▶ een CO₂-vriendelijke barbecue op het personeelsfeest;
- ▶ een Kyoto-overlevingspakket als eindejaarscadeau.

De VRT nam in 2008 ook een aantal structurele maatregelen:

- ▶ het automatisch uitschakelen van de computers op de nieuwsredacties 's nachts;
- ▶ het afschakelen van de stand-by-transformatoren;
- ▶ het beter afstellen van de koeltemperatuur;
- ▶ de temperatuurverlaging van het verwarmingsnet;
- ▶ het installeren van frequentiegestuurde pompen;
- ▶ het uitschakelen van drie radiozendfrequenties op de middengolf en de analoge tv-zendfrequenties.

In 2008 werd bovendien beslist om vanaf 2009 over te schakelen op groene stroom.

De VRT besteedt in zijn programma's veel aandacht aan de klimaatverandering. In 2008 stelde de VRT een klimaatproject op. Met acties en programma's op radio en tv werd de bevolking gesensibiliseerd tot vermindering van de CO₂-uitstoot en tot rationeler energieverbruik. De programma's richtten zich vooral op directe resultaten en gedragsverandering bij de gezinnen. Voor enkele programma's kreeg de VRT steun van de Vlaamse overheid en het Vlaams Energieagentschap.

In 2008 werd beslist om over te schakelen op groene stroom.

Medewerkers konden naar een voorstelling van Don Kyoto.

Technologie en innovatie

Transmissie van het aanbod

Continuïteit van het signaal

De transmissiediensten verzekerden in 2008 een continuïteit van meer dan 99,5% voor de radio- en tv-uitzendingen⁴³: FM-radio 99,97%, MW-radio 99,99%, DAB 99,89%, analoge tv⁴⁴ 99,93% en digitale ether-tv (DVB-T) 99,84%.

Ontvangstproblemen

Radio

Er waren geen wijzigingen aan het FM-zenderpark en de FM-frequenties van de VRT. De problemen met de FM-ontvangst⁴⁵ bleven bestaan in de gebieden die ver van de zendmasten liggen of waar de topografische omstandigheden niet optimaal zijn.

In 2008 is het nieuwe frequentieplan van de Franse Gemeenschap in gebruik genomen. Op 1 juni 2008 trad ook het nieuwe Koninklijke Besluit rond de etherpolitie in werking. Daardoor kan het BIPT⁴⁶ opnieuw optreden tegen illegale radiozenders. Het nieuwe frequentieplan en het KB zorgden ervoor dat heel wat storingen in de FM-band werden opgelost. De onvergunde zenders zorgen niet meer voor storingen. De zenders van de Franse Gemeenschap kregen twee jaar de tijd om zich volledig te schikken naar het nieuwe plan. Dat was eind 2008 nog niet gebeurd, waardoor niet alle ontvangstproblemen verdwenen waren.

De DAB-ontvangst is in 2008 onveranderd gebleven. DAB-ontvangst was in 98% van het volledige grondgebied (inclusief Brussel) verzekerd met een aangepaste antenne op de wagen en in 84% via een binnenhuisantenne.

Televisie

In 2008 werden de analoge tv-uitzendingen via de ether uitgeschakeld (zie p. 61).

Naar aanleiding van de analoge uitschakeling werd de digitale distributie via de ether verbeterd. In mei 2008 werd in Gent een extra DVB-T-zender geplaatst. Daardoor verbeterde de binnenhuisontvangst in deze regio. Bij de digitale omschakeling (3 november 2008) werden de frequenties herschikt en werden nieuwe antennes in gebruik genomen in Schoten en Egem. Eind 2008 was binnenhuisontvangst via DVB-T mogelijk bij 75% van de bevolking in Vlaanderen en Brussel. Met een buitenhuisantenne op het dak van de woning was DVB-T in heel Vlaanderen te ontvangen.

De multikanaalseindregie

In januari 2008 schakelde het tweede tv-kanaal van de VRT (Canvas/Ketnet) over naar de nieuwe bestandsgebaseerde multikanaals-eindregie. Daarbij is de integratie met het Media Asset Management Systeem (Ardome) en het uitzendplanningssysteem (Whats'On) in gebruik genomen en is heel het uitzendproces sterk geautomatiseerd.

Dat liet toe enkele nieuwe VIA-diensten te introduceren, waaronder de geautomatiseerde productie van de bestanden voor *Net Gemist & Ooit Gemist*, het gebruik van "de rode knop" op de digitale TV platformen, HD/SD-simulcasting (sinds de sportzomer 2008) en de lancering van het verrijkt tv-aanbod.

VERZELFSTANDIGING VAN HET ZENDERPARK

De Vlaamse regering had in 2007 beslist dat het VRT-zenderpark zelfstandig moest worden. De VRT koos eind 2008 voor Norkring als private partner voor zijn zenderpark. Het VRT-zenderpark bestaat uit het distributiedeel van de huidige transmissiediensten: onroerend patrimonium, de zendinfrastructuur, headends en bestaande huur- en verhuurcontracten.

Norkring Belgium wordt een Belgische NV van privaat recht. Deze onderneming zal beschikken over de nodige zendinfrastructuur om onder meer de uitzending van het bestaande radio- en televisieaanbod van de VRT te verzorgen. Hiervoor wordt ook een dienstencontract afgesloten tussen de VRT en Norkring Belgium.

De medewerkers die instaan voor de exploitatie en het onderhoud van de transmissiediensten en activa, blijven in de opstartperiode (de periode waarbij de VRT mede-aandeelhouder is van de netwerkoperator) voor de VRT werken. De VRT zal in deze periode wel diensten aan de netwerkoperator verlenen.

De financiële middelen die voortvloeien uit de zelfstandiging van het zenderpark en de toewijzing van etherfrequenties komen toe aan de VRT. Dat werd zo bepaald in artikel 35 van de Beheersovereenkomst 2007-2011.

⁴³ Uitzonderd de elektriciteitsonderbrekingen voor de tv-netten.

⁴⁴ Uitzendingen tot 3 november 2008. Nadien waren er geen analoge tv-uitzendingen via de ether meer.

⁴⁵ In een aantal Vlaamse regio's was de FM-ontvangst moeilijk: in Brussel voor alle VRT-radionetten, het zuidoosten van Vlaams-Brabant voor Radio 2 Vlaams-Brabant, de Noorderkempen en de omgeving van Leuven voor Klara en het zuidwesten van West-Vlaanderen en het noordoosten van Limburg voor Donna.

⁴⁶ Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie

Onderzoek en innovatie

Het digitale tijdperk betekent nieuwe uitdagingen voor de Vlaamse mediasector. Het is dan ook nodig om nieuwe producten, productieprocessen en distributieplatformen te ontwikkelen. Dankzij onderzoek in media(technologie) kunnen de openbare omroep en andere Vlaamse mediabedrijven nieuwe technologieën in gebruik nemen. De mediadecreten bepalen trouwens dat de VRT de technologische ontwikkelingen op de voet moet volgen. Hij heeft daarvoor een overeenkomst Onderzoek & Innovatie gesloten met de Vlaamse Gemeenschap. Een stuurgroep met vertegenwoordigers van de Vlaamse mediasector en de overheid, ziet toe op de correcte uitvoering van de opdracht.⁴⁷

Het VRT-medialab is de afdeling van de VRT die technologisch onderzoek verricht *in* en *over* de mediasector. De onderzoeksafdeling rapporteert regelmatig en onderhoudt een website (VRTmedialab.be) met achtergrondinformatie over de lopende projecten.

In 2008 werkte het VRT-medialab aan verschillende onderzoeksprojecten over media. Sommige van deze projecten bieden nieuwe mogelijkheden

voor de mediasector. Enkele lopen in samenwerking met partners uit de mediasector, zoals BOM-Vlaanderen dat onderzoekt hoe multimediaal erfgoed bewaard en ontsloten kan worden. Het VRT-medialab gaf ook technische seminaries in het kader van MediaNet Vlaanderen. Verschillende internationale organisaties hadden interesse in de werkzaamheden. Medewerkers schreven 18 wetenschappelijke publicaties.

Een aantal projecten werden in 2008 afgesloten, waaronder PISA. Dat project ging na hoe technieken van virtuele modellering ingezet kunnen worden in de media-industrie en hoe ze het productieproces kunnen optimaliseren. Er werd ook onderzocht hoe de klassieke beeldanalyse verbeterd kan worden via een reconstructie van het virtueel model en hoe zoekmachines kunnen worden geoptimaliseerd. Ook het project MADUF⁴⁸ werd afgerond. In MADUF werden de technische, commerciële en economische aspecten bestudeerd voor de introductie van DVB-H⁴⁹ in Vlaanderen.

De expertise van het VRT-medialab lag ook mee ten grondslag van enkele concrete realisaties:

- ▶ de crossmediale werking van de nieuwsredactie;
- ▶ een beter schaalbaar serverpark voor internettoepassingen;
- ▶ formaten en technieken voor de digitalisering van film.

VRTmedialab.be

Om de nieuwe uitdagingen aan te gaan is het nodig om nieuwe producten, productieprocessen en distributieplatformen te ontwikkelen.

⁴⁷ De stuurgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de mediasector en de academische sector, met waarnemers van IWT-Vlaanderen, het departement Economie, Wetenschap en Innovatie en het kabinet Media van de Vlaamse overheid.

⁴⁸ Maximizing DVB-Usage in Flanders

⁴⁹ Digital Video Broadcasting Handhelds: digitale uitzendingen voor mobiele toestellen.

ANALOGE AFSCHAKELING – DIGITALE OMSCHAKELING

Belangrijk voor de toekomst van de nieuwe netwerkkoperator was de afschakeling van de analoge televisie-uitzendingen via de ether op 3 november 2008, op vraag van de Vlaamse overheid. Daardoor kwamen nieuwe digitale frequenties vrij om televisie via DVB-T en DVB-H te kunnen aanbieden. Deze frequenties bieden mogelijkheden aan Vlaanderen op vlak van de verdere digitalisering van de ether.

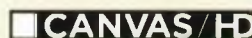
Op 30 maart 2008 stopte de VRT ook met de analoge radiouitzendingen op de middengolffrequenties 540kHz, 1188kHz en 1512kHz. De VRT behield wel zijn middengolffuitzending via 927kHz. De middengolffuitzendingen werden steeds minder beluisterd terwijl de onderhoudskosten relatief hoog bleven. De beslissing tot afschakeling volgde uit de beheersovereenkomst. Daarin werd overeengekomen om geen verdere investeringen te doen in het analoge zenderpark tenzij ten behoeve van FM.

De Vlaamse overheid voerde in 2008 een campagne "Weg met sneeuw op je tv".

DE UITROL VAN HDTV

De VRT startte in de zomer van 2008 met zijn eerste tv-uitzendingen in hoge definitie (HD). Eén zond de Ronde van Frankrijk en de Olympische Spelen in HD uit. Aansluitend ging Eén HD op een apart kanaal van start, in december werd ook Canvas/Ketnet HD een feit. Eén HD en Canvas/Ketnet HD konden hun programma's voorlopig enkel ter beschikking stellen in een 'net-niet-HD-kwaliteit' (upconverted SD - standaard definitie): de programma's werden wel in HD uitgezonden maar de opnames en productie gebeurden voorlopig nog in SD.

De VRT investeerde in 2008 sterk in nieuwe productiemiddelen (camera's, studioregie, enz.) en uitzendapparatuur die geschikt zijn voor HD-producties. Daardoor zal de openbare omroep ook in het digitale tijdperk de beste beeldkwaliteit blijven bieden.

KWALITEITSBELEID

De VRT heeft een voorbeeldfunctie voor de samenleving. De *Beheersovereenkomst 2007-2011* bepaalt dat de VRT zich profileert als een kwaliteitsomroep. De VRT biedt daarom een kwaliteitsvol aanbod, zowel naar inhoud, naar vorm als naar taalgebruik. De VRT-medewerkers hebben permanent aandacht voor kwaliteit.

De beheersovereenkomst definieert kwaliteit in vier dimensies:

1. Publieke kwaliteit: de VRT vult zijn openbare omroepopdracht zo correct mogelijk in.
2. Functionele kwaliteit: de VRT maakt programma's die aan de behoeften van de mediagebruikers beantwoorden.
3. Ethische kwaliteit: de VRT respecteert het ethische kader waarbinnen hij werkt.
4. Operationele kwaliteit: de VRT-programma's voldoen aan de hoogste professionele normen en komen op een efficiënte en effectieve wijze tot stand.

HET KWALITEITSPROJECT

De legitimiteit en de grondslag van een publieke omroep vertrekken van de politieke, sociale en culturele noden van een samenleving en het consequent realiseren van kwaliteit. De VRT ontwikkelde daarom een kwaliteitsmodel dat zijn relevantie, efficiëntie en maatschappelijke impact meet. In 2008 werd dit model verder uitgewerkt en verfijnd.

Het model maakt een onderscheid tussen:

- ▶ Functionele kwaliteit: de mate waarin het VRT-aanbod aan de wensen van de mediagebruiker voldoet. Hoeveel mediagebruikers bereikt de VRT met zijn aanbod? Hoe tevreden is de mediagebruiker over de programma's, de verschillende netten en de VRT in zijn geheel?
- ▶ Publieke en ethische kwaliteit: de mate waarin het VRT-aanbod voldoet aan de noden van de maatschappij. Daarbij wordt enerzijds de aandacht voor de openbare omroepdomeinen gemeten. Anderzijds worden ook de maatschappelijke rol en impact van de VRT gemeten aan de hand van vijf parameters: diversiteit, innovatie, pluriformiteit, maatschappelijke impact en de perceptie van kwaliteit door de mediagebruiker. Daarnaast worden deze parameters eveneens gemeten aan de hand van inhoudelijke programma-analyses, een inventarisatie van het gebruik van nieuwe technologieën, de publieke opkomst bij VRT-evenementen en de samenwerking met partners.
- ▶ Operationele kwaliteit: de mate waarin het aanbod op een (kosten-)efficiënte en doelmatige manier tot stand komt.

Om de functionele en publieke en ethische kwaliteit van het VRT-aanbod te meten, start de VRT in 2009 met een waarderingsmonitor. De mediagebruiker wordt daarbij dagelijks bevraagd naar de prestaties van de VRT op deze verschillende kwaliteitsindicatoren.

Publieke kwaliteit

De openbare omroep moet inspelen op de behoeften van de maatschappij. Verschillende overheden hebben die behoeften vertaald in doelstellingen die de openbare omroepen moeten nastreven.

Evaluatie van de invulling van de openbare omroepdomeinen

Het eerste deel van dit jaarverslag handelde over het VRT-aanbod in de openbare omroepdomeinen.

Alle programma's vallen onder de verantwoordelijkheid van de Directie Media. Deze directie evalueert regelmatig het aanbod van de netten op de invulling van de openbare omroepdomeinen.

De hoofdredacteur van VRT-Nieuws is ook verantwoordelijk voor de inhoud van de nieuws- en informatieprogramma's. Deze onderscheiden zich duidelijk van de andere programma's en dienen te beantwoorden aan de journalistieke deontologie. Het onafhankelijke karakter van de openbare omroep garandeert aan alle inwoners van Vlaanderen onafhankelijke en waarheidsgetrouwe informatie.

De Waarden- en Innovatiemonitor meet de waardenperceptie van programma's.

De opvolging van de missie en de waarden door een permanente waarden- en innovatiemeter

De VRT-missie en -waarden staan centraal bij alles wat de openbare omroep doet: bij de ontwikkeling van netprofielen, programma's, websites en andere mediadiensten. Om na te gaan of het aanbod voldoet aan de missie en waarden hanteert de omroep de *Waarden- en Innovatiemonitor*. Dat is een online onderzoeksinstrument dat de waardenperceptie van programma's meet en opvolgt.

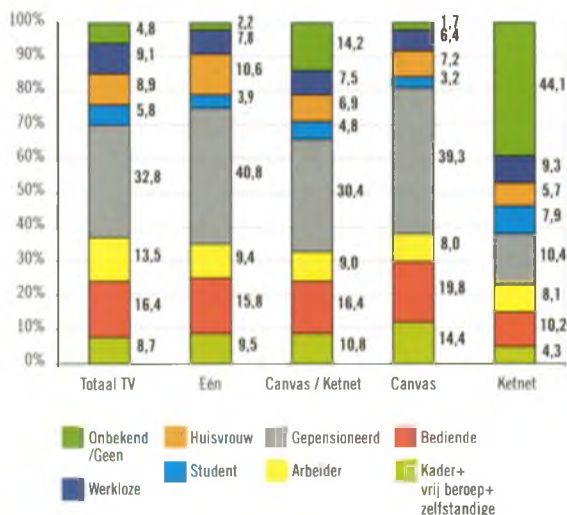
Ruim 10.000 Vlaamse internetgebruikers werken mee aan dit VRT-onderzoek. In 2008 zijn er via de waarden- en innovatiemeter 33 individuele programma's voorgelegd aan de mediagebruikers. Daarnaast zijn alle belangrijke tv-programma's twee keer bevestigd en werd de styling van de tv-netten getoetst aan de missie en de waarden.

Universaliteit en complementariteit

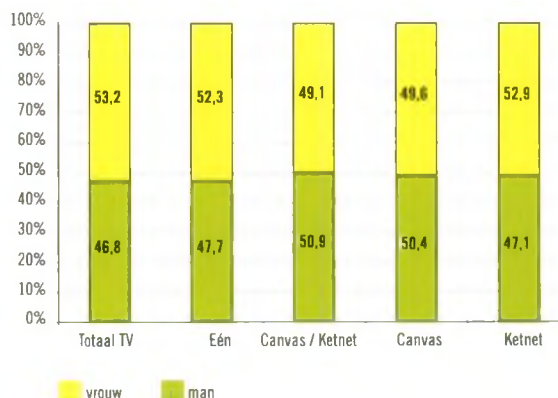
De VRT moet een zo groot mogelijk publiek bereiken met een diversiteit van kwalitatieve programma's die voldoen aan de behoeften van de mediagebruikers. De CIM-cijfers tonen aan dat de VRT alle bevolkingsgroepen aanspreekt.

Het publiek van Eén verschilt nauwelijks van het algemene profiel van de Vlaamse kijkers. Alle sociale groepen worden door het aanbod van Eén aangesproken. Naar Canvas/Ketnet kijken meer mensen uit de hoogste sociale groepen: 31% van de kijkers behoort tot de hoogste sociale groepen (ten opzichte van 21% voor het totaal van de tv-zenders). Dat Ketnet zich tot kinderen richt, wordt weerspiegeld in het sociologische profiel van het net.

Profiel van de VRT-netten volgens beroep in 2008

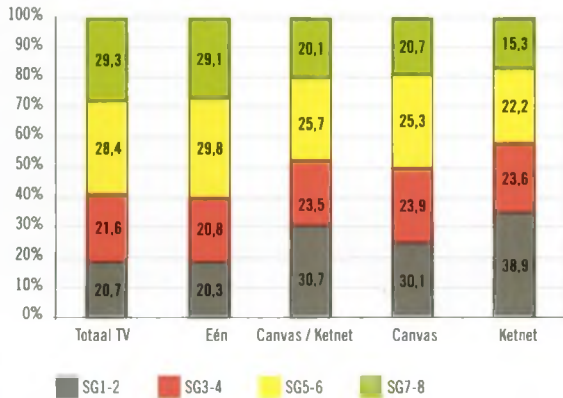
Profiel van de VRT-netten volgens geslacht in 2008

Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

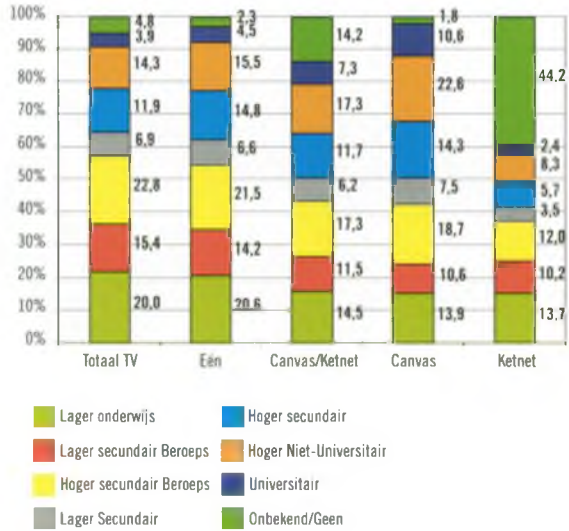
Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

Profiel van de VRT-netten volgens sociale groep in 2008

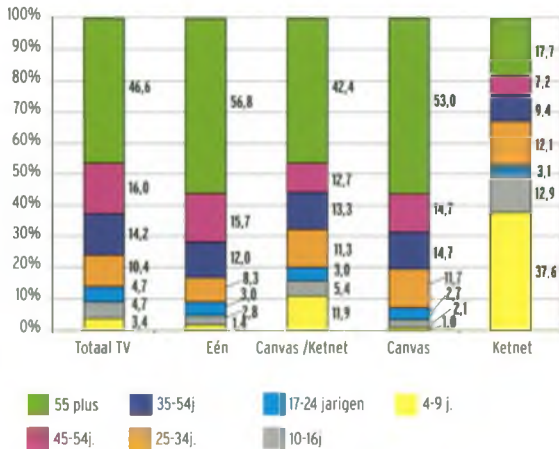
Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

Profiel van de VRT-netten volgens opleidingsniveau in 2008

Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

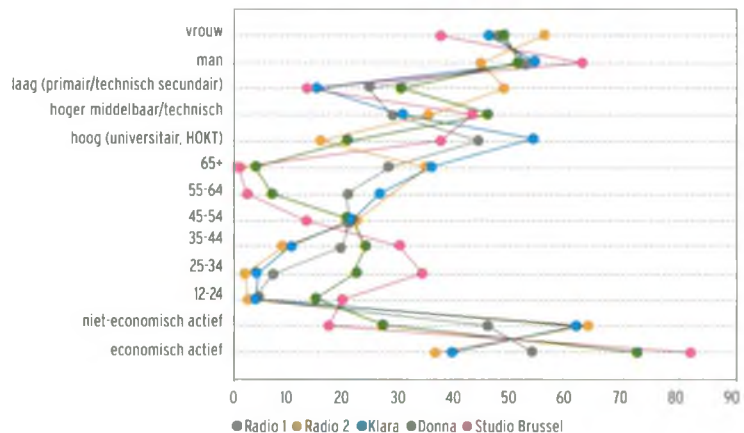
Profiel van de VRT-netten volgens leeftijd in 2008

Bron: CIM TV / VRT-Studiedienst

Uit de complementariteitsanalyse van de VRT-Studiedienst blijkt dat de vijf binnenlandse VRT-radionetten (Radio 1, Radio 2, Klara, Donna en Studio Brussel) in 2008 samen de hele samenleving in al haar socio-demografische facetten bereikten. De netten onderscheiden zich qua geslacht, leeftijd, beroep en opleiding. De netprofielen vullen elkaar dan ook aan. Alle lagen van de bevolking kunnen zich in het totale VRT-radioaanbod terugvinden. In bijgaande grafiek wordt elk radionet per sociodemografische variabele ingedeeld.

Profiel van de VRT-radionetten volgens sociodemografische groep in 2007

Bron: CIM-Radiostudie en VRT-Studiedienst

Functionele kwaliteit

De VRT maakt een media-aanbod dat aan de behoeften van de mediagebruikers voldoet. Om daarin te slagen moet de omroep nagaan wat de behoeften zijn van de mediagebruikers en de mate waarin het doelpubliek wordt bereikt.

Complementariteit en opvolging van het tv- en radio-aanbod

Het aanbod van Eén en Canvas/Ketnet speelde duidelijk in op de mediabehoefte van de Vlaamse kijkers. Eén richtte zich tot het brede publiek. Het nieuws- en informatie-aanbod van het net wordt door veel Vlamingen gevolgd dankzij een goede programmeringsmix van informatie, human interest, fictie, entertainment en reality. Canvas had een aanbod voor zowel de kijkers die vooral tv kijken om hun kennis te vergroten als voor de kijkers die houden van tv met een avontuurlijk karakter. Het net bracht informatie, duiding, debat, cultuur, wetenschap, maatschappelijke kwesties, reisinformatie, humor en fictie. Ketnet beantwoordde aan de mediabehoefte van kinderen. *Kaatje van Ketnet* werd een Ketnet-submerk dat peuters en kleuters ondersteunde in hun ontwikkeling.

In 2008 sprak het aanbod van alle VRT-radionetten samen bijna alle Vlaamse luisteraars aan. De kwaliteit van het aanbod wordt permanent opgevolgd. Nieuwe radioprogramma's of diensten konden pas gelanceerd worden als ze voldeden aan de VRT-missie en -waarden en de netwaarden en als ze voldoende kwaliteit hadden.

Het aanbod wordt ingedeeld in categorieën volgens de ESCORT-methode van de EBU. Daardoor kon in 2008 de invulling van de openbare omroepdomeinen nauwgezet opgevolgd worden, de diversiteit aan programma's evenwichtig verdeeld blijven en het programma-aanbod afgestemd worden op elk netprofiel.

Waarderings- en tevredenheidsonderzoek naar omroep, medium, net en programma

De VRT hecht veel belang aan de waardering van de mediagebruikers voor zijn programma's. De waarderingcijfers⁵⁰, brieven, telefoontjes en e-mails zijn belangrijk bij de evaluatie van programma's. Waarderingscijfers geven geobjectieerde indicaties over de kwaliteit van de programma's.

De waardering voor de tv-programma's van de VRT was in 2008 doorgaans hoog (uitgedrukt in percentages):

- ▶ De programma's op Eén kregen een gemiddelde waardering van 77%.
- ▶ De programma's op Canvas kregen een gemiddelde waardering van 77%.
- ▶ De programma's van VRT-Nieuws haalden samen een gemiddelde waardering van 77%. In detail was dat: *Koppen* 77%, *Phara* 77%, *TerZake* 73%, *Het Journaal van 19 uur* 78%, *De zevende dag* 72% en *Panorama* 75%.
- ▶ De fictieprogramma's kregen een gemiddelde waardering van 76%.
- ▶ De ontspanningsprogramma's haalden een gemiddelde waardering van 78%.
- ▶ De cultuurprogramma's kregen een gemiddelde waardering van 77%.
- ▶ De educatieve programma's haalden een gemiddelde waardering van 79%.

De hoogste waarderingen voor Eén-programma's werden gehaald (uitgedrukt in een puntenschaal op tien) door twee afleveringen van *Voorbij de grens* (8,8 en 8,5), een aflevering van *De slimste mens ter wereld* (8,6), een aflevering van *Blokken* (8,6) en een aflevering van *Doodgraag leven* (8,5).

De hoogste waarderingen voor Canvasprogramma's waren (uitgedrukt in een puntenschaal op tien) voor een aflevering van *Wild China* (8,7), een aflevering van *China voor beginners* (8,6), de documentaire *Stalingrad, the director's cut* (8,5), een aflevering van *In Europa* (8,5) en een aflevering van *De Canvascrack* (8,5).

Via een online onderzoekstool onderzoekt de VRT de motieven voor de waarderingen van de mediagebruikers. De VRT meet ook het imago en de algemene tevredenheid over de belangrijkste Vlaamse radio- en tv-netten.

De VRT hecht veel belang aan de waardering van de mediagebruikers voor zijn programma's.

In Voorbij de grens trokken tien mensen met een functiebeperking samen door Nicaragua.

PRIJZEN EN NOMINATIES IN 2008

De VRT won in 2008 65 prijzen. Daarnaast werd de VRT of een VRT-medewerker nog 117 keer genomineerd.

- ▶ *De Dutch Promo Award* voor beste tv-spotcel in de categorie *kinderprogramma's* voor de trailer *Ketnet terug op zondag* (Ketnet)
- ▶ *FIPA d'Or* van het Festival International de Programmes Audiovisuels in de categorie *documentaires de création et essais* voor *Sam Dillemans* (Canvas)
- ▶ Winnaar van de *Prix Jeunesse* in de categorie interactiviteit voor *Ketnet-kick*
- ▶ *De Vlaamse Televisiester* voor beste presentator voor *Erik Van Looy* (Eén)
- ▶ *De Vlaamse Televisiester* voor beste informatieprogramma voor *De weg naar Mekka* (Canvas)
- ▶ *De Vlaamse Televisiester* voor beste fictieprogramma voor *Katarakt* (Eén)
- ▶ *De Vlaamse Televisiester* voor beste realityprogramma voor *Terug naar Siberië* (Eén)
- ▶ *De Vlaamse Televisiester* voor beste entertainmentprogramma voor *De slimste mens ter wereld* (Eén)
- ▶ *De Vlaamse Televisiester* voor meest rijzende ster voor *Free Souffriau* (Ketnet)
- ▶ *Gouden RMB award* voor de spot *Hof van Commerce* (Studio Brussel)
- ▶ *Silver Best of Activation* in de categorie *media* voor de verjaardagsactie van Ketnet
- ▶ *Gold Best of Activation* in de categorie *adverteerders* voor *Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Silver Best of Activation* voor *creatieven* voor *Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Coup de Coeur Press* van *Best of Activation* voor *Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Prijs voor beste film/video-documentaire* op *Black International Cinema Festival* voor *De weg naar Mekka* (Canvas)
- ▶ *Humo's Pop Poll de Luxe* voor *bekwaamste radiofiguur* voor *Peter Van de Veire* (Studio Brussel)
- ▶ *Humo's Pop Poll de Luxe* voor *beste radioprogramma* voor *De Grote Peter Van de Veire Ochtendshow* (Studio Brussel)
- ▶ *Humo's Pop Poll de Luxe* voor *beste radiostation* voor *Studio Brussel*
- ▶ *Humo's Pop Poll de Luxe* voor *bekwaamste tv-figuur* voor *Erik Van Looy* (Eén)
- ▶ *Humo's Pop Poll de Luxe* voor *beste tv-programma* voor *De slimste mens ter wereld* (Eén)
- ▶ *Humo's Pop Poll de Luxe* voor *beste tv-station* voor *Canvas*
- ▶ *Prijs van het Golden Chest International Television Festival* in de categorie *beste filmregisseur* voor *Frank Van Mechelen* voor *De Indringer* (Eén)
- ▶ *Grand Prix* in de categorie *Speelfilms en miniseries voor kinderen en adolescenten* van het *Golden Chest International Television Festival* voor *Slaapwel Frank* (Ketnet)
- ▶ *Dexia Persprijs* in de categorie *radio* voor *Alaska: Phara* van *Wim Vangrootloon* (Radio 1)
- ▶ *Dexia Persprijs* in de categorie *financieel economische pers* voor *Pax Electrabel* (Panorama, Canvas)
- ▶ *Grande award* van het reismagazine *Grande* voor *Terug naar Siberië (Man bijt hond)*, (Eén)
- ▶ *INAP EBU Connect award* in de categorie *beste crossmediale campagne* voor *De Gouden Uil* (Canvas)
- ▶ *INAP EBU Connect silver award* in de categorie *Channel/Platform branding* voor de restyling van *Canvas*
- ▶ *De grote prijs van de televisiekritiek* van *RTV voor Belga Sport* (Canvas)
- ▶ *De grote prijs van de radiokritiek* van *RTV voor Feyten of Fillet* (Radio 1)
- ▶ *Prijs voor beste informatieprogramma/documentaire* van *RTV voor De weg naar Mekka* (Canvas)
- ▶ *Prijs voor beste entertainmentprogramma/ontspanningsprogramma* van *RTV voor De Slimste Mens ter Wereld* (Eén)
- ▶ *Prijs voor beste jeugdprogramma (Prijs van de Vlaamse Gemeenschap)* van *RTV voor Mega Mindy* (Ketnet)
- ▶ *Grote prijs* van de *Creative Club of Belgium* in de categorie *media* voor *Studio Brussel*
- ▶ *Grote prijs* van de *Creative Club of Belgium* in de categorie *media* voor *Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Silver award* van de *Creative Club of Belgium* in de categorie *innovatief* voor *Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Silver award* van de *Creative Club of Belgium* in de categorie *beste gebruik van het internet* voor de campagne *groot dictee* (Canvas)
- ▶ *Silver award* van de *Creative Club of Belgium* in de categorie *film* voor de campagne *Canvas, het beste nog eens bovengehaald*
- ▶ *Achievement Award* van *Eurosong*. be voor *Steve De Coninck-De Boeck* (VRT)
- ▶ *Award* van *Wereld Audio Festival* in de categorie *sport* voor *Wim Vangrootloon* voor *Sugar Jackson heeft verloren* (Stories, Radio 1)
- ▶ *Award* van *Wereld Audio Festival* in de categorie *reportage* voor *Greet Van Thienen* voor *Kuregem* (Stories - Radio 1)
- ▶ *Nieuwsprijs van het publiek* van het *Wereld Audio Festival* voor *Liesbeth Indeherberghe* voor *Onze Lieve Heer aan de deur gezet (Vandaag - Radio 1)*
- ▶ *Prijs voor beste reportage* van het *Wereld Audio Festival* voor *Stories* (Radio 1)
- ▶ *Wereldomroep Aanmoedigingsprijs* voor *Stijn Vlaeminck* voor *Olympische luchtverontreiniging* (Radio 1)
- ▶ *Clickx verkoos sporza.be als sportsite van het jaar*
- ▶ *Clickx verkoos Canvas.be als tv-site van het jaar*
- ▶ *Gouden medaille* op het *Eurobest-festival* in de categorie *Integrated* voor de *Black Boy campagne van Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Gouden medaille* op het *Eurobest-festival* in de categorie *Sales Promotion* voor de *Black Boy campagne van Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Gouden medaille* op het *Eurobest-festival* in de categorie *Direct* voor de *Black Boy campagne van Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Bronzen medaille* op het *Eurobest-festival* in de categorie *Media* voor de *Black Boy campagne van Music for Life* (Studio Brussel)
- ▶ *Radiovisie verkoos Peter Van de Veire* (Studio Brussel) als *beste radiopersoonlijkheid*
- ▶ *Radiovisie verkoos Guy De Pré* (Radio 2) als *beste presentator*
- ▶ *Radiovisie verkoos Kevin Major* (nieuwsdienst) als *beste nieuwsstem*
- ▶ *Radiovisie verkoos Tom Coninx* (Sporza) als *beste sportcommentator*
- ▶ *Radiovisie verkoos David's Telefoonterreureur* (Donna) als *beste programma-item*
- ▶ *Bronzen Benelux Event Award* voor het *Donna's City Café*
- ▶ *Prix spécial de culture & sport* van *Festival international de l'aventure sportive* voor *Sam Dillemans* (Canvas)
- ▶ *Midas Prize* van het *Festival Public Awareness of Science & Engineering* in de categorie *beste generalistisch tv-programma* voor *Fata Morgana* (Eén)
- ▶ *Midas Prize* van het *Festival Public Awareness of Science & Engineering* in de categorie *Europese TV Algemene programmering* voor *Iedereen Eco* (Eén)
- ▶ *Prijs voor de meest sexy televisiezen-der* van *Brandspecies* voor *Eén*
- ▶ *Prijs voor het meest favoriete televisiegezicht* van *Brandspecies* voor *Erik Van Looy* (Eén)
- ▶ *Prijs voor de meest favoriete radiostem* van *Brandspecies* voor *Peter Van de Veire* (Donna)
- ▶ *Prijs voor de meest sexy radiofiguur* van *Brandspecies* voor *Evy Gruyaert* (Donna)
- ▶ *Goud voor het beste personeelsblad* van de *Nederlandstalige afdeling* van de *Belgische Vereniging van Interne Communicatie* voor *Joost* (VRT)
- ▶ *Trinicom Customer Award* voor de *VRT-Klantendienst*
- ▶ *Nominatie voor de Interactive Emmy Awards* voor *De bij ons thuisploeg* (Eén)
- ▶ *Nominatie voor de Rose d'Or* van het *Festival for entertainment television programming* voor *Tomteterom* (Eén)
- ▶ *Nominatie voor het Festival de Télévision de Monte-Carlo* in de categorie *drama* voor *Katarakt* (Eén)
- ▶ *Nominatie voor het Festival de Télévision de Monte-Carlo* in de categorie *beste Europese producer* voor *Ludo Busschots* (VRT)
- ▶ *Nominatie voor het Festival de Télévision de Monte-Carlo* in de categorie *buitengewoon acteur* voor *Jaak Van Assche* (Katarakt, Eén)

- ▶ *Nominatie voor het Festival de Télévision de Monte-Carlo* in de categorie *buitengewoon actrice* voor Viv Van Dingenen (VRT)
- ▶ *Nominatie voor Prix Italia* voor Toyinima (Ketnet)
- ▶ *Nominatie voor Prix Europa* in de categorie *Prix Genève-Europe* (beste tv-fictie draaiboek) voor *Katarakt* (Eén)
- ▶ *Nominatie voor Prix Europa* in de categorie *tv-fictie* voor *De Indringer* (Eén)
- ▶ *Nominatie voor Prix Europa* in de categorie *TV Iris culturele programma's* voor *Brussel vraagt* (*Man bijt hond*, Eén)
- ▶ *Nominatie voor Prix Europa* in de categorie *radiodocumentaire* voor *Veltem, de zendmast* (*Stories*, Radio 1)
- ▶ *Nominatie voor Prix Europa* in de categorie *radiofictie* voor *De put in Bever* (*Dams & Van Deun*, Radio 2)
- ▶ *Nominatie voor Prix Europa* in de categorie *TV actuele zaken* voor *Pax Electrabel* (*Panorama*, Canvas)
- ▶ *Nominatie voor Prix Europa* in de categorie *tv-documentaire* voor *Geel* (Canvas)
- ▶ *Nominatie voor het Internationaal Kortfilmfestival Leuven* voor *Slaapwel Frank* (Ketnet)
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor Annemie Peeters, David Van Ooteghem, Ben Roelants, Caren Meynen, Dave Peeters en Anne Reymen voor *beste radiopersoonlijkheid*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor Peter Van de Veire, David Van Ooteghem, Ben Roelants, Benjamin Schollaert en Peter Verhulst voor *beste presentator*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor Ann Reymen, Caren Meynen, Siska Schoeters, Sofie Lemaire, Evy Gruyaert, Sofie Van Moll en Katrien Palmers voor *beste presentatrice*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor Koen Wauters, Peggy De Meyer, Trui Demaré, Sofie Vander Donckt, Kristien Bonheure en Linde Merckpoel voor *beste nieuwsstem*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor Lieven Van Gils, Filip Joos, Dave Peeters, Peter Van Den Bempt, Carl Bertelee, David Naert, Luc Vanlangenhove, Tom Van de Weghe en Christophe Van De Goor voor *beste sportcommentator*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor Peeters & Pichal (Radio 1), *De ochtend* (Radio 1), *David in de ochtend* (Donna), *Ultratop* (Donna), *Stereo special* (Donna), ADHDave (Donna), *De afrekening* (Studio Brussel) en *De topcollectie* (Radio 2) voor *beste programma*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor *Jawohl* oder *neinties* (Donna), *Krantencommentaren* (Radio 1), *Verkeersinformatie* (VRT), *Dams & Vandeun* (Radio 2), *Topquiz Topcollectie* (Radio 2) en *Wetstraatwatcher* (Radio 1) voor *beste programma-item*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor Donna en Studio Brussel voor *beste jingle-pakket*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor *Het glazen huis* (Studio Brussel), *Top 5000* (Donna) en *Einde radio Donna* voor *beste radiostunt*
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor *Ooit Gemist* (VRT)
- ▶ *Nominatie* door Radiovisie voor Donna, Studio Brussel, Radio 2 en Radio 1 voor *radio met beste website*
- ▶ *Nominatie* voor het Golden Chest International Television Festival in de categorie *beste tv-reportages* voor *Antarctica, de Belgen zijn terug* (Canvas)
- ▶ *Nominatie* voor het Golden Chest International Television Festival in de categorie *beste film voor volwassenen* voor *De Indringer* (Eén)
- ▶ *Nominatie* voor het Golden Chest International Television Festival in de categorie *beste tv-documentaire* voor *Ladies First* (Eén)
- ▶ *Nominatie* voor een *International Media Award* van de Association for International Broadcasting in de categorie *Current Affairs Documentary Programme* voor *Corrupt Roemenië* (*Terzake*, Canvas)
- ▶ *Nominatie* voor een *International Media Award* van de Association for International Broadcasting in de categorie *Cross-media Production* voor *De Voedselcrisis* (Eén, Radio 1 en Deredactie.be)
- ▶ *Nominatie* voor een *International Media Award* van de Association for International Broadcasting in de categorie *internationale tv-persoonlijkheid van het jaar* voor Martine Tanghe
- ▶ *Nominatie* voor een *Vlaamse Televisiester* in de categorie *beste acteur/actrice* voor Karlijn Sileghem (*Katarakt*, Eén)
- ▶ *Nominaties* voor een *Vlaamse Televisiester* in de categorie *beste presentator/presentatrice* voor Tom Lenaerts (*De pappenheimers*, Eén) en Peter Van de Veire (*De Provincieshow* en *Peter Live!*, Eén)
- ▶ *Nominatie* voor een *Vlaamse Televisiester* in de categorie *beste fictieprogramma* voor *Mega Mindy* (Ketnet)
- ▶ *Nominatie* voor een *Vlaamse Televisiester* in de categorie *beste realityprogramma* voor *Dieren in Nesten* (Eén)
- ▶ *Nominaties* voor een *Vlaamse Televisiester* in de categorie *beste informatieprogramma* voor *De laatste show* (Eén) en *Het journaal* (Eén)
- ▶ *Nominatie* voor een *Vlaamse Televisiester* in de categorie *beste entertainmentprogramma* voor *De pappenheimers* (Eén)
- ▶ *Nominaties* voor de *Dexia Persprijs* in de categorie *radiopers* voor *Het Afrika* van Guy Poppe van Joris Vergeyle (Radio 1) en voor *Dagboek van Yves Letermé* van Kathleen Bracke (*De Ochtend* en *Vandaag*, Radio 1)
- ▶ *Nominatie* voor de *Dexia Persprijs* in de categorie *televisiepers* voor *Een visum als bruidschat* (*Panorama*, Canvas)
- ▶ *Nominaties* voor de *Grande award* van het reismagazine *Grande* voor *De weg naar Mekka* (Canvas) en *Antarctica* (Canvas)
- ▶ *Nominaties* voor de *grote prijs van de televisiekritiek* van RTV voor *Geel* (Canvas), *De Weg naar Mekka* (Canvas) en *De Pappenheimers* (Eén)
- ▶ *Nominaties* voor de *grote prijs van de radiokritiek* van RTV voor *Music for Life* (Studio Brussel), *Peeters & Pichal* (Radio 1) en *Bromberen* (Radio 1)
- ▶ *Nominaties* voor de *prijs van de beste jeugdprogramma* (*Prijs van de Vlaamse Gemeenschap*) van RTV voor *Karrewiet* (Ketnet) en *Smos* (Ketnet)
- ▶ *Nominaties* voor de *prijs van beste informatieprogramma/documentaire* van RTV voor *0032* (Eén), *Phara* (Canvas) en *Ladies First* (Eén)
- ▶ *Nominatie* voor de *prijs van beste entertainmentprogramma/ontspanningsprogramma* van RTV voor *Het Programma* van Wim Helsen (Canvas)
- ▶ *Nominaties* voor de *prijs van beste fictieprogramma* van RTV voor *Katarakt* (Eén) en *Flikken* (Eén)
- ▶ *Eervolle vermelding bij de ICOS Creativity Award* voor *De Bedenkers* (Eén)
- ▶ *Nominatie* voor de *prijs* in de categorie *audiovisuele media* van Art in the Media voor *Sam Dillemans* (Canvas)
- ▶ *Nominatie* voor de *prijs* in de categorie *aanmoedigingsprijs* van Art in the Media voor *Sam Dillemans* (Canvas)
- ▶ *Nominatie* voor *Site van het jaar* van Clickx in de categorie *Nieuws & Duiding* voor *Deredactie.be* (VRT)
- ▶ *Nominaties* voor *Site van het jaar* van Clickx in de categorie *Televisie* voor *Een.be* en *Ketnet.be*
- ▶ *Nominaties* voor *Site van het jaar* van Clickx in de categorie *Radio* voor *Donna.be*, *Radio1.be*, *Radio2.be*, *Klara.be* en *Studiobrusseel.be*
- ▶ *Nominatie* voor de *prijs van het New York International Children's Film Festival* voor *Slaapwel Frank* (Ketnet)
- ▶ *Nominatie* voor de *Japan Prize* van het International Contest for Educational Media voor *Slaapwel Frank* (Ketnet)

Het VRT-blad Joost kreeg de titel van beste personeelsblad van de Belgische Vereniging van Interne Communicatie.

Slaapwel Frank kreeg in 2008 een prijs en werd drie keer genomineerd.

Fata Morgana won de Midas Prize voor beste generalistisch tv-programma.

DE RELATIE MET DE KLANT

Elke dag komen er honderden telefoontjes, e-mails en brieven van de Vlaamse mediagebruikers bij de VRT toe. De omroep beantwoordt de vragen en de klachten en neemt ze mee bij de evaluatie van zijn aanbod.

Een groot deel van de contacten vangt de VRT op via een online contactmodule op de VRT-websites. De mediagebruiker kan op die manier sneller een antwoord krijgen van een van de ruim 100 medewerkers die met het systeem werken. Tegelijk is het voor de VRT eenvoudiger om te rapporteren over de pijn- en pluspunten van het VRT-aanbod.

Een klein deel van de reacties van de mediagebruikers zijn echte klachten. Die worden behandeld zoals bepaald in het klachtendecreet. Met behulp van zijn interne website heeft de VRT in 2008 de klachtenprocedure extra onder de aandacht van zijn medewerkers gebracht. De Vlaamse Ombudsdienst krijgt van de VRT elk jaar een klachtenrapport.

In 2008 gingen de meeste klachten over de programma's en de programmering en over technische zaken verbonden aan de distributieplatformen. Over de analoge afschakeling kwamen een groot aantal klachten binnen. Toch bleef dat aantal relatief beperkt door een uitgebreide informatiecampagne en de samenwerking met de infolijn van de Vlaamse overheid.

Onderhouden van de publieksband en afstemmen zendschema's op de mediagebruiker

De VRT stemde zijn aanbod af op de behoeften van de mediagebruiker. Hij kende die door kwantitatieve en kwalitatieve marktonderzoeken, programma-evaluaties, kijk- en waarderingscijfers en reacties van de kijkers en luisteraars.

De netten brachten hun aanbod volgens vaste patronen. Eén programmeerde horizontaal met kwalitatief sterke programmablokken rond zijn informatieprogramma's: *Blokken*, *Man bijt hond* (of *1000 zonnen*), *Thuis* en *De laatste show* (of *De slimste mens ter wereld*). In het weekend had de kijker vaste afspraken met Eén, zoals comedy op zaterdag en fictie op zondagavond. Canvas volgde ook een vast uitzendschema. De Canvas-avond startte wel stevast met een informatieprogramma (*Terzake*, *Vranckx* of *Panorama*). Ketnet bracht een sterk Vlaams aanbod voor zijn doelgroep. Bij bijzondere (sport)gebeurtenissen werden de uitzendschema's gebruiksvriendelijk aangepast. Ook de radionetten volgden een vast uitzendschema dat enkel doorbroken werd in de zomermaanden.

Het principe van een evenwichtige en gebruiksvriendelijke programmering werd nauwgezet toegepast. Toch speelde de VRT in op de behoeften van de mediagebruikers door nieuwe programma's op te nemen in de programmering en bestaande programma's te vernieuwen. Ook werden soms specials uitgezonden bij bijzondere gebeurtenissen.

Het principe van een evenwichtige en gebruiksvriendelijke programmering wordt nauwgezet toegepast.

Netwaarden⁵¹

► Radio 1

Rol voor de mediagebruiker: alert, toonaangevend, toegankelijk, geloofwaardig

Karaktertrekken: nieuwsgierig, volwassen, uitnodigend, onafhankelijk

Centrale waarden: meerwaarde, zelfrealisatie

► Radio 2

Rol voor de mediagebruiker: betrokkenheid, regionale affiniteit, collectief geheugen, bereikbaar maken/zijn, multigenerationaliteit

Karaktertrekken: authentiek, warm-menselijk, vertrouwd, ervaren

Centrale waarden: verbondenheid, vertrouwen, veiligheid, zekerheid

► Klara

Rol voor de mediagebruiker: kennis van zaken, cultuurbeleving, ont-haasting, ontdekken

Karaktertrekken: stijlvol, aansprekend, ruimdenkend, volwassen

Centrale waarden: verrijken, genieten

► Studio Brussel

Rol voor de mediagebruiker: trendspottend, non-conformisme, dynamisch, zichzelf heruitvindend

Karaktertrekken: vernieuwend, inspirerend, relativierend, alert, verrassend

Centrale waarden: mee zijn, samen anders zijn, geëngageerd/betrokken

► RVI

Rol voor de mediagebruiker: overzichtelijk nieuws, functionele service, informeert over Vlaanderen, wereldwijd contact

Karaktertrekken: betrouwbaar, integer, objectief, vertrouwd

Centrale waarden: band met Vlaanderen: onderhouden en opbouwen

► Eén

Rol voor de mediagebruiker: informeren, cultuur en educatie, toonaangevend, ontspannen

Karaktertrekken: verhalend, optimistisch, magisch, entertainend, af en toe een beetje gek, verbindend

Centrale waarden: authentiek, respectvol, betrouwbaar, herkenbaar, open, toegankelijk

► Canvas

Rol voor de mediagebruiker: informeren, cultuurbeleving, ontdekken, kennis van zaken

Karaktertrekken: alertheid, verrassende creativiteit, kritische meerwaarde, sterke verhalen

Centrale waarden: alert, stimuleert, eigentijds, ruim, gelaagd, durf

► Ketnet

Rol voor de mediagebruiker: informeren, pedagogisch verantwoord, eigentijds, kwaliteit, ontspannen

Karaktertrekken: verhalend, optimistisch, toekomstgericht, creatief

Centrale waarden: veilig, speels, echt, onder vrienden, fantastisch, avontuurlijk

Innovatietrajecten

De belangrijkste innovaties van de VRT-netten in 2008:

- ▶ Na de vernieuwing in 2007 paste Radio 1 zijn programmaschema in 2008 verder aan met nieuwe programma's zoals *Friedl'* en *Het laatste uur*. De website focuste op extra content bij programma's zoals *Dubbelcheck*.
- ▶ Radio 2 investeerde in de versterking van zijn namiddag- en weekendprogrammering. Met *Dams en Van Deun*, een spin-off van *Witse* (Eén), kreeg het radionet opnieuw een radiofeuilleton.
- ▶ Studio Brussel innoveerde zijn aanbod, vormgeving en crossmediale projecten zoals *Music for Life*. Online werd het videoaanbod uitgebreid en de livestreaming vaker ingezet.
- ▶ Donna rondde zijn innovatieproject af in januari 2008. Op dat moment werd een laatste volledige vernieuwing doorgevoerd.
- ▶ Klara probeerde met zijn programmaschema betere afspraken met de luisteraar te maken. Het net lanceerde nieuwe programma's op vrijdagavond (bijvoorbeeld *Neve*) om ook dan een weekendgevoel te creëren. Het weekendaanbod zelf werd in september vernieuwd.
- ▶ Eén focuste op de eigen gemaakte en Vlaamse producties. Het net innoveerde ook met programma's die moeilijke thema's aankaarten zoals *Voorbij de grens* en *Doodgraag leven* en met nieuwe formats zoals *Fans*.
- ▶ In januari 2008 rondde Canvas een innovatietraject af. Het net kreeg een nieuwe styling en logo en zorgde voor een nieuw uitzendschema met verschillende nieuwe programma's.
- ▶ Ketnet vernieuwde zijn studio, styling en website. Een nieuwe versie van *KetnetKick* werd gelanceerd in het najaar. *Kaatje van Ketnet* zorgde voor een aanbod voor de allerjongsten op tv en online.

De VRT organiseerde in 2008 een Week van de Taal en een taalsymposium.

Trendwatching

De VRT stemt zijn aanbod zo goed mogelijk af op de behoeften van de mediagebruiker. Daarom is het belangrijk dat hij ook media- en maatschappelijke trends kent. Het kenniscentrum van de Directie Marktstrategie verzamelt deze informatie en verspreidt die binnen de organisatie.

De VRT bestudeert ook de rapporten van trendwatchers en nodigt hen uit voor informatiesessies. Specifieke mediatrends worden gespot door gespecialiseerde formatbureaus. Die trends zijn vaak relevant om nieuwe programma's te maken. Via formatdagen, infosessies, workshops, een interne blog, nieuwsbrieven en rapporten blijven medewerkers op de hoogte van de ontwikkelingen in het medialandschap.

Taalgebruik

De VRT heeft veel aandacht voor het Nederlands. Het taalgebruik in de programma's en op de websites en Teletekst wordt regelmatig gecontroleerd en indien nodig bijgestuurd door de taaladviseur.

De VRT heeft in 2008 voor het eerst een *Week van de Taal* en een taalsymposium georganiseerd. Op alle radio- en tv-netten werd aandacht besteed aan de rijkdom en de veelzijdigheid van de Nederlandse taal. Met het symposium voedde de VRT het debat over de taalevolutie in Vlaanderen en de rol die de media daarin kunnen spelen.

De taaladviseur beantwoordde vragen van mediagebruikers over de woordenschat, de grammatica, de spelling, de uitspraak en de stijl van onze taal. Hij kreeg in 2008 ruim 3.100 vragen, 50% meer dan in 2007.

VRTtaal.net werd door gemiddeld 2.700 unieke bezoekers per dag geraadpleegd. Het aantal pagina's taal-informatie van de taaldatabank steeg verder tot bijna 24.000. De Taalmail ging in 2008 naar ongeveer 2.300 medewerkers en ongeveer 16.500 geïnteresseerde taalgebruikers.

Het taalsymposium van de VRT

Ethische kwaliteit

De VRT-media moeten voldoen aan morele en ethische eisen die vertrekken vanuit de fundamentele rechten en vrijheden van de mens. De VRT vermijdt elke vorm van discriminatie en de nieuwsdienst werkt onafhankelijk en onpartijdig.

Diversiteitsbeleid

De VRT moet de diversiteit in de Vlaamse samenleving weerspiegelen. De openbare omroep streeft naar een evenwichtige beeldvorming in zijn programma's en naar een ge diversifiëerd personeelsbestand.

De VRT zette in 2008 zijn diversiteitsbeleid van de afgelopen jaren voort. Hij legde daarbij de klemtoon op thema's als afkomst, handicap en geslacht. Initiatieven voor ervaren medewerkers werden voorbereid. De Cel Diversiteit ontwikkelde in 2008 specifieke acties voor personen van allochtone origine en personen met een handicap:

- ▶ De Cel Diversiteit werkte in 2008 mee aan de *Diversity toolkit* van de EBU. Deze handleiding helpt programmamakers en journalisten om aandacht te hebben voor diversiteit in de nieuws- en duidingsprogramma's en voor een genuanceerde beeldvorming van etnisch-culturele minderheden. De Diversity toolkit werd bij verschillende VRT-redacties in de praktijk gebracht.
- ▶ Op initiatief van Vlaams Minister van Gelijke Kansen bracht de Vlaamse overheid in 2008 haar Expertendatabank uit. Dat is een website met contactgegevens van personen uit verschillende vakgebieden. De Cel Diversiteit van de VRT zetelde in de stuurgroep die de databank oprichtte. De experts zijn allemaal vrouw, allochtoon en/of personen met een functiebeperking. Redacteurs en journalisten kunnen deze personen aanspreken bij informatiegaring. De expertendatabank werd binnen de VRT geïntegreerd in de centrale gegevensdatabank van VRT-Nieuws.

De VRT organiseerde een nieuwstweedaagse voor 30 allochtone scholieren.

- ▶ Voor de vijfde keer organiseerde de VRT een stageproject voor mediatalent uit minderheidsgroepen. Zes personen (vijf redacteurs en één monteur) konden gedurende zes maanden professionele ervaring opdoen binnen de openbare omroep.
- ▶ In maart organiseerde de VRT een nieuwstweedaagse voor 30 allochtone scholieren. De jongeren konden zo kennismaken met het werk op een nieuwsdienst en konden zelf radio-, video- en onlineberichten maken.
- ▶ Programmamakers konden in juni deelnemen aan een workshop over hoe personen met een functiebeperking in diverse programmagenres in beeld gebracht kunnen worden.
- ▶ De Cel Diversiteit was inhoudelijke partner van *The Diversity Show* in Hilversum, een internationale conferentie over media en diversiteit. De medewerkers van de Cel Diversiteit maakten deel uit van de stuurgroep.
- ▶ Ten slotte organiseerde de VRT een vrijwillige registratie van zijn medewerkers. (zie p. 57)

De programmamakers hebben oog voor diversiteit in het aanbod. In alle programmagenres wordt getracht om de diverse bevolkingsgroepen aan bod te laten komen. Twee programma's op Eén plaatsten allochtonen en mensen met een functiebeperking centraal:

- ▶ In 2008 zond Eén *Rwina* uit. Deze reeks toonde door middel van sketches op een grappige en relativerende manier de gelijkenissen en de verschillen tussen mensen van allerlei culturen.
- ▶ Eén zond ook *Voorbij de grens* uit, over een trektocht van 10 personen met een functiebeperking.

Onpartijdigheid en waarheidsgetrouwheid

De VRT-nieuwsdienst werkt onafhankelijk en onpartijdig. Daardoor zijn alle informatieprogramma's op alle netten en alle nieuws- en informatieblokken op de websites onpartijdig en objectief. De onafhankelijkheid van de redactie wordt gegarandeerd door de deontologische code en het redactiestatuut. De nieuwsdienst neemt afstand van politieke, commerciële, ideologische en elke andere druk van binnen en buiten de omroep. Daartegenover staat de plicht tot onpartijdigheid. Journalisten brengen nieuwsfeiten, leggen die uit en duiden ze op een onpartijdige manier. Waar nodig en relevant komen diverse opinies aan bod. De mediagebruiker kan zich zo een eigen mening vormen en het maatschappelijk debat aangaan.

Samen met onpartijdigheid vormen nauwkeurigheid en goede trouw de hoekstenen van de deontologische code. De deontologische adviesraad, samengesteld uit journalisten, formuleert adviezen over problemen en verzorgt opleidingen over de deontologie van het beroep.

Ook voor de aanwezigheid van politici in infotainment- en entertainmentprogramma's, voor non-fictieprogramma's en voor co-commentatoren en centrale gasten in sportprogramma's zijn er richtlijnen.⁵² Ze helpen de geloofwaardigheid, de onpartijdigheid en de nauwkeurigheid van de producties te vrijwaren.

⁵² Deze richtlijnen gelden voor interne en externe producties.

Pagina 888 van VRT-Teletekst levert ondertitels bij Nederlandstalige programma's.

De VRT heeft aandacht voor de leefwereld van kinderen en jongeren.

Gelijkwaardigheid en verantwoordelijkheid

De VRT geeft medewerkers met een gelijkaardige opdracht en verantwoordelijkheid een gelijkwaardig, billijk en marktconform salaris. De omroep zorgt ervoor dat elk personeelslid gelijke kansen krijgt bij de uitbouw van zijn loopbaan.

Aandacht voor slechthorenden en slechtzienden

In 2008 ondertitelde de VRT 5.331 uur van zijn Nederlands gesproken programma's via T888 (of voor een aantal programma's via open ondertiteling). Dat betekende 63% van het totale Nederlandstalige aanbod. In zijn ondertiteling schenkt de VRT veel aandacht aan genuanceerd woordgebruik en spelling. Drie groepen van programma's werden in 2008 prioritair ondertiteld: programma's met een breed bereik, kinderprogramma's en informatie-uitzendingen. Ook het extra aanbod van de Olympische Spelen werd maximaal ondertiteld.

De VRT werkte in 2008 ook aan de toegankelijkheid van zijn websites. Door het grote videoaanbod op de sites is het echter moeilijk een toegankelijkheidslabel te halen.

t888

Aandacht voor het welzijn van kinderen en jongeren

De VRT heeft twee netten die focus- sen op de jongste bevolkingsgroepen. Ketnet heeft bijzondere aandacht voor de gevoelens en emoties van kinderen. Commerciële, seksuele en gewelddadige contacten zijn bij Ketnet uitgesloten. Studio Brussel wil de jongerencultuur tonen en stimuleren. Het net stemt zijn aanbod voor een groot stuk af op de momenten dat jongeren radio kunnen luisteren.

Ook de andere VRT-netten hadden in 2008 aandacht voor de leefwereld van jongeren en kinderen:

- ▶ Het Eén-programma *De 8* toonde 8 jongeren uit het beroepsonderwijs die een huis ombouwen tot een buurthuis. *Junior Eurosong* gaf kansen aan jong muzikalent uit Vlaanderen.
- ▶ Canvas stond zendtijd af aan *De overname*, het jongerenproject van de VRT (zie p. 39). De VRT slaagde erin om de gemiddelde leeftijd van zijn kijkers omlaag te halen.
- ▶ Radio 1 had in zijn programma's geregeld aandacht voor onderwerpen die kinderen en/of jongeren aanbelangen. Twee keer kon een redactie van jongeren het programma *Peeters & Pichal* maken.
- ▶ Radio 2 hield een wedstrijd voor jonge reporters, *Belgodyssée*, in samenwerking met het Prins Filipfonds. Bij diverse evenementen van Radio 2 is er ook plaats voor Ketnet.
- ▶ Klara ging in 2008 van start met *Klara4Kids*, een evenement waarbij kinderen in contact kwamen met klassieke muziek.
- ▶ Donna had verschillende muziekprogramma's, zoals *Ultratop* en *Donna Soirée*, die door de jongste bevolkingsgroepen extra werden beluisterd.

Ook bij de productie van programma's had de VRT in 2008 aandacht voor het welzijn van kinderen en jongeren. De omroep hield zich strikt aan de wetgeving rond kinderarbeid. Bij deelname van kinderen aan programma's vertrok de VRT telkens vanuit het respect voor kinderen én vanuit de waarden die ook voor Ketnet gelden: speels, echt, onder vrienden, fantastisch, avontuurlijk en veilig. Er werd voor gezorgd dat kinderen in hun waardigheid bleven en nooit "te kijk" werden gezet.

De VRT vroeg (vóór de opnames) steeds de toestemming van de ouders voor de medewerking van hun kinderen aan programma's. Ook de kinderen zelf moesten toestemming geven. De ouders moesten ook het formulier *Regularisering kinderarbeid* invullen en ondertekenen. Voor sommige programma's werden soms nog meer afspraken vastgelegd. De kinderen werden steeds professioneel opgevangen en begeleid.

Operationele kwaliteit

De Beheersovereenkomst 2007-2011 definieert de operationele kwaliteit als 'de mate waarin het aanbod op een effectieve en efficiënte wijze tot stand komt'. De meting van deze kwaliteit gebeurt aan de hand van een permanente interne kwaliteitsbewaking.

Operationele kwaliteit tv, radio en internet

De Directie Media werkt op basis van een klant-leveranciersverhouding met de Directie Productie. De Directie Media stelt de uitzendschema's op en plaatst bestellingen bij de Directie Productie en bij externe productiehuizen. De evolutie van een programma/project wordt volgens vastgelegde mijlpalen afgetoetst bij de Directie Media.

Vaak zijn er in de loop van een productieperiode wijzigingen aan het productiebudget. Er kunnen zich ook wijzigingen in het uitzendschema voordoen.

Tot vóór 2008 verliepen deze wijzigingen vaak weinig gestructureerd en ontbrak een systeem van validatie. In 2008 werd dat verholpen dankzij het GAPP-proces (Globale Afzet- en Productie-Planning). De directies Media, Productie en Operationele Afdelingen schatten samen de impact in van de wijzigingen aan het uitzend- en productieschema op het mediabudget, het productieplan, de voorraad en de inkomsten. Door GAPP kon efficiënter gewerkt worden. In de Directie Productie wordt de opgebouwde kennis ook met andere productiekeren gedeeld.

Als gevolg van de digitalisering doken er tijdens de nieuws- en duidingsprogramma's geregeld technische moeilijkheden op. Deze problemen werden een voor een aangepakt maar waren eind 2008 nog niet definitief opgelost.

Optimalisatie bedrijfsstructuur

Nadat in 2007 een nieuw organisatie-model werd uitgebouwd, werden in 2008 een aantal directies geherstructureerd.

Om zo efficiënt mogelijk te kunnen werken, besteedde het VRT-Directie-college veel aandacht aan samenwerking tussen de directies.

Op de technologiedag konden de medewerkers kennis maken met bijvoorbeeld een blue-key-studio.

Opleiding en ontwikkeling

De VRT ondersteunt zijn medewerkers met opleidingen en ontwikkelingsinitiatieven, omdat de VRT de jobtevredenheid belangrijk vindt. Alle medewerkers volgen regelmatig opleidingen. Die worden ontwikkeld op maat van de medewerkers, het bedrijf en zijn verschillende diensten.

70% van alle medewerkers⁵³ volgde in 2008 een “klassieke” opleiding⁵⁴. Voor het ontwikkelen van vaardigheden zet de VRT naast klassieke opleidingen steeds vaker andere leervormen in, zoals coaching en workshops. De omroep stimuleert programmamakers om kennis door te geven en elkaars klankbord te zijn.

De dienst Opleiding en Ontwikkeling bood in 2008 opleidingen met betrekking tot persoonlijke en managementontwikkeling:

- ▶ De opleidingen rond persoonlijke ontwikkeling handelden over het kennen en organiseren van jezelf en het omgaan met anderen. Aan de opleidingen werd een actieplan gekoppeld zodat de leidinggevende de vorderingen kan opvolgen.
- ▶ De managementopleidingen focusten vooral op “people management” en het delen van kennis. De klassieke opleidingen werden aangevuld met intervisiegroepen en ondersteuning van interne coaches.

De VRT ondersteunt ook de professionele persoonsgerichte vaardigheden. In 2008 lag de klemtoon op klantgerichtheid. Verschillende doelgroepen kregen specifieke opleidingen om klantgericht om te gaan met interne en externe klanten.

De VRT biedt ook technische en technologische opleidingen aan. Die zijn voornamelijk gericht op het efficiënt werken met media-apparatuur. De opleidingen projectmanagement voor de medewerkers van Technologie & Innovatie dragen bij aan de ontwikkeling van een gedeeld denkkader en taalgebruik.

De VRT hecht veel belang aan het welzijn van zijn medewerkers. Om die reden startte de omroep in 2008 ook met veiligheidsopleidingen, zoals het tillen van lasten en het veilig omgaan met straling en elektriciteit. Een team van de nieuwsdienst kreeg de HEST-opleiding⁵⁵ van de EBU: journalisten en hun crew leerden omgaan met potentiële gevaren in een bedreigende omgeving.

De VRT sensibiliseerde zijn medewerkers ook met nieuwe initiatieven:

- ▶ Op een *technologiedag* konden programmamakers kennismaken met nieuwe technologieën. Op die manier inspireerden technische medewerkers programmamedewerkers bij het bedenken van nieuwe producties.
- ▶ Op een *“schaduwdag”* kregen alle medewerkers de kans om “in de schaduw van een andere medewerker mee te lopen”. 160 medewerkers volgden de hele dag het werk van een collega.

Opleiding en Ontwikkeling begeleidde ook verschillende teams bij thema's zoals goede communicatie, werkafspraken maken, visie ontwikkelen, processen optimaliseren en efficiënt werken.

Opleiding en ontwikkeling zijn op maat van de medewerkers en de diensten.

Op de schaduwdag konden medewerkers de hele dag een collega volgen.

⁵³ Op basis van het aantal medewerkers op 3 juni 2008.

⁵⁴ Klassieke opleidingen kunnen generieke opleidingen (bijvoorbeeld over assertiviteit) en vakgerichte opleidingen (bijvoorbeeld interviewtechnieken en storytelling) zijn. Beide kunnen zowel interne als externe opleidingen zijn.

⁵⁵ HEST: Hostile Environment Safety Training

FINANCIËLE PERFORMANTIE

Het financiële beleid

In het financieel plan van de beheersovereenkomst is voorzien dat de VRT zijn kostenstructuur moet reduceren en tegelijkertijd een progressieve efficiencyverbetering realiseert. In de beheersovereenkomst is een gecumuleerde besparing van 104 miljoen euro afgesproken met de Vlaamse overheid. Per einde 2008 moest aldus gecumuleerd reeds 25 miljoen euro bespaard worden. Wegens tegenvallende opbrengsten was de VRT evenwel genoodzaakt om het besparingstraject te versnellen en uiteindelijk is hij er in geslaagd om per einde december 2008 het gecumuleerde besparingsniveau op te drijven tot ruim 40 miljoen. Dat is 15,3 miljoen euro beter dan initieel gepland in de beheersovereenkomst. Het excedent van 15,3 miljoen euro besparingen werd voor 7,2 miljoen gerealiseerd in 2007 en voor 8,1 miljoen in 2008, ondanks het feit dat het budget extra werd belast met een meerkost van ruim 3 miljoen euro ingevolge een oplopende inflatie in 2008.

De VRT engageert zich om de lopende beheersovereenkomst met een structureel evenwicht af te sluiten.

In een interimrapport van 24 januari 2008 aan de Vlaamse regering werd aangetoond dat de VRT bezig is een efficiëntere en meer performante organisatie op te zetten, maar dat door tegenvallende opbrengsten een aanzienlijk structureel tekort blijft. Om dit structureel tekort te helpen aanzuiveren heeft de Vlaamse regering daarom besloten voor de jaren 2008 tot 2011 een belangrijke financiële injectie te doen.

Op 25 juni 2008 werd een addendum op de beheersovereenkomst ondertekend, waarbij werd bepaald dat de patronale bijdrage van de VRT in het Pensioenfonds Statutairen VRT vanaf 2008 vervangen wordt door een bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap van 10 miljoen euro per jaar. Deze maatregel geeft de VRT voor de periode 2008-2011 een extra budgettaire ruimte van 35 miljoen euro.

Tegelijkertijd wil de VRT zich engageren om de lopende beheersovereenkomst met een structureel evenwicht af te sluiten. De Raad van Bestuur heeft daartoe in november 2008 een meerjarenplan 2009-2011 goedgekeurd met een extra besparingsplan van 72 miljoen euro. De krachtlijnen van het besparingsplan betreffen een afslanking van het personeelseffectief, een vertraging van de uitvoering van het investeringsplan, een uitstel van het renovatieproject TOM, een zero base budget op de algemene werkingskosten, een besparing op de productiekost van radio- en televisieprogramma's en een besparing op het programmaschema.

De VRT engageert zich om dit besparingsplan te realiseren en tegelijkertijd een maximale uitvoering te geven aan de inhoudelijke opdracht vastgelegd in de beheersovereenkomst.

De studio van Radio 1

1. Jaarrekening 2008

Jaarverslag 2008

Evaluatie 2008

De openbare omroep behaalde in 2008 de doelstellingen uit de Beheersovereenkomst 2007-2011.

De beheersovereenkomst bepaalde dat de VRT zijn openbare opdracht moet realiseren via alle relevante nieuwe mediaplatformen. Daarom is hij ook aanwezig op de digitale radio- en tv-platformen en op het internet.

De beheersovereenkomst bepaalt dat het radio- en tv-aanbod van de openbare omroep zo veel mogelijk Vlaamse mediagebruikers moet bereiken. De VRT had in 2008 sterk geprofileerde netten en kwalitatieve programma's die er voor zorgden dat deze basisdoelstelling werd behaald.

Eén bleef ook in 2008 de grootste televisiezender van Vlaanderen. De zender spreekt met zijn aanbod een breed publiek aan. Het net speelde in alle openbare omroepdomeinen een belangrijke rol. Canvas kreeg in 2008 een vernieuwd aanbod en een nieuwe 'look & feel'. Het net focuste op zijn doelgroep van meerwaardezoekers. Eén en Canvas boden een evenwichtige mix van de openbare omroepdomeinen in de verschillende programmagenres. Ketnet bevestigde in 2008 zijn positie als kwaliteitszender in de markt van kindertelevisie.

Het VRT-radio-aanbod behield in 2008 zijn leidende rol, maar was zich bewust van de toegenomen concurrentie van de landelijke commerciële netten. Donna bleek het moeilijkst op te kunnen tegen die concurrentie. De zender werd daarom nogmaals geherdefinieerd. In de zomer viel de beslissing om Donna stop te zetten. In het najaar werkte de VRT aan de lancering van zijn opvolger (MNM, 5 januari 2009). Radio 2 bleef de grootste zender van Vlaanderen. Radio 1 bleef in 2008 focussen op het nieuws en de actualiteit. Klara werd in 2008 een crossmediaal merk met een radio-

aanbod en een webplatform cultuur. Op die website vond de mediagebruiker video, audio, tekst en foto bij de culturele agenda, aangevuld met materiaal uit het VRT-archief. Klara-radio bleef zijn publiek aan zich binden met een kwaliteitsvol aanbod en met evenementen. Studio Brussel bereikte zijn doelpubliek, de jongeren, door te focussen op de jongerencultuur en -muziek.

De websites van de netten en Deredactie.be en Sporza.be brachten meer content (inclusief video en audio) dan voorheen. Daarmee vervulde de VRT beter zijn opdracht om ook een relevant online-aanbod aan de mediagebruikers aan te bieden.

In 2008 werd het aanbod op digitale tv uitgebreid. De generalistische netten Eén, Canvas en Ketnet boden via Eén+, Canvas+ en Ketnet+ een verrijkt aanbod. Vanuit de bestaande netten werd de kijker naar het extra aanbod geleid. Dat verrijkt aanbod had hetzelfde kwaliteitslabel als de lineaire netten. De extra content stond steeds in nauwe relatie tot het aanbod op de moedernetten. Steeds meer Vlamingen vonden de weg naar het *Net Gemist*- en *Ooit Gemist*-aanbod op digitale tv. Op die manier keken ze naar een programma op een moment dat zij dat zelf bepaalden. Het extra digitaal aanbod was beschikbaar via de rode knop op de afstandsbediening.

Financieel verslag

De Raad van Bestuur stelt aan de Algemene Vergadering voor de aangehechte jaarrekening van de Vlaamse Radio- en Televisieomroep, naamloze vennootschap van publiek recht, goed te keuren.

In een interim-rapport aan de Vlaamse Regering werd aangetoond dat de VRT bezig is een efficiëntere en meer performante organisatie op te zetten, maar dat door tegenvallende opbrengsten een aanzienlijk structureel tekort blijft. Om dit structureel tekort te helpen aanzuiveren heeft de Vlaamse Regering daarom besloten de volgende jaren een belangrijke financiële injectie te doen (ten belope van 35 miljoen euro). De beheersovereenkomst 2007-2011 voorzorg in jaarlijkse stortingen aan het pensioenfonds statutairen van 19,212 miljoen euro. In het addendum beheersovereenkomst dd 25 juni 2008 werden deze stortingen voor de periode 2008-2011 verhoogd tot 33,712 miljoen euro. In deze overeenkomst werd eveneens bepaald dat de VRT voor deze periode geen patronale bijdrage ten laste moet nemen.

Het boekjaar 2008 wordt afgesloten met een verlies van 6.043.819,84 euro. De financiële performantie-maatstaven opgelegd in de beheersovereenkomst artikel 41 werden nageleefd. De solvabiliteitsratio bedraagt bij het afsluiten van het boekjaar 50,48%.

Onderzoek en ontwikkeling

De gecoördineerde mediadecreten bepalen in artikel 6, §2 dat de VRT de technologische ontwikkelingen "op de voet volgt, zodat hij zijn programma's, als dat nodig en wenselijk is, ook via nieuwe mediatoepassingen aan zijn kijkers en luisteraars kan aanbieden". Onderzoek & Innovatie wordt in de VRT-beheersovereenkomst (artikel 1 en 18) beschreven als een toegevoegde opdracht; de VRT sloot daarover op 24 april 2007 een specifieke overeenkomst *Onderzoek en Innovatie* met de Vlaamse Gemeenschap. De uitvoering van die opdracht werd toevertrouwd aan VRT-medialab, dat is de afdeling van de VRT die technologisch onderzoek verricht over en voor de mediasector. De onderzoeksafdeling rapporteert regelmatig en onderhoudt een website met achtergrondinformatie over de lopende projecten. Een stuurgroep met vertegenwoordigers van de Vlaamse mediasector, de academische wereld en de overheid, ziet toe op de correcte uitvoering van de opdracht.

In 2008 werkte het VRT-medialab aan verschillende onderzoeksprojecten over media. Sommige van deze projecten bieden nieuwe mogelijkheden voor de mediasector. Enkele lopen in samenwerking met partners uit de mediasector, zoals het project BOM-Vlaanderen dat onderzoekt hoe multimediaal erfgoed kan bewaard en ontsloten worden. Het VRT-medialab gaf ook technische seminaries in het kader van MediaNet Vlaanderen. Verschillende internationale organisaties hadden interesse in de werkzaamheden. Medewerkers schreven 18 wetenschappelijke publicaties.

Een aantal projecten werden in 2008 afgesloten, waaronder PISA. Dat project ging na hoe technieken van virtuele modellering kunnen ingezet worden in de media-industrie en hoe ze het productieproces kunnen optimaliseren. Er werd ook onderzocht hoe de klassieke beeldanalyse verbeterd kan worden via een reconstructie van het virtueel model en hoe zoekmachines kunnen worden geoptimaliseerd. De expertise van het VRT-medialab lag mee aan de basis van enkele concrete realisaties, zoals de crossmediale werking van de nieuwsredactie, een beter schaalbaar serverpark voor internettoepassingen en formaten en technieken voor de digitalisering van film.

Financiële instrumenten

Gezien het belang van de aankopen in vreemde deviezen (USD en GBP) en de noodzaak om de aankoop- en projectbudgetten efficiënt te kunnen plannen, worden jaarlijks valuta-optiecontracten afgesloten die de onderneming maximaal indekken tegen wisselkoersrisico's op de schulden in vreemde deviezen over een periode van 1 jaar. De totale waarde van de hedgingcontracten op 31 december 2008 bedraagt 3,7 miljoen euro.

Risico's

De uitvoering van de openbare omroepopdracht wordt geregeld via een systeem van gemengde financiering. In de beheersovereenkomst is voorzien dat de verhouding overheidsdotatie/eigen opbrengsten zal moeten evolueren van 68%/32% in 2007 naar 62%/38% in 2011, dit binnen de krijtlijnen van een door de Raad van Bestuur vastgelegd kader voor de merchandising en nevenactiviteiten. De eigen middelen en in het bijzonder de advertentie-inkomsten zullen evenwel verder onder druk komen te staan ingevolge de economische crisis.

Gebeurtenissen na het einde van het boekjaar

Op 15 december 2008 hechtte de Raad van Bestuur haar goedkeuring aan de oprichting van een dochtervennootschap met het oog op de verzelfstandiging van het zenderpark. Op 6 januari 2009 werd de NV Norkring België als een 100% dochter opgericht. Op 3 maart 2009 werd een kapitaalverhoging doorgevoerd door een inbreng in natura en een quasi inbreng van de bedrijfstak "zenderpark".

Resultaatverwerking

Het boekjaar 2008 wordt afgesloten met een verlies van 6.043.819,84 euro.

De Raad van Bestuur stelt aan de Algemene vergadering voor het resultaat te verwerken door een onttrekking van 4.159.903,55 euro aan het reservefonds publieke opdracht en een bedrag van 1.883.916,29 euro over te dragen naar het volgende boekjaar.

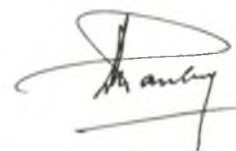
De Raad van Bestuur stelt aan de Algemene vergadering voor om een bedrag van 595.503,71 euro van het Reservefonds publieke opdracht over te boeken naar een beschikbare reserve O&I.

De financiële resultaten 2007-2008 én het door de Raad van Bestuur goedgekeurde meerjarenplan 2009-2011 vallen binnen de vastgestelde financiële krijtlijnen van de beheersovereenkomst 2007-2011. Op basis van deze vaststellingen is de Raad van Bestuur van mening dat de continuïteit van de onderneming gewaarborgd is.

Brussel, 9 maart 2009

GUY PEETERS
Voorzitter Raad van Bestuur VRT

DIRK WAUTERS,
Gedelegeerd bestuurder VRT

VOL 2.1. BALANS NA WINSTVERDELING

ACTIVA	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VASTE ACTIVA		20/28	137.004.698	141.869.908
Immateriële vaste activa	5.2	21	2.596.006	1.897.184
Materiële vaste activa	5.3	22/27	122.263.517	127.826.349
Terreinen en gebouwen		22	62.678.393	64.202.930
Installaties, machines en uitrusting		23	51.977.911	53.783.172
Meubilair en rollend materieel		24	7.548.908	9.230.453
Overige materiële vaste activa		26	57.570	57.570
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27	735	552.224
Financiële vaste activa	5.4/5.5.1	28	12.145.175	12.146.375
Verbonden ondernemingen	5.14	280/1	12.067.336	12.067.336
Deelnemingen		280	12.067.336	12.067.336
Andere financiële vaste activa		284/8	77.839	79.039
Aandelen		284	77.839	79.039
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	229.610.188	215.900.346
Voorraden en bestellingen in uitvoering		3	94.885.756	93.610.133
Voorraden		30/36	94.885.756	93.610.133
Grond- en hulpstoffen		30/31	56.618.017	47.812.974
Goederen in bewerking		32	26.194.933	31.913.180
Gereed product		33	7.672.255	9.479.995
Handelsgoederen		34	15.741	22.591
Vooruitbetalingen		36	4.384.810	4.381.393
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	124.062.160	80.861.259
Handelsvorderingen		40	41.843.172	42.579.196
Overige vorderingen		41	82.218.988	38.282.063
Liquide middelen		54/58	7.611.114	37.452.456
Overlopende rekeningen	5.6	490/1	3.051.158	3.976.498
TOTAAL DER ACTIVA		20/58	366.614.886	357.770.254

VOL 2.2. BALANS NA WINSTVERDELING

PASSIVA	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
EIGEN VERMOGEN		10/15	185.073.426	192.774.053
Kapitaal	5.7	10	137.509.337	137.509.337
Geplaatst kapitaal		100	137.509.337	137.509.337
Reserves		13	48.344.669	52.504.573
Wettelijke reserve		130	948.884	948.884
Beschikbare reserves		133	47.395.785	51.555.689
Overgedragen winst (verlies) (+)/(-)		14	-5.819.929	-3.936.013
Kapitaalsubsidies		15	5.039.349	6.696.156
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	12.314.797	15.541.686
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	12.314.797	15.541.686
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	2.528.000	3.832.000
Overige risico's en kosten	5.8	163/5	9.786.797	11.709.686
SCHULDEN		17/49	169.226.663	149.454.515
Schulden op meer dan één jaar	5.9	17	119	40.402
Financiële schulden		170/4		40.283
Kredietinstellingen		173		40.283
Overige schulden		178/9	119	119
Schulden op ten hoogste één jaar		42/48	165.935.959	145.856.941
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	5.9	42	40.283	161.131
Handelsschulden		44	108.947.037	93.176.265
Leveranciers		440/4	108.947.037	93.176.265
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	5.9	45	56.667.353	52.335.170
Belastingen		450/3	21.972.961	20.450.981
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	34.694.392	31.884.189
Overige schulden		47/48	281.286	184.375
Overlopende rekeningen	5.9	492/3	3.290.585	3.557.172
TOTAAL DER PASSIVA		10/49	366.614.886	357.770.254

VOL 3 RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/74	449.248.955	453.331.282
Omzet	5.10	70	441.142.678	429.740.337
Toename (afname) in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering (+)/(-)		71	-7.525.988	-3.097.736
Andere bedrijfsopbrengsten	5.10	74	15.632.265	26.688.681
Bedrijfskosten		60/64	458.190.728	461.023.283
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	40.823.518	28.151.145
Aankopen		600/8	49.563.204	33.322.158
Afname (toename) van de voorraad (+)/(-)		609	-8.739.686	-5.171.013
Diensten en diverse goederen		61	218.683.255	220.684.596
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	5.10	62	177.383.475	179.999.006
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	22.289.008	24.494.335
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen -				
Toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		631/4	86.428	202.276
Voorzieningen voor risico's en kosten -				
Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	5.10	635/7	-3.226.889	6.799.882
Andere bedrijfskosten	5.10	640/8	2.151.933	692.043
Bedrijfswinst(verlies) (+)/(-)		9901	-8.941.773	-7.692.001
Financiële opbrengsten		75	3.553.446	2.225.579
Opbrengsten uit financiële vaste activa -		750	675.000	830.370
Opbrengsten uit vlottende activa		751	851.458	396.286
Andere financiële opbrengsten	5.11	752/9	2.026.988	998.923
Financiële kosten	5.11	65	655.493	1.913.902
Kosten van schulden		650	8.041	17.531
Andere financiële kosten		652/9	647.452	1.896.371
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening voor belasting (+)/(-)		9902	-6.043.820	-7.380.324
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belasting (+)/(-)		9903	-6.043.820	-7.380.324
Belastingen op het resultaat (+)/(-)	5.12	67/77		
Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9904	-6.043.820	-7.380.324
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9905	-6.043.820	-7.380.324

VOL 4 RESULTAATVERWERKING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst(verlies)saldo (+)/(-)	9906	-9.979.833	-7.380.324
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)	(9905)	-6.043.820	-7.380.324
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar (+)/(-)	14P	-3.936.013	
Ottrekking aan het eigen vermogen	791/2	4.159.904	3.444.311
aan de reserves	792	4.159.904	3.444.311
Over te dragen winst (verlies) (+)/(-)	(14)	-5.819.929	-3.936.013

VOL 5.2.2. CONCESSIONS, OCTROOIEN, LICENTIES, KNOWHOW, MERKEN EN SOORTGELIJKE RECHTEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8052P	xxxxxxxxxxxxx	13.813.305
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8022	2.330.059	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8032	1.337.155	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8042	14.250	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8052	14.820.459	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8122P	xxxxxxxxxxxxx	11.916.120
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8072	1.504.189	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8102	1.207.335	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8112	11.479	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8122	12.224.453	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	211	2.596.006	

VOL 5.3.1. TERREINEN EN GEBOUWEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	xxxxxxxxxxxxx	143.300.294
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	1.465.404	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	38.439	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	144.727.259	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	xxxxxxxxxxxxx	79.097.364
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	2.976.863	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301	25.361	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	82.048.866	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(22)	62.678.393	

VOL 5.3.2. INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	xxxxxxxxxxxxx	192.411.996
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	11.863.325	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172	14.735.838	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8182	216.600	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	189.756.083	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	xxxxxxxxxxxxx	138.628.825
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	13.396.381	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302	14.247.034	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	137.778.172	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(23)	51.977.911	

VOL 5.3.3. MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	xxxxxxxxxxxxxx	59.079.907
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	2.247.752	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173	11.082.802	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8183	321.359	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	50.566.216	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	xxxxxxxxxxxxxx	49.849.454
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	4.259.136	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8317	11.079.803	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313	-11.479	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	43.017.308	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(24)	7.548.908	

VOL 5.3.5. OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	xxxxxxxxxxxxxx	2.496.397
Mutaties tijdens het boekjaar			
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175	1.999	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	2.494.398	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	xxxxxxxxxxxxxx	2.438.827
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275	152.439	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305	154.438	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325	2.436.828	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(26)	57.570	

VOL 5.3.6. ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196 P	xxxxxxxxxxxxxx	552.223
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166	720	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8186	-552.208	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196	735	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar 8326P		xxxxxxxxxxxxxx	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(27)	735	

VOL 5.4.1. STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

VERBUNDEN ONDERNEMINGEN-DEELNEMINGEN EN AANDELEN	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P	xxxxxxxxxxxxxx	12.067.336
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	12.067.336	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(280)	12.067.336	

VOL 5.4.3. STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

ANDERE ONDERNEMINGEN-DEELNEMINGEN EN AANDELEN	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	xxxxxxxxxxxxxx	79.039
Mutaties tijdens het boekjaar			
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373	1.200	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	77.839	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(284)	77.839	

VOL 5.5.1 INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN AANGEHOUDEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10% van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten rechtstreeks		Dochters	Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aantal	%	%	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
						(+) of (-)	(in eenheden)
Vlaamse Audiovisuele Regie NV Tollaen 107, bus b3 1932 Sint-Stevens-Woluwe België 0441.331.984 Gewone aandelen cat B	9000	90,00	0,00	31/12/2007	EUR	5.762.880	626.579

VOL 5.6. OVERLOPENDE REKENINGEN

	Boekjaar
Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt	
Voorafbetaalde kosten	2.760.470
Voorafbetaalde huurgelden	131.438
Nog te ontvangen diverse	159.250

VOL 5.7. STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Maatschappelijk kapitaal			
Geplaatst kapitaal per einde van het vorige boekjaar	100P	xxxxxxx	137.509.337
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	(100)	137.509.337	
Samenstelling van het kapitaal			
Soorten aandelen			
aandelen zonder nominale waarde		137.509.337	100.000

VOL 5.8. VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

UITSPLITSING VAN DE POST 163/5 VAN DE PASSIVA INDIEN DAARONDER EEN BELANGRIJK BEDRAG VOORKOMT	Boekjaar
Voorzieningen voor hangende geschillen	338.000
Voorzieningen voor algemene risico's en kosten	9.448.797

VOL 5.9. STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)

UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD

	Codes	Boekjaar
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		
Financiële schulden	8801	40.283
Kredietinstellingen	8841	40.283
Totaal der schulden	(42)	40.283
Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar		
Overige schulden	8902	119
Totaal der schulden	8912	119
GEWAARBORGDE SCHULDEN (begrepen in de posten 17 en 42/48 van de passiva)		
Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden		
Financiële schulden	8921	40.283
Kredietinstellingen	8961	40.283
Totaal door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden	9061	40.283
SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN		
Belastingen (post 450/3 van de passiva)		
Niet-vervallen belastingschulden	9073	16.538.799
Geraamde belastingschulden	450	5.434.162
Bezoldigingen en sociale lasten (post 454/9 van de passiva)		
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9077	34.694.392
OVERLOPENDE REKENINGEN		
Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een uitsplitsing voorkomt		Boekjaar
Reeds gefactureerde opbrengsten		2.602.646
Reeds ontvangen huur, edgl		66.667
Positieve omrekeningsverschillen		115.573
Andere over te dragen diverse		505.700

VOL 5.10. BEDRIJFSRESULTATEN

BEDRIJFSKOSTEN	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Werknemers ingeschreven in het personeelsregister			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086	2.993	2.974
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087	2.826,2	2.816,2
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088	5.227.005	5.209.908
Personeelskosten			
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620	138.590.770	132.862.128
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621	34.335.321	43.200.125
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622	72.025	54.358
Andere personeelskosten	623	4.273.918	3.801.150
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	624	111.441	81.245
Waardeverminderingen			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110	320.198	366.924
Teruggenomen	9111	378.705	233.119
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112	213.931	247.614
Teruggenomen	9113	68.996	179.143
Voorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115	1.359.006	9.425.192
Bestedingen en terugnemingen	9116	4.585.895	2.625.310
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	1.638.286	300.833
Andere	641/8	513.647	391.210
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096	61	83
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9097	102,0	85,7
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	198.968	167.053
Kosten voor de onderneming	617	5.692.219	4.611.903

VOL 5.11. FINANCIËLE RESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Andere financiële opbrengsten			
Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening			
Kapitaalsubsidies	9125	1.798.738	908.751
Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten			
Ristorno's verzekeringspremies		93.196	90.171
Uitsplitsing van de overige financiële kosten			
Vergoeding voor financieel beheer 2006			195.287
Vergoeding voor financieel beheer 2007			657.668
Overige kosten		472.840	66.234
Herwaardering einde boekjaar			643.662
Verwijlinteressen		3.878	333.519
Vergoeding voor financieel beheer 2008		170.734	

VOL 5.12. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Bronnen van belastingen	Codes	Boekjaar	
Actieve latenties	9141	169.471.306	
Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten	9142	153.201.621	
Overdraagbare notionele interestaftrek		16.269.684	
BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde			
Aan de onderneming (aftrekbaar)	9145	31.562.045	34.385.157
Door de onderneming	9146	32.794.795	38.023.427
Ingehouden bedragen ten laste van derden als			
Bedrijfsvoorheffing	9147	42.040.842	40.581.729
Roerende voorheffing	9148	16.473	

VOL 5.13. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA	Codes	Boekjaar	
Bestellingen voor investeringsgoederen		4.449.955	
TERMIJNVERRICHTINGEN			
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	3.684.524	
BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN			
Andere belangrijke verplichtingen:			
Andere diensten: 31.222.000			
Zie VOL.7 punt 14			
PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN			
Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend			
zie VOL.7 punt 10			

VOL 5.14. BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN EN MET ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

VERBONDEN ONDERNEMINGEN	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële vaste activa	(280/1)	12.067.336	12.067.336
Deelnemingen	(280)	12.067.336	12.067.336
Vorderingen	9291	12.051.328	14.138.760
Op hoogstens één jaar	9311	12.051.328	14.138.760
Schulden	9351	158.062	174.718
Op hoogstens één jaar	9371	158.062	174.718
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421	675.000	830.370

VOL 5.15. FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)	Codes	Boekjaar	
Bezoldiging van de commissaris(sen)	9505	80.100	
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)			
Andere controleopdrachten	95061	54.000	
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)			
Belastingadviesopdrachten	95082	60.788	
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	95083	21.000	
Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van Vennootschappen			
Afwijking op artikel 134 § 1 Wetboek van Vennootschappen goedgekeurd in het auditcomité dd 19 januari 2009			

VOL 5.17. VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN DOOR ELKE ONDERNEMING DIE ONDERWORPEN IS

AAN DE BEPALINGEN VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN INZAKE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De onderneming heeft een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld en openbaar gemaakt

VOL 6. SOCIALE BALANS

STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN

WERKNEMERS INGESCHREVEN IN HET PERSONEELSREGISTER

Tijdens het boekjaar en het vorige boekjaar	Codes	1. Voltijds (boekjaar)	2. Deeltijds (boekjaar)	3. Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE) (boekjaar)	3P. Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE) (vorig boekjaar)
Gemiddeld aantal werknemers	100	2.464,7	526,3	2.826,2 (VTE)	2.816,2 (VTE)
Aantal daadwerkelijke gepresteerde uren	101	4.559.633	667.372	5.227.005 (T)	5.209.908 (T)
Personeelskosten	102	154.638.347	22.633.686	177.272.034 (T)	179.917.761 (T)
Op de afsluitingsdatum van het boekjaar	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten	
Aantal werknemers ingeschreven in het personeelsregister	105	2.472	521	2.830,1	
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst					
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	2.361	501	2.708,2	
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111	44		44,0	
Vervangingsovereenkomst	113	67	20	77,9	
Volgens het geslacht					
Mannen	120	1.636	211	1.787,0	
lager onderwijs	1200	70	16	80,8	
secundair onderwijs	1201	150	13	159,3	
hoger niet-universitair onderwijs	1202	413	95	483,2	
universitair onderwijs	1203	1.003	87	1.063,7	
Vrouwen	121	836	310	1.043,1	
lager onderwijs	1210	44	47	73,4	
secundair onderwijs	1211	61	39	87,5	
hoger niet-universitair onderwijs	1212	216	98	281,3	
universitair onderwijs	1213	515	126	600,9	
Volgens de beroeps categorie					
Directiepersoneel	130	19		19,0	
Bedienden	134	2.409	515	2.762,9	
Arbeiders	132	44	6	48,2	

UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN

Tijdens het boekjaar	Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	150	102,0	
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	151	198.968	
Kosten voor de onderneming	152	5.692.219	

TABEL VAN HET PERSONEELSVOLTOEGANG TIJDENS HET BOEKJAAR

INGETREDEN	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse ■quivalenten
"Aantal werknemers die tijdens het boekjaar in het personeelsregister werden ingeschreven"	205	174	12	179,9
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	210	91	2	91,7
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	211	42		42,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	212			
Vervangingsovereenkomst	213	41	10	46,2
UITGETREDEN	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse ■quivalenten
"Aantal werknemers met een in het personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam"	305	134	33	154,2
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	310	120	28	137,6
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	311	10		10,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	312			
Vervangingsovereenkomst	313	4	5	6,6
Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst				
Pensioen	340	48	18	58,8
Brugpensioen	341			
Afdanking	342	14	4	16,6
Andere reden	343	72	11	78,8
INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDING VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	1.258	5811	706
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	27.537	5812	13.895
Nettokosten voor de onderneming	5803	1.309.519	5813	660.775
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	1.309.519	58131	660.775
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821	134	5831	96
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822	6.187	5832	4.742
Nettokosten voor de onderneming	5823	294.222	5833	225.505
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841	138	5851	56
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842	1.137	5852	426
Nettokosten voor de onderneming	5843	54.070	5853	20.258

1. Immateriële vaste activa

Computersoftware wordt geactiveerd vanaf 2.500,- euro per eenheid. De afschrijvingen (pro rata temporis) gebeuren over een periode van 3 jaar. Softwareontwikkelingen in het kader van innovatieprojecten worden onmiddellijk in resultaat genomen.

2. Materiële vaste activa

Volgende lineaire afschrijvingspercentages (pro rata temporis) worden toegepast:

gebouwen en zendmasten	3,03 %
vaste inrichtingen gebouwen	5 %
zenders en straalverbindingen	10 %
tijdelijke en mobiele straalverbindingen	12,5 %
radio en tv -productie-infrastructuur	12,5 %
consumerapparatuur radio en televisie	12,5 %
productiegebonden inform. App. 8jr	12,5 %
productiegebonden inform. App 5jr	20 %
meubilair en telecomapparatuur	10 %
informaticamaterieel en software	33,33 %
rollend materiaal	20 %
allerhande materiaal	20 %
informatica gebaseerde telecom app.	20 %
kunstwerken	0 %

Gelet op de opschorting van het project ToM in de lopende beheersovereenkomst werden een aantal minderwaarden op materiële activa teruggenomen in het boekjaar 2008 ten belope van 895.555,- euro.

3. Financiële vaste activa

De activa worden gewaardeerd aan aanschaffingsprijs. Er worden waardeverminderingen geboekt indien deze duurzaam worden geacht.

4. Voorraden

Grond- en hulpstoffen: omvatten voornamelijk de rechten op films, televisiefilms en sportevenementen (die niet in opdracht van de Omroep geproduceerd werden). Deze worden gewaardeerd aan hun aanschaffingsprijs (contractuele prijs). De rechten op films en televisiefilms worden ten laste van het resultaat genomen bij uitzending. Ingeval ook herhalingsrechten gekocht werden, gebeurt de ten laste neming à rato van 90% bij eerste uitzending en de resterende 10% bij hun eerste heruitzending. Rechten met betrekking tot sportuitzendingen worden volledig in resultaat genomen bij uitzending.

Het verwerven van de rechten voor de uitzending van bepaalde wedstrijden van de Belgische voetbalcompetitie en de sublicensiering aan RTBF van bepaalde van deze wedstrijden werd boekhoudkundig volledig in het boekjaar 2008 verwerkt. De in de voorraad opgenomen sportrechten m.b.t. de Belgische voetbalcompetitie betreffen uitsluitend de rechten toekomend aan de VRT.

De aangekochte filmrechten worden in voorraad geactiveerd op het ogenblik van de ingang van de uitzendrechten. De aangekochte sportrechten worden in voorraad opgenomen op het ogenblik dat er een overeenkomst tussen de partijen bestaat. Anderzijds bevatten de grond- en hulpstoffen ook het technische magazijn. Deze worden gewaardeerd aan aanschaffingswaarde volgens het FIFO-principe.

Eigen producties en producties die in opdracht van de Omroep geproduceerd werden, worden opgenomen onder 'goederen in bewerking' en 'gereed product'. De waardering gebeurt aan werkelijke kostprijs.

Voor de voorraad eigen producties en filmrechten waarvan onzekerheid bestaat over het feit of ze nog uitgezonden zullen worden, worden de nodige waardeverminderingen geboekt.

Handelsgoederen omvatten merchandisinggoederen. Deze worden gewaardeerd aan aanschaffingswaarde volgens het FIFO-principe.

Vooruitbetalingen voorraadin-kopen omvatten vooruitbetaalde uitzendrechten.

5. Vorderingen/liquide middelen/schulden: tegen de nominale waarde

Onder de rubriek 'Te innen Opbrengsten' (VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar; Overige vorderingen) werd op 31 december 2008 een bedrag van 27.726.883,29 euro aan toe te rekenen overheidstussenkomst met betrekking tot het budgetjaar 2008 ingeboekt (26.838.712,02 op 31 december 2007). Dit bedrag stemt overeen met de ten laste van het boekjaar 2008 ingeboekte personeelskost die niet vervat zit in de decretaal vastgelegde overheidstussenkomst voor het budgetjaar 2008. Omwille van het matchings- en continuïteitsprincipe wordt een identiek bedrag ingeboekt als een toe te rekenen opbrengst onder de rubriek 'te innen opbrengsten' voor de overheidstussenkomst met betrekking tot het budgetjaar 2009. Een dergelijke voorstelling beantwoordt het best aan de economische realiteit.

Indien er onzekerheid bestaat betreffende de inbaarheid van vorderingen worden de nodige waardeverminderingen geboekt.

- De positieve vergoeding voor goed financieel beheer voor de gelden belegd bij het Centraal Financieringsorgaan van de Vlaamse Gemeenschap wordt geboekt op het ogenblik dat deze vergoeding ten voordele van de VRT door de overheid bevestigd wordt. De negatieve vergoeding voor goed financieel beheer wordt ten laste gelegd van het boekjaar waarin zij ontstaan is.

7. Overheidsfinanciering

In de rubriek 70 Omzet werden volgende overheidsfinancieringen geboekt:

Beheersovereenkomst 2007-2011 :	
Basis financieringsenveloppe (art 35, §1)	286.000.000,- euro
Knipperlichtprocedure 2008 (art 37)	4.628.000,- euro
Vergrijzingcomponent 2008 (art 35, §2)	1.095.000,- euro
Overeenkomst O&I 2007-2011 :	
Toelage (art 18-20)	3.783.470,- euro
Samenwerkingsovereenkomst BOM-VI project	
Toelage (art 4.1)	224.910,- euro

8. Kapitaalsubsidies

Op 20 december 2001 werd door de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een investeringssubsidie toegekend voor de aankoop van een onroerend goed bestemd voor het kinderdagverblijf.

In de overeenkomst Innovatieve Mediaprojecten e-vrt werd door de Vlaamse Gemeenschap een steun toegekend voor de investeringen in het project Media-dienstenplatform. Een bedrag van 1.561.796,30 euro werd in opbrengst genomen à rato van de afschrijvingen.

Voor de opdracht O&I werd een bedrag van 141.930,87 euro als kapitaalsubsidies ingeboekt. Een bedrag van 228.528,05 euro werd in opbrengst genomen à rato van de afschrijvingen.

9. Voorzieningen

De voorziening voor pensioenen en soortelijke verplichtingen hebben betrekking op de verplichtingen als gevolg van uitstapregelingen. Jaarlijks worden eventueel bijkomende verplichtingen voorzien, terwijl voor de werkelijke uitbetalingen de voorzieningen worden aangewend. De nodige voorzieningen werden aangelegd in functie van de in artikel 14 van de beheersovereenkomst voorziene uitgangspunten voor het productiebeleid.

10. Pensioenverplichtingen

A. Statutaire personeelsleden:

Op 19 december 1997 werd het *Pensioenfonds Statutairen VRT* opgericht. In overeenstemming met de statuten van het Pensioenfonds werden de rustpensioenverplichtingen van de VRT t.o.v. de statutaire personeelsleden overgedragen aan het Pensioenfonds VRT. De beheersovereenkomst tussen VRT en de Vlaamse Gemeenschap voorziet dat de VRT de werkgeversbijdragen op de statutaire loonmassa blijft afdragen aan het Pensioenfonds. Daarnaast voorziet het Decreet van 29 april 1997 betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht in artikel 3 dat de Vlaamse Gemeenschap de pensioenverplichtingen van de VRT ten aanzien van zijn vastbenoemd personeel aanzuivert.

De beheersovereenkomst 2007-2011 voorziet in jaarlijkse stortingen van 19,212 miljoen euro. In het addendum beheersovereenkomst dd 25 juni 2008 werden deze stortingen voor de periode 2008-2011 verhoogd tot 33,712 miljoen euro. In deze overeenkomst werd eveneens bepaald dat de VRT voor deze periode geen patronale bijdrage ten laste moet nemen. Voor 2008 heeft dit een positieve impact van 9.536.337,62 euro.

Netto verplichtingen van het Pensioenfonds Statutairen VRT per 31/12/2008 (in 1.000 euro):	
Activa	310.814
Verplichtingen (PBO-basis)	842.229
Tekort	531.415

B. Contractuele personeelsleden:

Op 9 november 2000 werd het *Pensioenfonds Contractuelen VRT* opgericht met als uitsluitend doel het opbouwen van middelen met het oog op het toekennen van aanvullende pensioenvoordelen. Het fonds wordt uitsluitend gefinancierd door een werkgeversbijdrage van de VRT. Per einde 2008 heeft het *Pensioenfonds Contractuelen VRT* een financieringsgraad van 117%.

11. Wisselkoersen

De VRT heeft zich voor de drie voornaamste transactiemunten (USD, GBP en CHF) specifiek ingedekt tegen mogelijke wisselkoersrisico's. De transacties in deze munten werden in de loop van het boekjaar tegen een gemiddelde hedgingkoers geboekt.

12. Omzet

Het begrip omzet wordt gedefinieerd als zijnde de totaliteit van de werkingsmiddelen die de VRT ontvangt voor de invulling van de haar opgelegde activiteiten in de beheersovereenkomst. Daarom werd sinds het boekjaar 2004 de werkingsdotatie van de Vlaamse Gemeenschap geboekt onder de rubriek 70.

13. Andere Bedrijfsopbrengsten

In de loop van het boekjaar werd door de VRT een aanvraag ingediend bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaamse Gewest voor het bekomen van een attest voor een belastingkrediet voor Onderzoek en Ontwikkeling overeenkomstig de wet van 23 december 2005. Dit resulteerde in een positieve impact van 567.255,87 euro.

14. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De VRT heeft een aantal raam- en principeovereenkomsten afgesloten met een beperkt aantal televisieproductiehuizen. Deze raam- en principeovereenkomsten beogen een structurele samenwerking te realiseren tussen de omroep en een aantal door de VRT strategisch beoordeelde programmamakers en -huizen. Sommige van deze raam- en principeovereenkomsten bevatten tevens exclusiviteitsclausules. Deze overeenkomsten bevatten een aantal wederzijdse verbintenissen doch voorzien tevens in een aantal kwalitatieve en kwantitatieve criteria.

15. Toelichting bij de sociale balans

Bij de sociale balans moet vermeld worden dat de rubriek 'voltijds' (code 105) eveneens de personeelsleden omvatten die gebruik maakten van de maatregel 'verlof voorafgaand aan pensioenering':

Aantal VVP op 31/12/07	10
VVP-ers definitief met pensioen in de loop van 2008	-6
Aantal nieuwe VVP-ers in de loop van 2008	0
Aantal VVP op 31/12/08	4

16. Continuïteit van de waarderingsregels

Het boekjaar werd afgesloten met een verlies van 6.043.819,84 euro. Overeenkomstig artikel 39, §3 van de beheersovereenkomst mag de bedrijfseconomische kost van het renovatieproject ToM niet ten laste gelegd worden van de middelen ter beschikking gesteld voor de publieke opdracht. De kosten van het project ToM voor 2008 (1.624.100,76 euro) wordt als negatief resultaat overgedragen naar het volgende boekjaar. Krachtens artikel 20, §1 moet de kost van het DIVA project gefinancierd worden door nieuwe inkomsten zoals vermeld in artikel 35, §3. De kosten van het pro-

ject DIVA voor 2008 (259.815,53 euro) wordt als negatief resultaat overgedragen naar het volgende boekjaar. Het resterend deficit ten belope van 4.159.903,55 euro wordt aangezuiverd via een afname van de beschikbare reserve, conform artikel 39, §2 van de BHO.

In overeenstemming met artikel 16 van de overeenkomst O&I met de Vlaamse Gemeenschap 2007-2011 wordt het positief resultaat 2008 van de opdracht O&I (595.503,71 euro) vanuit het Reservefonds publieke opdracht overgeboekt naar een beschikbare reserve O&I.

Verslag van de Commissaris

Aan de aandeelhouders,

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen brengen wij u verslag uit in het kader van het mandaat van commissaris dat ons werd toevertrouwd. Dit verslag omvat ons oordeel over de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingen en inlichtingen.

Verklaring over de jaarrekening zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van DE VLAAMSE RADIO- EN TELEVISIEOMROEP NV VAN PUBLIEK RECHT over het boekjaar afgesloten op 31 december 2008, opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van 366.615 (000) EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een verlies van het boekjaar van 6.044 (000) EUR.

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening zodat deze geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat, het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels, en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Overeenkomstig deze controlenormen, hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De selectie van deze controlewerkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling welke een inschatting omvat van het risico dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van onze risico-inschatting houden wij rekening met de bestaande interne controle van de vennootschap met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening ten einde in de gegeven omstandigheden de gepaste werkzaamheden te bepalen maar niet om een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de vennootschap te geven. Wij hebben tevens de gegrondheid van de waarderingsregels, de redelijkheid van de boekhoudkundige ramingen gemaakt door de vennootschap, alsook de voorstelling van de jaarrekening als geheel beoordeeld. Ten slotte, hebben wij van de raad van bestuur en van de verantwoordelijken van de vennootschap de voor onze controlewerkzaamheden vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2008 een getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vennootschap, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

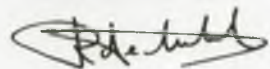
Bijkomende vermeldingen
Het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, alsook het naleven door de vennootschap van het Wetboek van Vennootschappen en van de statuten, vallen onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermeldingen op te nemen die niet van aard zijn om de draagwijdte van onze verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen. De verwerking van het resultaat die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

Diegem, 10 maart 2009

De commissaris
DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door

Rik Neckebroeck

2. Toelichting bij de Financiële Resultaten

Statutair resultaat

In het ondernemingsplan was een tekort van 22,2 miljoen euro voorzien. Als gevolg van het addendum op de beheersovereenkomst, ondertekend op 25 juni 2008, worden de patronale bijdragen van de VRT aan het *Pensioenfonds Statutairen VRT* voor de periode 2008-2011 vervangen door een rechtstreekse bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap. Dit leidde tot een gewijzigd budget met een tekort van 13 miljoen euro.

De statutaire jaarrekening 2008 sloot af met een tekort van 6 miljoen euro, wat 7 miljoen euro gunstiger is dan gebudgetteerd in het gewijzigd plan.

De omzet is ten opzichte van 2007 met 2,7% (11,4 miljoen euro) gestegen. Dat is vooral te verklaren door een hogere omzet aan ruil en door de boeking van de sublicentie aan de RTBF in verband met het contract voor de Belgische voetbalcompetitie. Deze beide opbrengsten hebben geen effect op het resultaat omdat er een gelijk bedrag aan kosten tegenover staat.

De overheidsfinanciering neemt toe met 3 miljoen euro:

- De basisdotatie stijgt weliswaar met 7 miljoen euro, maar dit wordt grotendeels gecompenseerd door het wegvallen van de financiering voor het mediadienstenplatform. Dat project werd immers in 2007 afgesloten. In 2007 ontving de VRT daarvoor nog 6,5 miljoen euro subsidie.
- Verder stijgt de overheidsfinanciering met 2,5 miljoen euro ten opzichte van 2007 als gevolg van de toepassing van de knipperlichtprocedure (artikel 37 uit de beheersovereenkomst).

De opbrengsten uit de radioreclame (-5,2%) en sponsoring (-7,5%) dalen. De opbrengsten uit coproducties stijgen met 10,1% en die uit overeenkomsten met distributeurs met 5,1%.

De andere bedrijfsopbrengsten dalen met 11,1 miljoen euro. De daling komt onder meer door andere afspraken bij het nieuwe contract over de Belgische voetbalcompetitie, waarbij de terugvordering van kosten vanaf augustus 2008 wegvalt. Dit heeft geen effect op het uiteindelijke VRT-resultaat.

De bedrijfskosten dalen met 2,8 miljoen euro (-0,6% ten opzichte van 2007).

Het verbruik uit voorraad stijgt met 12,7 miljoen euro, en dit vooral door de sportrechten.

De toename is onder meer te verklaren door de sublicentie aan de RTBF van de rechten van de Belgische voetbalcompetitie voor het Franstalige landsgedeelte. Deze kosten hebben geen effect op het resultaat want er staat een gelijk bedrag aan opbrengsten tegenover.

De bezoldigingen dalen ten opzichte van 2007 met 1,5%. Deze daling is het gevolg van het wegvallen van de patronale bijdrage voor het *Pensioenfonds Statutairen VRT* en de afslanking van het personeelscontingent als onderdeel van het efficiëntieplan. Daarnaast waren er in 2008 de meerkosten van 3 indexsprongen ingevolge de versnelde inflatie.

Binnen de bedrijfskosten daalde de post "diensten en diverse goederen" met 2 miljoen euro (-1% ten opzichte van 2007).

Kasstroombabel

in 1.000 euro

	2008	2007
Bedrijfsresultaat	-8.942	-7.692
Kapitaalverhoging	0	0
Kapitaalsubsidie	-1.657	5.932
Niet kasstromen	19.631	31.760
Bewegingen voorraden, vorderingen, schulden	-23.704	8.494
Netto operationele cash flow	-14.672	38.494
Financieringstabel		
Netto operationele cash flow	-14.672	38.494
Dividenden uit verbonden ondernemingen	675	830
Netto cash-flow uit financieringsactiviteiten	263	-1.589
Netto cash-flow uit investeringen	-16.107	-27.793
Kas-bewegingen in het boekjaar	-29.841	9.943

De nettobedrijfskasstroom of operationele cashflow bedroeg in 2008 -14,7 miljoen euro. De investeringsuitgaven bedroegen 16,1 miljoen euro. De belangrijkste investeringen waren de overschakeling naar het nieuwe Vlaamse digitale frequentieplan (in het kader van de analoge afschakeling van het zenderpark), het verder invoeren en upgraden van HD (onder andere de MER-upgrade en de post-productie), het uitbouwen van een platform voor digitale tv-diensten en het aankopen van productieservers en camera's.

Per saldo is de kaspositie ten opzichte van 2007 gedaald met 29,8 miljoen euro. De daling is volledig te wijten aan het niet volledig uitbetalen van de overheidsdotatie 2008. Een bedrag van 44,5 miljoen euro zal pas in 2009 worden gestort.

Uitvoering Beheersovereenkomst

1. Financieel plan 2008

Het financieel plan van de beheersovereenkomst is opgesteld conform de aanrekeningsregels van de statutaire resultatenrekening.

De opbrengsten lagen in totaal 2,4 miljoen euro lager dan het ondernemingsplan. De verklaring ligt bij de post "andere opbrengsten". Dit zijn

in 1.000 euro

	Beheers- overeenkomst	Ondernemings- plan	Gewijzigd budget	Uitvoering	Variantie t.o.v. Beheers- overeenkomst	Variantie t.o.v. Budget
OPBRENGSTEN (*)						
I Overheidsfinanciering						
Overheidsfinanciering voor de inhoudelijke publieke opdracht	286.000	286.750	286.750	286.999	+999	+249
Overheidsfinanciering vergrijzing	0	1.000	1.000	1.095	+1.095	+95
Knipperlicht	0	2.468	2.468	4.628	+4.628	+2.160
Overheidsfinanciering Innovatie ASP	0	0	0	1.562	+1.562	+1.562
Overheidsfinanciering Innovatie Medialab	3.905	5.488	5.488	4.141	+236	-1.347
Subtotaal overheidsfinanciering	289.905	295.706	295.706	298.424	+8.519	+2.718
II Opbrengsten uit de advertentiemarkt						
Radioreclame	41.056	35.721	35.721	33.940	-7.116	-1.781
TV-sponsoring	10.000	10.000	10.000	9.821	-179	-179
Andere opbrengsten	20.719	20.738	20.738	19.916	-803	-822
Subtotaal opbrengsten uit de advertentiemarkt	71.775	66.459	66.459	63.677	-8.098	-2.782
III Exploitatie van het VRT-aanbod						
Overeenkomsten met distributeurs	25.946	17.366	17.366	18.181	-7.765	+815
Ruil ⁽¹⁾	29.651	37.172	37.172	33.649	+3.998	-3.523
Andere opbrengsten	11.934	10.191	10.191	16.061	+4.127	+5.869
Subtotaal exploitatie van het VRT-aanbod	67.531	64.729	64.729	67.891	+360	+3.161
IV Exploitatie uit afgeleiden van het VRT-aanbod ⁽²⁾						
	4.456	2.727	2.727	3.571	-885	+844
V Andere opbrengsten ⁽³⁾						
	0	15.500	15.500	9.175	+9.175	-6.325
Totaal Opbrengsten	433.667	445.121	445.121	442.738	+9.071	-2.384
KOSTEN (*)						
I Publieke opdracht						
Exploitatie	233.759	257.687	257.352	251.587	-17.828	+5.765
Operationele personeelskost	190.557	179.260	169.373	169.912	+20.645	-539
Afschrijvingen	25.893	23.066	22.913	21.350	+4.543	+1.562
Waardeverminderingen vaste activa	0	0	0	-1.761	+1.761	+1.761
Efficiency-verbetering	-4.502	0	0	0	-4.502	+0
Herstructureringskost (VVP+ambtsopheffingen)						
- personeelskost	957	950	950	2.006	-1.049	-1.056
- terugname voorzieningen	-902	-880	443	-1.304	+402	+1.747
Subtotaal publieke opdracht	445.762	460.083	451.031	441.791	+3.971	+9.240
II TOM						
Exploitatie	1.690	833	833	603	+1.087	+230
Personeel	157	166	166	114	+43	+52
Afschrijvingen	1.638	867	867	908	+730	-41
Intresten	421	0	0	0	+421	+0
Subtotaal TOM	3.906	1.866	1.866	1.624	+2.282	+242
III Innovatie						
ASP						
Afschrijvingen	0	0	0	1.562	-1.562	-1.562
Subtotaal innovatie ASP	0	0	0	1.562	-1.562	-1.562
VRT-medialab						
Exploitatie	1.674	3.231	3.231	1.523	+151	+1.708
Personeel	2.231	2.106	2.020	1.794	+437	+226
Afschrijvingen	0	0	0	229	-229	-229
Subtotaal innovatie VRT-medialab	3.905	5.337	5.251	3.545	+360	+1.706
IV Diva						
Exploitatie	0	0	0	82	-82	-82
Personeel	0	0	0	178	-178	-178
Subtotaal DIVA	0	0	0	259	-259	-259
Totaal kosten	453.573	467.286	458.148	448.782	+4.792	+9.367
Statutair resultaat	-19.906	-22.164	-13.027	-6.044	+13.862	+6.983
Aanwending reserve	16.000	20.449	11.398	4.755	-11.245	-6.643
Toevoeging aan reserve Onderzoek en Innovatie	0	-151	-237	-595	-595	-357
Over te verlies	-3.906	-1.866	-1.866	-1.884	2.023	-18

(*) exclusief VOK

(1) inclusief facilitaire toelevering en alle ruilcontracten, op uitzondering van de contracten "affectie en prijzen". Deze laatste categorie werd onder de "andere opbrengsten" van punt III verrekend.

(2) netto-opbrengsten van Line Extensions, conform de opmaak van de beheersovereenkomst

(3) inclusief voorraadwijzigingen

de sublicenties en de recuperatie van de kosten rond het voetbalcontract (waar er evenveel kosten tegenover staan - deze opbrengsten dragen niet bij tot de financiering van de VRT) en de voorraadwijzigingen. Als abstractie wordt gemaakt van de post "andere opbrengsten", liggen de opbrengsten 3,9 miljoen euro boven het budget. Het overschot komt voor 2,7 miljoen euro uit de overheidsdotatie en voor 1,2 miljoen euro uit eigen ontvangsten.

1. De hogere overheidsfinanciering is een gevolg van de toepassing van de knipperlichtprocedure voorzien in de beheersovereenkomst. In de oorspronkelijke budgetten was voorzien dat de radioreclame 2,5 miljoen euro onder de minimumgrens zou liggen, maar uiteindelijk doet de VRT een beroep op de overheid voor 4,6 miljoen euro.
2. Wat de eigen opbrengsten betreft, liggen de radioreclame en de radiosponsoring onder het budget. De ontvangsten uit coproducties en de contracten met distributeurs liggen hoger dan in de initiële ramingen.

In vergelijking met de beheersovereenkomst lagen de opbrengsten 9,1 miljoen euro hoger. De "andere opbrengsten" en de ruil buiten beschouwing gelaten, liggen de opbrengsten 3,4 miljoen euro onder het niveau van de beheersovereenkomst.

Voor de ontvangsten uit de advertentiemarkt stonden onder druk (-8,1 miljoen euro). De opbrengsten uit radioreclame bedroegen 33,9 miljoen euro, en lagen 4,6 miljoen euro onder de voorziene minimumgrens uit de beheersovereenkomst. De door de overheid gegarandeerde omzet van 38,6 miljoen euro werd niet gehaald omwille van een krimpemde advertentiemarkt en versterkt door de dalende luistercijfers bij Donna.

De opbrengsten uit de tv-sponsoring bedroegen 9,8 miljoen euro en liggen dus onder het maximumplafond van 10 miljoen euro voorzien in de beheersovereenkomst. Ook de sponsoring uit alliantiepartners ligt onder het maximum van 4,5 miljoen euro.

De uitgaven voor de publieke opdracht liggen 4 miljoen euro lager dan vastgelegd in de beheersovereenkomst. Voor een relevante vergelijking zijn nog een aantal correcties noodzakelijk met betrekking tot het wegvallen van de uitgaven voor het *Pensioenfonds Statutairen VRT* vanaf 2008, de ruilcontracten, de sublicenties en de gerecupereerde kosten voor het voetbalcontract. Na neutralisatie van deze posten liggen de kosten 2008 voor de publieke opdracht 8,1 miljoen onder het cijfer van de beheersovereenkomst.

2. Financiële resultaten en resultaatverwerking

In het ondernemingsplan was voor de publieke opdracht een tekort van 20,5 miljoen euro voorzien, volledig gefinancierd door de aanwending van een deel van de beschikbare reserve. Na de beslissing van de overheid om de patronale bijdrage aan het *Pensioenfonds Statutairen VRT* te vervangen door een dotatie, werd een gewijzigd ondernemingsplan opgemaakt. In dit plan bedroeg het tekort voor de publieke opdracht 11,4 miljoen euro. Het resultaat 2008 geeft een tekort van 4,8 miljoen euro, wat 6,6 miljoen euro gunstiger is dan voorzien in het gewijzigd plan.

Onderzoek & Innovatie sloot het boekjaar af met een overschot van 0,6 miljoen euro. Dat bedrag werd bij de resultaatverwerking toegevoegd aan een afzonderlijke reserve, die enkel mag aangewend worden voor innovatiedoelen.

Voor het renovatieproject van het omroepcentrum (TOM) werden 1,6 miljoen euro kosten geboekt (2,3 miljoen euro minder dan de raming in de beheersovereenkomst). Er werd omwille van besparingsredenen in 2008 beslist om fase 2 van het project niet uit te voeren, en dit voor de duur van de lopende beheersovereenkomst.

In de beheersovereenkomst is voorzien dat de kosten van TOM overgedragen worden naar het volgend boekjaar. Samen met het overgedragen verlies van 2007 (3,9 miljoen euro) bedraagt het overgedragen verlies eind 2008 in totaal 5,6 miljoen euro.

De performantiemaatstaf (die zegt dat het gecumuleerd tekort over de vijf jaren niet hoger mag liggen dan 27 miljoen euro) zal zeker gehaald worden, vermits het project werd opgeschort.

Voor het digitaal archiveringsproject (DIVA) werden in 2008 voor 0,3 miljoen euro kosten geboekt. Deze kosten zullen, conform de beheersovereenkomst, gefinancierd worden via toekomstige meeropbrengsten uit de verzelfstandiging van het zenderpark. Daarom werden de kosten dan ook overgedragen naar 2009.

3. Aanwending van de beschikbare reserve

Bij de start van de nieuwe beheersovereenkomst 2007-2011 bedroeg de beschikbare reserve in de jaarrekening 55 miljoen euro. In de beheersovereenkomst is voorzien dat de VRT deze reserve in de loop van de periode van 2007 tot en met 2011 volledig zal aanwenden.

Voor 2008 werd in de beheersovereenkomst een aanwending van 16 miljoen euro gebudgetteerd. Na afsluiting van het boekjaar bleek dat de VRT het boekjaar beter afsloot dan gepland en dat hij slechts voor 4,8 miljoen euro een beroep deed op deze beschikbare reserve. Rekening houdend met de aanwending van de reserve in 2007 voor een bedrag van 3,6 miljoen euro, bedraagt de beschikbare reserve voor de publieke opdracht eind 2008 nog 46,6 miljoen euro.

in 1.000 euro

Gewijzigd budget 2008	business units				
	Publieke Opdracht VRT	Onderzoek & Innovatie	TOM	DIVA	TOTAAL VRT
Statutair Resultaat	-11.398	237	-1.866	0	-13.027
Resultaatverwerking					
▶ onttrekking aan de reserve	11.398				11.398
▶ toevoeging aan de reserve O&I		-237			-237
▶ overdracht verlies			1.866	0	1.866
<i>Exclusief ruil, sublicenties, recup kosten voetbal, VOK</i>					
Resultaat 2008	business units				
	Publieke Opdracht VRT	Onderzoek & Innovatie	TOM	DIVA	TOTAAL VRT
Statutair Resultaat	-4.756	596	-1.624	-260	-6.044
Resultaatverwerking					
▶ onttrekking aan de reserve	4.756				4.756
▶ toevoeging aan de reserve O&I		-596			-596
▶ overdracht verlies			1.624	260	1.884

Exclusief ruil, sublicenties, recup kosten voetbal, VOK

3. Analyse van de opbrengsten en kosten

1. Samenvatting van de toegepaste analytische principes

De VRT voert voor de Vlaamse Gemeenschap de openbare omroepopdracht uit. Hij krijgt hiervoor krachtens de beheersovereenkomst een basisenveloppe aan financiële middelen. De VRT wil over de aanwending van deze middelen zo transparant mogelijk zijn. In het kader van deze transparantie wordt in dit hoofdstuk additionele informatie verschaft over opbrengsten, kosten, onderzoek en innovatie, sport- en filmrechten en de voorraden eigen producties.

De transparantie situeert zich op twee domeinen:

- 1) De VRT wil via zijn analytische boekhouding publieke verantwoording afleggen over de ter beschikking gestelde middelen en hun toepassingen.
 - ▶ Aan de kostenkant past de VRT een gedetailleerde segmentrapportering toe per businessunit, per net en per dienst.
 - ▶ Voor de ontvangsten wordt informatie verstrekt per financieringsbron. De VRT onderscheidt vier pijlers: de overheidsfinanciering, de opbrengsten uit de advertentiemarkt, de opbrengsten uit exploitatie van het publiek VRT-aanbod en de opbrengsten uit afgeleiden van het VRT-aanbod.

De financiële segmentrapportering steunt op een uitvoerig beschreven methodologie van analytische kosten-toewijzing en op eenduidige definities. Ze gaat uit van een consistent en objectief gebruik van de principes van kostenaccounting voor de toewijzing van kosten aan kostendragers.

De VRT kreeg in juni 2007 een volledig nieuwe organisatie, die de muren tussen de Radio- en de TV-directie wegnam. De reorganisatie had zijn weerslag op de allocatieregels en op de analytische toewijzing van kosten. De rapportering in het VRT-Jaarver-

slag 2007 gebeurde volledig conform de nieuwe organisatie.

Wat 2008 betreft werden dezelfde allocatieregels toegepast als in 2007. In één enkel geval werd hiervan afgeweken en werden de cijfers 2007 heringedeeld, om op dezelfde basis te kunnen rapporteren als in 2008. Meer specifiek worden de kosten van de digitale radiostromen nu bij de bijhorende netten verrekend. De digitale radiostromen worden immers beschouwd als verrijking van de hoofdkanalen. De kosten van Nieuws+ en Sporza worden toegevoegd aan Radio 1, de kosten van Donna Hitbits bij Donna en deze van Klara Continuo bij Klara. Verder zijn er in 2008 de digitale tv-stromen Eén+, Canvas+ en Ketnet+ bijgekomen. De kosten van deze stromen worden eveneens bij de bijhorende netten gerapporteerd.

De voornaamste allocatieregels zijn:

- A. De segmentrapportering zorgt voor een gedetailleerde analytische opsplitsing van de kosten met als voornaamste doel informatie te verschaffen over de verhouding tussen de kosten van onze programma-output ten opzichte van de overheadkosten en de kosten van Line Extensions. De kosten van de programma-output worden analytisch geboekt per mediabeleving: radio, televisie en het internet & mobiel aanbod⁵⁶.
- B. De kosten van de programma-output bestaan uit:
 - ▶ de schemakosten: de directe schemakosten, de indirecte productiekosten en de uitzendkosten.De directe schemakosten omvatten zowel de externe kosten als de kosten voor het gebruik van

de interne productiemiddelen (mensen en middelen), en dit voor de uitgezonden programma's, het internetaanbod en mobiele toepassingen. De indirecte productiekosten zijn de kosten die verband houden met het produceren van programma's maar die niet rechtstreeks aan een programma kunnen worden toegewezen. Voorbeelden zijn de kosten met betrekking tot de persagentenschappen en de werkingsskosten van de interne productiehuizen. De uitzendkosten zijn kosten die te maken hebben met het uitzenden van een programma, zoals de auteursrechten en de kosten van de eindregie.

- ▶ de andere indirecte toegewezen kosten: de netkosten, de ontwikkelingskosten, de transmissiekosten, de ruil en de werkingsskosten van de directies Marktstrategie, Media, Productie en Operationele afdelingen.
- C. Voor de mediabelevingen radio en televisie worden de kosten vervolgens verdeeld per net. Voor internet rapporteert de VRT apart voor de belangrijkste sites. De kosten die niet direct toegewezen zijn, worden verdeeld volgens allocatieregels die uitvoerig verantwoord en gedocumenteerd worden. Algemeen gesteld worden deze kosten toegewezen volgens vaststaande procentuele verdelingen, à rato van de directe geplande productiekosten, aan de hand van een afname in uren of op basis van andere onderliggende statistische kengetallen.
 - D. In de overheadkosten wordt via afzonderlijke kostenplaatsen en orders analytisch gerapporteerd

⁵⁶ In de beheersovereenkomst is in artikel 6 bepaald dat "de VRT zijn aanbod via alle relevante media brengt: Radio, Televisie, Internet en Mobiel". Dit zijn de 4 mediabelevingen. In de analyse van de kosten 2007 en 2008 neemt de VRT internet en mobiel samen, omdat hij voor de mobiele toepassingen tot dan toe slechts beperkte kosten had.

over de personeels- en werkingskosten van de beleidsondersteunende directies (Algemene Directie, HR, Technologie, Financiën). Ook de kosten van het TOM-project worden hier verrekend.

delen voor de publieke opdracht naar de commerciële activiteiten toe.

Deze rapportering wordt besproken in deel 4 van dit hoofdstuk (Nettokosten van de publieke opdracht).

E. De activiteiten van Line Extensions houden rechtstreeks verband met of zijn afgeleid van de VRT-netten of programma's en betekenen dus een toegevoegde waarde voor de inhoudelijke opdracht van de VRT. Line Extensions bevat vier categorieën van activiteiten: evenementen, licensing en merchandising, video-op-aanvraag en de muziekuitgeverij.

F. Tenslotte onderscheiden we een rubriek "Andere kosten", waarin kosten worden ondergebracht zoals de voorzieningen voor risico's en kosten, de sublicenties, de kosten in verband met het Belgisch voetbal die volledig gerecupereerd worden, de waardeverminderingen, de herwaarderingsen einde boekjaar, de belastingen (onroerende voorheffing en niet-recupereerbare BTW), de herstructureeringskosten en de kosten voor het Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor. Deze kosten worden afzonderlijk gerapporteerd omdat ze anders vergelijkbaar over de jaren heen zouden scheeffrekken. Bovendien vallen enkele van deze kosten (VOK, productiekosten van het Belgisch voetbal, sublicenties) buiten de eigenlijke werking van de publieke opdracht.

2. Financieringspijlers

	2008		2007	
1. Overheidsfinanciering ⁽¹⁾	300,8	67,8%	296,4	67,3%
2. Opbrengsten uit de advertentiemarkt ⁽²⁾	63,7	14,4%	67,8	15,4%
3. Exploitatie van het VRT-aanbod ⁽³⁾	67,9	15,3%	67,2	15,3%
4. Exploitatie afgeleiden VRT-aanbod ⁽⁴⁾	11,3	2,5%	9,0	2,0%
Subtotaal	443,7	100,0%	440,4	100,0%
5. Sublicenties en recuperatie kosten voetbalcontract	16,7		18,3	
Totaal opbrengsten ⁽⁵⁾	460,4		458,7	

(1) inclusief kapitaalsubsidies, knipperlichtprocedure met betrekking tot reclame, vergrijzingscomponent. VOK en Onderzoek & Innovatie

(2) o.a. reclame, sponsoring, boodschappen algemeen nut, dividenden van VAR

(3) o.a. lineaire doorgifte tv-programma's, abonnementen *Net Gemist*, bel- en sms-inkomsten, verkopen van programma's, ruil exclusief gedeelte Line Extensions, coproductions, facilitaire toelevering, dienstverleningen

(4) Bruto-opbrengsten van evenementen, merchandising, ruil Line Extensions en *Doit Gemist*

(5) exclusief voorraadwijzigingen

De opbrengsten voor de financiering van de openbare omroepopdracht worden opgedeeld in vier pijlers.

Het aandeel van de overheidsfinanciering in de totale financiering steeg in 2008 met 0,5 procentpunten tot 67,8%, als gevolg van de extra dotatie uit de knipperlichtprocedure. Het aandeel van de opbrengsten uit de advertentiemarkt daalde met 1 procent tot 14,4%, voornamelijk als gevolg van de daling van de opbrengsten uit radioreclame. Het aandeel van de exploitatie van het VRT-aanbod bleef stabiel. Het relatieve belang van de afgeleiden van het VRT-aanbod steeg tot 2,5%, maar bleef ook in 2008 beperkt.

De sublicenties en de recuperatie van productiekosten voor de uitzendingen rond de Belgische voetbalcompetitie werden apart gerapporteerd onder de rubriek "andere opbrengsten", omdat ze geen enkele bijdrage leveren tot de publieke opdracht van de VRT.

Een informatiesessie voor de werknemers

2) Parallel heeft de VRT een aparte business unit opgericht voor de berekening van het resultaat van de commerciële activiteiten. De VRT voert daarvoor een gescheiden analytische boekhouding (zowel kosten als opbrengsten). Dat resultaat is noodzakelijk om de nettokosten van de publieke opdracht te kunnen berekenen.

Deze rapportering wordt opgelegd door de transparantierichtlijn van de Europese Commissie. De richtlijn heeft als algemene principes dat er geen oversubsidiëring vanuit de overheid mag gebeuren voor de uitvoering van de publieke opdracht en dat er geen kruissubsidiëring mag gebeuren van de mid-

3. Analytische verdeling van de kosten

A. Analytische verdeling kosten – totaal

in mio euro

	2008	2008	2007	2007
TV	274,1	62,0%	264,3	61,7%
Radio	92,7	21,0%	90,1	21,0%
Internet & Mobiele toepassingen	12,3	2,8%	11,3	2,6%
Kost programma-output	379,1	85,8%	365,7	85,3%
Ondersteunende directies	55,4	12,5%	56,3	13,1%
Line extensions	7,7	1,7%	6,7	1,6%
Subtotaal	442,2	100,0%	428,7	100,0%
Andere	24,1		37,3	
Totaal (*)	466,3		466,0	

(*) inclusief voorraadwijzigingen

In 2008 waren 85,8% van de kosten op ondernemingsniveau rechtstreeks toewijsbare programmakosten. Dat ging voornamelijk over de directe schema-kosten en de indirecte productiekosten maar ook over de marketingkosten, de transmissiekosten, de ontwikkelingskosten en de kosten van de ruil.

De rechtstreeks toewijsbare programmakosten stegen ten opzichte van 2007. Deze stijging is voornamelijk te verklaren door het verrijkt aanbod en Klara.be die in de loop van 2008 werden gelanceerd. Bovendien werden er in 2008 meer ruilovereenkomsten afgesloten.

De kosten voor de commerciële activiteiten Line Extensions stegen met 0,1 procentpunten tot 1,7% van de totale kosten omdat er meer ruilovereenkomsten werden afgesloten.

De kosten van de ondersteunende directies bedroegen 12,5% van de totale kosten. Daarin waren de kosten begrepen van de gebouwen (exclusief de kosten van de productieruimtes), het renovatieproject TOM, ICT, de Algemene directie, de Directie HR, en de Directie Financiën. Deze kosten daalden globaal met 0,9 miljoen euro. De daling wordt onder meer veroorzaakt door dalende kosten voor het TOM-project omwille van de beslissing om het project op te schorten. Het relatief aandeel in het totaal van de kosten zakt daardoor van 13,1% naar 12,5%.

De post "Andere" groepeert de voorzieningen, de sublicenties, de kosten in verband met het Belgisch voetbal die volledig gerecupereerd worden, de terugname van waardeverminderingen, de belastingen (onroerende voorheffing en niet-recupereerbare BTW), herstructureringskosten en de kosten voor het Vlaams Omroeporkest & Kamerkoor vzw.

B. Analytische verdeling kosten programma-output per net

Kosten per net – Radio

in mio euro

	2008	2008	2007	2007
Radio 1*	22,2	23,9%	22,8	25,3%
Radio 2	26,7	28,8%	25,9	28,8%
Donna*	13,3	14,3%	12,0	13,3%
StuBru	14,3	15,4%	11,8	13,1%
Klara*	13,5	14,6%	14,8	16,4%
RVi	2,7	3,0%	2,8	3,1%
Totaal Radio	92,7	100,0%	90,1	100,0%

* Digitale stromen werden bij de hoofdzenders gerekend

De kosten van de digitale stromen worden vanaf 2008 toegevoegd aan de hoofdnetten omdat de stromen een verrijking zijn van het hoofdnet. Voor de vergelijkbaarheid werden de cijfers van 2007 aangepast.

De kosten van de radionetten stegen met 2,6 miljoen euro tot 92,7 miljoen. Deze stijging komt voornamelijk doordat er meer ruilovereenkomsten werden afgesloten voor Radio 2, Donna en Studio Brussel. De stijging van Donna komt ook door de opstartkosten van MNM. De acties rond 25 jaar Studio Brussel verklaren de stijging van Studio Brussel.

De uitgaven voor Klara daalden ten opzichte van 2007 omdat er minder geïnvesteerd werd in de productie van CD's. Bovendien werden enkele bestaande programma's op een goedkopere manier geproduceerd. De kosten van Radio 1 daalden ten opzichte van 2007 omdat vanaf de vernieuwing van Radio 1 in het najaar van 2007, de programma's goedkoper geproduceerd worden.

Kosten per net – TV

in mio euro

	2008	2008	2007	2007
Eén	184,7	67,4%	182,4	69,0%
Canvas	64,5	23,5%	58,5	22,1%
Ketnet	24,9	9,1%	23,4	8,9%
Totaal TV	274,1	100,0%	264,3	100,0%

De kosten van TV stegen met 9,8 miljoen euro tot 274,1 miljoen. De belangrijkste stijging situeert zich bij Canvas.

De kosten van Eén stegen in 2008 met 2,3 miljoen euro. Deze stijging komt ondermeer door extra kosten verbonden aan de Olympische Spelen. Eén investeerde in 2008 ook in enkele nieuwe fictiereeksen zoals *De smaak van De Keyser*. Bovendien

werden er in 2008 meer afleveringen uitgezonden van *Witse en Kinderen van Dewindt* dan in 2007.

Het aandeel van Canvas in de totale kosten steeg met 1,4 procentpunten tot 64,5 miljoen euro. Deze stijging komt hoofdzakelijk door de lancering van Canvas+ in 2008 en de extra kosten verbonden aan de Olympische Spelen. Bovendien werd het uitzend-schema in 2008 versterkt met nieuwe programma's zoals *Iets met Boeken* en *Het programma van Wim Helsen*.

De uitgaven voor Ketnet stegen in 2008 met 1,5 miljoen euro. Deze stijging is het gevolg van de lancering van Ketnet+ en van *Kaatje van Ketnet*. Bovendien investeerde Ketnet meer in dubbing dan voorheen.

Kosten per net – Internet & Mobiele toepassingen

	in mio euro			
	2008		2007	
Deredactie.be / VRTnieuws.net	4,1	33,5%	4,6	41,1%
Sporza.be	1,6	12,9%	1,3	11,2%
Klara.be	2,2	17,1%	0,9	7,1%
Websites & andere toepassingen	4,4	36,0%	4,5	39,9%
Totaal	12,3	100,0%	11,3	100,0%

De kosten van Internet & Mobiele toepassingen stegen ten opzichte van 2007 met 1,0 miljoen euro. De VRT bleef verder investeren in nieuwe mediaplatformen zoals Klara.be.

De stijging van Sporza.be kwam doordat er steeds meer geïnvesteerd werd in live-verslaggeving.

De kosten van Deredactie.be/VRTnieuws.net daalden ten opzichte van 2007 omdat er in 2008 geen verkiezingen waren.

C. Onderzoek & Innovatie

	in mio euro	
Project	2008	2007
Mediadienstenplatform	1,6	8,0
VRT-medialab	3,5	2,8
Totaal Onderzoek & Innovatie	5,1	10,8

In 2008 werden er voor 5,1 miljoen euro kosten geboekt voor Onderzoek & Innovatie.

In het kader van de beheersovereenkomst 2007-2011 werd een afzonderlijke overeenkomst gesloten met betrekking tot onderzoek en innovatie. De kosten (en opbrengsten) worden opgevolgd via een aparte, volledig gescheiden business unit, VRT-medialab. De totale kosten voor het VRT-medialab bedroegen in 2008 3,5 miljoen euro.

Het VRT-medialab boekte in 2008 een winst van 0,6 miljoen euro, dankzij eigen inkomsten uit onderzoek. Deze winst wordt volledig naar een afzonderlijke reserve innovatie overgeboekt. Conform de beheersovereenkomst zal deze reserve uitsluitend aangewend worden voor de realisatie van de opdracht Onderzoek & Innovatie.

De afschrijvingskosten voor het mediadienstenplatform (beheersovereenkomst 2002-2006) bedroegen 1,6 miljoen euro. Dit saldo werd aangezuiverd met de daartoe aangelegde kapitaalsubsidie.

Verlag van de commissaris

Aan de Directie van De Vlaamse Radio- en Televisieomroep NV van Publiek Recht,

Wij hebben een onderzoek uitgevoerd op de bijgevoegde "Analyse van de opbrengsten en kosten" (de "Analyse") voor het Boekjaar 2008 zoals die werd opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de Directie van De Vlaamse Radio- en Televisieomroep NV van Publiek Recht. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de Analyse zodat deze geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat en het kiezen en toepassen van geschikte analytische principes die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn. De analytische principes op basis waarvan deze Analyse werd opgemaakt zijn in samenvatting opgenomen onder het hoofdstuk 1. "Samenvatting van de toegepaste analytische principes".

Onze controlewerkzaamheden hadden tot doel om een verklaring af te leveren over de redelijkheid van deze analytische principes alsmede over hun toepassing.

Bij onze controle hebben wij ons o.a. gebaseerd op de werkzaamheden die we hebben uitgevoerd in het kader van de certificatie van de jaarrekening van de vennootschap per 31 december 2008. Overeenkomstig de normen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter verkrijging van controleinformatie over de in de

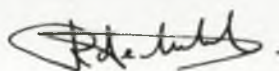
jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De selectie van deze controlewerkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling welke een inschatting omvat van het risico dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van onze risico-inschatting houden wij rekening met de bestaande interne controle van de vennootschap met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening ten einde in de gegeven omstandigheden de gepaste werkzaamheden te bepalen maar niet om een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de vennootschap te geven. Op 10 maart 2009 hebben wij over de jaarrekening per 31 december 2008 een verklaring zonder voorbehoud afgeleverd.

Wij hebben onze werkzaamheden uitgebreid en bijkomende steekproeven genomen om onderstaande verklaring af te leveren over de correcte toepassing van deze analytische principes. Tevens hebben wij de redelijkheid van deze principes nagekeken.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij geen anomalieën vastgesteld die ons zouden kunnen doen besluiten dat deze analytische principes niet correct zijn toegepast of waaruit zou kunnen blijken dat deze principes niet redelijk zouden zijn vastgesteld.

Diegem, 21 april 2009

De commissaris
DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door

Rik Neckebroeck

4. Nettokosten van de publieke opdracht

De nettokosten van de publieke opdracht van de VRT zijn het verschil tussen

- ▶ de op bedrijfsniveau geboekte ondernemingskosten na aftrek van de kosten verbonden aan de commerciële activiteiten die direct noch indirect enig voordeel halen uit de openbare omroepopdracht;
- ▶ en de inkomsten uit niet-commerciële activiteiten en de inkomsten uit commerciële activiteiten die wel voordeel halen uit de openbare omroepopdracht.

De nettokosten van de publieke opdracht mogen volgens de transparantierichtlijn van de Europese Commissie niet lager zijn dan de toegekende overheids subsidies ter financiering van de publieke opdracht.

De Vlaamse Regering heeft zich tegenover de Europese Commissie verbonden om, met ingang van het boekjaar 2008, de reservering van het eventuele netto-surplus uit de exploitatie van de openbare omroepopdracht wettelijk te regelen. De term netto-surplus of overcompensatie verwijst naar het verschil tussen de overheidsdotatie en de netto-kosten van de publieke opdracht. De reservering van het netto-surplus zal beperkt worden tot 10% van de in dat betrokken boekjaar ontvangen bedragen aan overheidsmiddelen. Deze bepalingen werden opgenomen in het nieuwe mediadecreet.

Niet-commerciële opbrengsten

	in mio euro	
	2008	2007
Facilitaire toelevering	4,1	7,3
Coproducties	1,6	1,3
Personeelscatering	0,1	0,8
Financiële opbrengsten	1,1	0,5
Andere bedrijfsopbrengsten	2,3	3,1
Totaal (*)	11,9	15,0

(*) exclusief voorraadwijzigingen

In 2008 bedroegen de niet-commerciële opbrengsten 11,9 miljoen euro. Deze opbrengsten bestaan uit de facilitaire toelevering, de coproducties, de personeelscatering, de financiële opbrengsten, en andere bedrijfsopbrengsten. De andere bedrijfsopbrengsten betreffen onder meer

gerecupereerde kosten en dienstverleningen aan de VAR.

De daling van de niet-commerciële opbrengsten in vergelijking met het jaar 2007 (-3,1 miljoen euro) komt door de verminderde facilitaire toeleveringen.

Commerciële activiteiten: rechtstreeks / onrechtstreeks voordeel uit de publieke opdracht

	in mio euro	
	2008	2007
Opbrengsten	132,3	133,8
Kosten	49,3	45,9
Resultaat	+83,0	+87,9

In 2008 is er een positief resultaat van 83,0 miljoen euro op de commerciële activiteiten die rechtstreeks of onrechtstreeks voordeel uit de publieke opdracht halen. Dat overschot is vooral te danken aan de ontvangsten uit de lineaire doorgifte van de tv-netten en de via de VAR ontvangen radioreclame, sponsoring alliantiepartners, radiosponsoring, tv-sponsoring, boodschappen van algemeen nut en dividenden. Dit positief resultaat draagt bij tot de financiering van de publieke opdracht.

Het resultaat daalt ten opzichte van 2007 met 4,9 miljoen euro. Dit is te wijten aan lagere ontvangsten uit de advertentiemarkt, met name vooral bij radioreclame en radiosponsoring.

Andere commerciële activiteiten - niet gelinkt aan de publieke opdracht

Het resultaat van de commerciële activiteiten die geen voordeel halen uit de uitvoering van de publieke opdracht bedroeg 4,6 miljoen euro. Dat resultaat werd voornamelijk gerealiseerd via licensing, organisatie van evenementen, en aanbod-op-aanvraag (*Ooit Gemist*).

Dit positief resultaat draagt bij tot de financiering van de publieke opdracht.

in mio euro

	2008	2007
Opbrengsten	13,3	10,1
Kosten	8,7	7,0
Resultaat	+4,6	+3,2

Het resultaat stijgt ten opzichte van 2007 met 1,4 miljoen euro, vooral te danken aan hogere opbrengsten bij Line Extensions voor sponsoring evenementen, aanbod-op-aanvraag en merchandising.

Nettokosten van de publieke opdracht

in mio euro

	2008	2007
Nettokost van de publieke opdracht	313,4	310,2
Overheidssubsidies	302,8	299,6
Netto deficit	-10,6	-10,6

De nettokosten van de publieke opdracht bedragen 313,4 miljoen euro in 2008, wat 10,6 miljoen euro hoger ligt dan de overheidssubsidies. Het boekjaar 2008 sluit dus net zoals 2007 af met een netto-deficit, of een ondercompensatie van de openbare omroepopdracht.

Klara in Izegem

5. Vlaamse Audiovisuele Regie (VAR)

var

De NV VAR is een dochteronderneming van de VRT. VAR verleent diensten op het vlak van radioreclame, sponsoring, boodschappen van algemeen nut en commercialisering van websites. De VRT heeft een meerderheidsbelang in de NV VAR van 90%.

VAR haalde in 2008 een omzet van 74,5 miljoen euro en een resultaat na belasting van 3.580 euro.

In 2008 startten de voorbereidingen voor de oprichting van de internetregie Pebble Media N.V., een joint venture tussen Telenet, Concentra en VAR. De oprichting van de JV Pebble Media is inmiddels gebeurd op 23 januari 2009.

6. Pensioenfondsen VRT

1. Pensioenfonds Statutairen VRT

Het *Pensioenfonds Statutairen VRT* werd opgericht eind 1997. Het is belast met het beheer van de reserves voor het nakomen van de wettelijke pensioenen van statutaire personeelsleden van de VRT en hun begunstigen. Het dekt ook de kostprijs van de overlevingspensioenen voor de echtgenoten van overleden VRT-werknemers. De doelstelling van het *Pensioenfonds Statutairen VRT* is om de beschikbare reserves te beheren zodat op lange termijn de financiering van de statutaire pensioenen kan gevrijwaard blijven. De Vlaamse Gemeenschap draagt door middel van een dotatie bij tot deze financiering.

De pensioenrechten van de actieve en van de gepensioneerde rechthebbenden van de VRT zijn volledig gewaarborgd. Het decreet van 1997 waarin de Vlaamse overheid zich garant stelt om de pensioenverplichtingen aan te zuiveren van het statutaire personeel van de VRT, blijft onverkort van kracht. De Vlaamse regering neemt deze decretale garantie ter harte: op 30 november 2007 besliste zij om de dotatie aan het *Pensioenfonds Statutairen VRT* vanaf 2008 jaarlijks te verhogen met 4,5 miljoen euro, tot een bedrag van 23,7 miljoen per jaar, teneinde de financiële draagkracht van het fonds op termijn fundamenteel te verbeteren.

De Vlaamse Regering besliste in juni 2008 om voor de periode 2008-2011 de jaarlijkse patronale bijdrage van de VRT in het *Pensioenfonds Statutairen VRT* te vervangen door een bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap van 10 miljoen euro per jaar.

De return voor het *Pensioenfonds Statutairen VRT* voor 2008 bedraagt -20,2%. De totale activa bedragen eind 2008 310,4 miljoen euro. Aan het jaareinde vertegenwoordigen de aandelen 26%, de obligaties 59%, het vastgoed 5% en cash en gemengde beleggingen samen 10%. De financieringsgraad bedraagt 37%.

De CBFA is de toezichtautoriteit die belast is met de controle op de Belgische financiële sector en op de financiële diensten die aan het publiek worden aangeboden. Het prudentiële toezicht door de CBFA zou de Vlaamse regering ertoe verplichten om versneld herstelmaatregelen te nemen zodat de opgebouwde verplichtingen ten aanzien van de rechthebbenden van het *Pensioenfonds Statutairen VRT* op korte termijn volledig zouden afgedekt worden. De Vlaamse regering verkiest echter om de 100% financiering van het *Pensioenfonds Statutairen VRT* op de langere termijn veilig te stellen.

Daarom heeft de Raad van Bestuur van het *Pensioenfonds Statutairen VRT* beslist om gebruik te maken van de bij wet geboden vrijstellingsmogelijkheid en het fonds niet meer onder toezicht van de CBFA te houden. Tegelijkertijd heeft de Raad van Bestuur van het *Pensioenfonds Statutairen VRT* het engagement genomen om zijn governancestructuur te conformeren aan de CBFA-normen.

2. Pensioenfonds Contractuelen VRT

De contractuele werknemers vallen onder de pensioenregelingen van de private sector. Voor hen bestaat er sinds januari 2001 het *Pensioenfonds Contractuelen VRT* dat voorziet in een aanvullende pensioenregeling, bovenop het wettelijk pensioen (de zogenaamde tweede pensioenpijler) en in een substantiële tegemoetkoming in geval van overlijden of invaliditeit. Het fonds wordt integraal door de werkgever gefinancierd.

In 2008 heeft het *Pensioenfonds Contractuelen VRT* verscheidene acties ondernomen om het functioneren en het beheer in overeenstemming te brengen met de WIBP, de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen. Op 4 juni 2008 is het *Pensioenfonds Contractuelen VRT* omgevormd van een OV (Onderlinge Verzekeringsvereniging) naar een OFP (Organisme voor de Financiering van Pensioenen). Een nieuw financieringsplan trad in werking. Een studie voor het bepalen van de nieuwe strategische asset allocatie van de investeringen werd uitgevoerd. Een verklaring inzake beleggingsbeginselen werd opgesteld. De beheersovereenkomst tussen het *Pensioenfonds Contractuelen VRT* en de VRT werd aangepast.

Het *Pensioenfonds Contractuelen VRT* is eind 2008 volledig gefinancierd en de allocatie is als volgt: de aandelen vertegenwoordigen 43% van de portefeuille, de obligaties 37%, het vastgoed 4% en cash 16%. Voor het *Pensioenfonds Contractuelen VRT* bedraagt de return over het boekjaar 2008 -26%. De totale activa bedragen eind 2008 23,8 miljoen euro. De financieringsratio van de verplichtingen per eind 2008 bedroeg 117%.

Peeters & Pichal verspreiden Expo-brood ter gelegenheid van 50 jaar Wereldtentoonstelling Brussel.

PERFORMANTIE- MAATSTAVEN

De inhoudelijke opdracht van de openbare omroep

1. Bereiken van een groot publiek

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 16)

- ▶ **Bereik VRT:**
De VRT zal met zijn aanbod over de verschillende media op maandbasis minstens 90% van de bevolking bereiken.
- ▶ **Bereik televisiekanalen:**
VRT zal met zijn verschillende televisiekanalen op weekbasis minstens 80% van de televisiekijkende bevolking bereiken.
- ▶ **Bereik radiokanalen:**
VRT zal met zijn verschillende radiokanalen op weekbasis minstens 80% van de radioluisterende bevolking bereiken.
- ▶ **Bereik nieuws en informatie:**
VRT zal met de totaliteit van zijn journaals en informatiemagazines op zijn televisiekanalen gemiddeld per dag 60% van de VRT-televisiekijkers bereiken. VRT zal met zijn nieuwsbulletins op de diverse radiokanalen per dag 80% van de VRT-luisteraars bereiken.
- ▶ **Bereik cultuur op generalistische televisiekanalen:**
De generalistische televisiekanalen zullen via spoor 2 een gevarieerd gamma cultuuruitingen aan bod laten komen waarmee ze op weekbasis 20% van de bevolking bereiken.
- ▶ **Bereik educatie op generalistische televisiekanalen:**
VRT zal zijn educatieve opdracht ter harte nemen. De generalistische televisiekanalen zullen daarmee via spoor 2 op weekbasis 25% van de bevolking bereiken.

2. Kwaliteit van het aanbod

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 16)

- ▶ De VRT verbindt er zich toe door middel van een permanent systeem van kwaliteitsbewaking de publieke, functionele, ethische, operationele en professionele kwaliteit te garanderen.
- ▶ Over deze kwaliteitscontrole en –verbetering wordt jaarlijks verslag uitgebracht in een apart hoofdstuk van het jaarverslag, met ondermeer aandacht voor:
 - Functionele kwaliteit:
 - ▶ De opvolging van het programma-aanbod op TV
 - ▶ Waarderings- en tevredenheidsonderzoek naar omroep, medium, net en programma.
 - ▶ Publieke kwaliteit:
 - ▶ Evaluatie van de invulling van de openbare omroepdomeinen.
 - ▶ De opvolging van missie en waarden door een permanente waarden- en innovatiemeter.
 - ▶ Ethische kwaliteit:
 - ▶ De bijzondere aandacht voor positieve beeldvorming wordt gerapporteerd op basis van een monitor diversiteit.
 - ▶ Operationele kwaliteit:
 - ▶ Evaluatie van de operationele en professionele kwaliteit.

3. Diversiteit van het aanbod

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 16)

- ▶ Behoud aanbod cultuur op generalistische televisiekanalen:
- ▶ VRT zal wanneer een digitaal televisiekanaal wordt uitgebouwd het aantal zendingen cultuurprogramma's op zijn generalistische televisiekanalen minstens behouden.

REALISATIE

De VRT bereikte in 2008 met zijn aanbod over de verschillende media op maandbasis meer dan 90% van de bevolking.

De VRT bereikte in 2008 met zijn verschillende televisiekanalen op weekbasis 89,3% van de televisiekijkende bevolking.

De VRT bereikte in 2008 met zijn verschillende radiokanalen op weekbasis relatief 82,3% van de radioluisterende bevolking.

De VRT bereikte in 2008 met de totaliteit van zijn journaals en informatiemagazines op zijn televisiekanalen gemiddeld per dag 69,3% van de VRT-televisiekijkers. De VRT bereikte in 2008 met zijn nieuwsbulletins op de diverse radiokanalen per dag 94,3% van de VRT-luisteraars.

De generalistische televisiekanalen lieten in 2008 via spoor 2 een gevarieerd gamma aan cultuuruitingen aan bod komen waarmee ze op weekbasis 33,7% van de bevolking bereikten.

De VRT nam zijn educatieve opdracht ter harte. De generalistische televisiekanalen bereikten daarmee via spoor 2 op weekbasis 31,5% van de bevolking

REALISATIE

De VRT verzekerde in 2008 de publieke, functionele, ethische, operationele en professionele kwaliteit die permanent opgevolgd werd.

Over de kwaliteitscontrole en –verbetering wordt verslag uitgebracht in dit jaarverslag.

REALISATIE

De generalistische televisiekanalen lieten in 2008 een gevarieerd gamma cultuuruitingen aan bod komen.

De VRT behield het aantal zendingen cultuurprogramma's op zijn generalistische televisiekanalen.

4. Vlaamse producties

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 16)

- ▶ **Vlaamse muziekproductie op radio:**
VRT verbindt er zich toe dat op Radio minstens 20% van zijn muziektijd Vlaamse muziekproducties zijn. Minstens 1 VRT-radiokanaal moet door het publiek herkend worden als een radio met een Nederlandstalig muziekprofiel.
- ▶ **Vlaamse TV-producties en co-producties:**
VRT streeft ernaar dat het aandeel van de Vlaamse TV-producties en van de co-producties ten minste 50% bedraagt van de totale output op zijn generalistische televisiekkanalen, uitgezonden tussen 18u00 en 23u00.

REALISATIE

Op Radio bestond in 2008 22,7% van de muziektijd uit Vlaamse muziekproducties. Representatief onderzoek van Ipsos toonde aan dat Radio 2 ervaren wordt als het Vlaamse radionet met het meest uitgesproken Nederlandstalig muziekprofiel.

Het aandeel van de Vlaamse tv-producties en van de coproducties in 2008 was 67,8% van de totale output op zijn generalistische netten, uitgezonden tussen 18u00 en 23u00.

Engagementen met betrekking tot technologie

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 24)

- ▶ De VRT digitaliseert zijn volledige productie- en distributieproces. De VRT realiseert het digitale productieplatform in de loop van de beheersovereenkomst. De VRT rapporteert specifiek over de vooruitgang van deze realisaties.

REALISATIE

De VRT heeft in 2008 verder gewerkt aan de digitalisering van het productie- en distributieproces. Buiten nieuws en sport, die de overstap reeds in 2007 gemaakt hebben, zijn in 2008 ook *De Rode Loper*, *1000 Zonnen*, *Thuis* (HD), *FC De Kampioenen* (HD), een aantal Ketnet-producties en archiefprogramma's overgestapt op bestandsgebaseerde productie. Aan de uitzendkant is begin 2008 het tweede tv-kanaal (Canvas/Ketnet) overgeschakeld op de nieuwe bestandsgebaseerde multikanaals-eindregie. Sindsdien verlopen alle VRT tv-uitzendingen bestandsgebaseerd.

De VRT heeft in 2008 de Digitale MediaFabriek verder ontwikkeld, uitgerold en gestabiliseerd. Nieuwe functionaliteiten omvatten onder andere externe bestandsgebaseerde uitwisseling, een foto-management-systeem, automatische aspect-ratio en formaat-conversies en aanpassingen ten behoeve van de VIA-diensten.

Engagementen met betrekking tot de transmissie van de inhoudelijke opdracht

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 28)

Kwaliteitscontrole op alle schakels van de productieketen moet het kijk- en luistercomfort waarborgen.

- ▶ De transmissiediensten verzekeren de analoge en digitale radio- en TV-uitzendingen met een continuïteit van 99,5% met dien verstande dat voor de TV-netten de electriciteits-onderbrekingen niet in rekening worden gebracht.

Kwaliteitscontrole op alle schakels van de productieketen moet het kijk- en luistercomfort waarborgen.

- ▶ De VRT zal de bestaande analoge radiokanalen bestemd voor de Vlaamse Gemeenschap uitzenden in FM-stereo, inclusief een aantal RDS-functies. Zendstations en frequenties worden zo gepland dat de ontvangst met degelijke vaste en mobiele (auto)radio toestellen gewaarborgd is voor het Vlaamse grondgebied inclusief Brussel voor zover een geschikte antenne wordt aangewend, er geen externe storingen optreden en lokale topografische omstandigheden dit niet verhinderen. Voor Donna is de ontvangst gegarandeerd voor 95% van het Vlaamse grondgebied. De transmissiediensten streven ernaar die waarde te verhogen indien bijkomende frequenties ter beschikking worden gesteld.
- ▶ De middengolfzenders bieden ontvangst van de radio-uitzendingen tot ongeveer 300 km van Brussel.
- ▶ De twee analoge televisiekkanalen worden met digitaal stereogeluid (NICAM) uitgezonden in Vlaanderen. Ontvangst is gewaarborgd met degelijke TV-toestellen met een individuele antenne op dakhoogte bij ongewijzigde wetgeving en marktomstandigheden.

REALISATIE

De transmissiediensten konden in 2008 de radio- en tv-uitzendingen verzekeren (uitgezonderd de elektriciteitsonderbrekingen voor de tv-netten) met een continuïteit van 99,97% voor FM-radio, 99,99% voor MW-radio, 99,89% voor DAB, 99,93% voor analoge tv en 99,84% voor DVB-T.

De VRT zond in 2008 Radio 1, Radio 2, Klara, Studio Brussel en Donna uit in FM-stereo, inclusief een aantal RDS-functies. Het luistercomfort is in 2008 licht verbeterd na het inwerkingtreden van het nieuwe frequentieplan van de Franse Gemeenschap en het nieuwe Koninklijke Besluit rond de etherpolitie. Voor Donna was de ontvangst gegarandeerd voor 95% van het Vlaamse grondgebied.

Op 30 maart 2008 werden drie van de vier middengolfzenders uitgeschakeld. Die beslissing volgde uit de beheersovereenkomst. Eén zender werd behouden: de zender op 927 kHz voor Radio 1. Deze zender heeft een bereik van ongeveer 150 km rond Brussel.

Tot 3 november 2008 werden de twee analoge televisiekkanalen met digitaal stereogeluid (NICAM) uitgezonden in Vlaanderen. De ontvangst van de twee analoge televisiekkanalen was gewaarborgd voor degelijke tv-toestellen met een individuele antenne op dakhoogte. Op 3 november werden de analoge tv-uitzendingen via de ether in Vlaanderen stopgezet.

Het DAB-netwerk van de VRT garandeerde in 2008 de ontvangst met aangepaste antenne op de wagen in 98% van het volledige Vlaamse grondgebied (inclusief Brussel). Binnenhuisontvangst is mogelijk in 84% van het volledige Vlaamse grondgebied (inclusief Brussel). Om de doelstelling te halen zijn nog bijkomende zenders (of hogere vermogens) vereist.

Het DVB-T-netwerk van de VRT verzorgde in 2008 een ontvangst voor een buitenantenne op dakhoogte in het volledige Vlaamse grondgebied (inclusief Brussel). Binnenhuisontvangst is mogelijk bij 75% van de gezinnen in Vlaanderen en Brussel.

Engagementen met betrekking tot het personeelsbeleid

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 32)

Het uitbouwen van de VRT tot een innovatieve, een efficiënte, een lerende en een aantrekkelijke digitale omroeporganisatie

- ▶ De VRT biedt via zijn HR-afdeling ondersteuning in alle strategische veranderingsprocessen d.m.v. gepaste coaching, opleiding en het begeleiden van de organisatieontwikkeling.
- ▶ Daartoe zal VRT in alle stuur- en werkgroepen die ingrijpen op de organisatiecultuur of –ontwikkeling ten minste 1 HR-vertegenwoordiger aanduiden.
- ▶ VRT garandeert dat ten minste 35% van de vacatures ingevuld worden via interne doorgroei.
- ▶ VRT biedt een gevarieerde waaier aan van relevante opleidings- en ontwikkelingsinitiatieven en bereikt hiermee elk jaar ten minste 60% en over een periode van 3 jaar 100% van alle medewerkers.
- ▶ VRT legt de komende jaren een talentendatabank aan gebaseerd op informatie komende uit functioneringsgesprekken, interne doorgroei-screenings, het VRT-eigen competentie managementmodel en uit spontane of gerichte sollicitaties.
- ▶ VRT zal zijn inspanningen om telethuiswerk te promoten verder zetten en wil tegen het einde van deze beheersovereenkomst 10% telethuiswerkers tewerkstellen.

De VRT beheerst de personeelskosten

- ▶ De VRT waakt er over dat de personeelskosten beheerst worden en alleszins binnen de perken blijven van het jaarlijks door de Raad van Bestuur goedgekeurde ondernemingsplan.
- ▶ VRT rapporteert jaarlijks over de samenstelling van zijn personeelseffectief (aantal, geslacht, statuut, functieniveau, leeftijd), het personeelsverloop (in- en uitstroom) en het absentisme.

VRT streeft er naar om zowel in de beeldvorming als op vlak van tewerkstelling een afspiegeling te zijn van de samenleving. De VRT zal daartoe een diversiteitsbeleid voeren waarin bijzondere aandacht gaat naar gender, allochtonen en personen met een handicap.

- ▶ Er wordt een diversiteitsbarometer ontwikkeld waarmee programmamakers van radio, televisie, nieuwe media, zelf hun programma's kwantitatief en kwalitatief kunnen evalueren op diversiteit.
- ▶ Op het vlak van tewerkstelling:
 - ▶ streeft de VRT naar meer vrouwen in het management (33%) ;
 - ▶ wordt bij gelijke kwalificaties een voorrangbeleid gevoerd voor personen van allochtone origine ;
 - ▶ worden jaarlijks zes betaalde opleidingsstages van zes maanden georganiseerd te verdelen in functie van het aantal geschikte kandidaten over jongeren van allochtone origine en jongeren met een handicap ;
 - ▶ zal de VRT streefcijfers vastleggen wat betreft de tewerkstelling van personen met een handicap en personen van allochtone afkomst.

REALISATIE

De VRT bood in 2008 via zijn HR-afdeling ondersteuning in alle strategische veranderingsprocessen door middel van gepaste coaching, opleiding en het begeleiden van de organisatieontwikkeling.

De VRT stelde in 2008 in alle stuur- en werkgroepen die ingrijpen op de organisatiecultuur of –ontwikkeling ten minste één HR-vertegenwoordiger aan, zoals de stuur- en werkgroepen over het intranet, de verbouwingen van het omroepgebouw en de productiestrategie.

In 2008 werd 54% van de vacatures ingevuld via interne doorgroei.

De VRT bood in 2008 een gevarieerde waaier aan van relevante opleidings- en ontwikkelingsinitiatieven en bereikte hiermee 70% van alle medewerkers.

In 2008 werd verder nagegaan op welke manier de VRT een talentenbank kan opstellen. De omroep evalueerde verschillende voorbeelden van talentendatabanken van andere Vlaamse bedrijven. Het bleek telkens om dure, ingewikkelde systemen te gaan die veel onderhoud vergen. Binnen de Directie Productie werden de competenties in kaart gebracht en opgevolgd met een eigen ontwikkeld systeem. Dit bracht de VRT ertoe de ontwikkeling van een databank pragmatisch aan te pakken met een eigen Excelsysteem.

De VRT zette in 2008 zijn inspanningen om telethuiswerk te promoten voort. In 2008 werd 13% telethuiswerkers tewerkgesteld.

Het personeelsbudget, zoals vastgelegd in het ondernemingsplan, werd vermindert na de beslissing om de patronale bijdrage aan het *Pensioenfonds Statutairen VRT* te vervangen door een rechtstreekse overheidsdotatie.

In vergelijking met dit gewijzigd budget noteert de VRT voor 2008 een tekort van 0,4 miljoen euro. Twee niet-voorzien indexaanpassingen veroorzaakten als gevolg van de oplopende inflatie in 2008 immers meerkosten van 2,5 miljoen euro.

Doordat de afbouw van het personeelseffectief groter was dan de gebudgetteerde afslanking werden er wel extra besparingen gerealiseerd, en kon het tekort voor de operationele personeelskosten beperkt blijven tot 0,4 miljoen euro.

De VRT rapporteert in dit jaarverslag over de samenstelling van zijn personeelseffectief, het personeelsverloop en het absentisme in 2008.

De resultaten van de Monitor Diversiteit 2007 werden in 2008 verspreid onder de programmamedewerkers van de VRT en de externe productiehuisen.

De VRT had in 2008 29% vrouwen in zijn management.

Bij gelijke kwalificaties voerde de VRT in 2008 een voorrangbeleid voor personen van allochtone origine.

De VRT bood in 2008 zes betaalde opleidingsstages van zes maanden verdeeld in functie van het aantal geschikte kandidaten voor jongeren van allochtone origine en jongeren met een handicap.

De VRT ging in 2008 over tot een vrijwillige en anonieme registratie van de medewerkers met een arbeidshandicap en van allochtone afkomst met het oog op het vastleggen in 2009 van streefcijfers met betrekking tot tewerkstelling.

Financiële afspraken tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 41)

De vrijwaring van een gezonde financiële positie is voor de VRT een absolute noodzaak.

- ▶ De VRT behaalt jaarlijks minstens het cumulatieve resultaat over de duur van de beheersovereenkomst conform het financieel plan in bijlage (nvdr van de VRT-beheersovereenkomst 2007-2011). Dit veronderstelt dat jaarlijks minstens 90% wordt gehaald van de plafonds voor radioreclame en televisiesponsoring.
- ▶ De VRT realiseert bij afsluiting van ieder boekjaar een solvabiliteitsratio (verhouding eigen vermogen / balanstotaal) van minimaal 30%.
- ▶ Het deficit van gecumuleerd maximaal 27 miljoen euro mag uitsluitend veroorzaakt zijn door de kosten van het renovatieproject TOM.
- ▶ Het eigen vermogen van de VRT zal einde 2011 niet lager liggen dan 109 miljoen euro.
- ▶ De VRT zet een efficiency-verbeteringstraject op dat de garantie biedt dat bij constant beleid (inhoudelijk én financieel) de uitvoering van de openbare omroepopdracht na 2011 gevrijwaard blijft.

De VRT heeft oog voor het ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse overheid

- ▶ Het ESR-resultaat mag cumulatief op het einde van 2011 maximaal 49 miljoen euro ongunstiger zijn dan het resultaat van het financieel plan in bijlage. Op jaarbasis mag er een divergentiemarge van maximaal 10 miljoen euro zijn t.o.v. de projectie van het ESR-resultaat in bijlage (nvdr van de VRT-beheersovereenkomst 2007-2011).

Transparantie m.b.t. de financiële afspraken met de Vlaamse overheid en de naleving van de richtlijnen van de Europese Commissie is een absolute noodzaak

- ▶ De VRT verstrekt in zijn jaarverslag additionele financiële informatie over zijn inkomstenbronnen, de kosten van zijn output (radionetten, televisienetten, internet, mobiel) en de nettokosten van de Openbare Omroepopdracht.
- ▶ De inkomsten uit de advertentiemarkt en de inkomsten uit de exploitatie van afgeleiden van het VRT-aanbod worden gegeneerd via aparte juridische entiteiten. Alle andere commerciële activiteiten worden via een gescheiden analytische boekhouding bijgehouden.

REALISATIE

In de beheersovereenkomst wordt het gecumuleerd resultaat over 2007 en 2008 (exclusief de aanwending van de reserve) geraamd op -36.051.000 euro. In de realiteit bedraagt het cumulatief resultaat -13.424.144 euro, wat 22,6 miljoen euro beter is dan gepland.

De solvabiliteitsratio bedroeg bij het afsluiten van het boekjaar 2008 50,48%.

In de beheersovereenkomst bedraagt het budget van TOM voor de jaren 2007 en 2008 samen 7.051.000 euro. De werkelijke kosten bedroegen gecumuleerd 5.560.114 euro, en dit tekort werd overgedragen naar 2009. Het gecumuleerd deficit van maximaal 27 miljoen euro over de volledige duur komt niet in het gedrang. Er werd immers - omwille van besparingsredenen - in 2008 beslist om fase 2 van het project niet uit te voeren, en dit voor de duur van de lopende beheersovereenkomst. Het overgedragen deficit zal eind 2011 enkel veroorzaakt zijn door TOM. Dit is zo voorzien in het meerjarenplan 2009-2011 dat door de Raad van Bestuur op 15 december 2008 werd goedgekeurd.

Er wordt over gewaakt dat het eigen vermogen van de VRT eind 2011 niet lager zal liggen dan 109 miljoen euro. Deze bewaking gebeurt in de opeenvolgende meerjarenplannen. Eind 2008 bedroeg het eigen vermogen 185.073.426 euro.

Volgens de beheersovereenkomst was de te realiseren besparing in 2008 13,6 miljoen euro, zijnde 9,1 miljoen euro structurele kostenreductie en 4,5 miljoen euro progressieve efficiëntieverbetering. De gerealiseerde besparing bedraagt 21,7 miljoen euro, dit is 8,1 miljoen beter dan het engagement vastgelegd in de beheersovereenkomst.

1) Cumulatief ESR-resultaat (Europees Stelsel van Rekeningen)

Op 31/12/2008 bedraagt het cumulatief (overgedragen) ESR-resultaat + 32,8 miljoen euro, wat 48,6 miljoen euro beter is dan voorzien in de beheersovereenkomst. De performantiemaatstaf die zegt dat de VRT einde 2011 maximaal 49 miljoen euro ongunstiger mag afsluiten dan het financieel plan in bijlage 1 van de beheersovereenkomst komt dus niet in het gedrang.

2) ESR-resultaat 2008

In de beheersovereenkomst is een verlies van 19,3 miljoen euro vooropgesteld. Het boekjaar 2008 sloot af met een winst van 9.626.238 euro, of een positieve variantie van 29 miljoen euro. De divergentiemarge van 10 miljoen euro werd overschreden, in positieve zin. Aan de basis van het overschot liggen 3 oorzaken: het wegvallen van de patronale bijdragen in het *Pensioenfonds Statutairen VRT*, lagere vereffeningen voor investeringen omwille van besparingsredenen, en een hoger bedrag aan "nog te betalen facturen" op 31/12/2008. Verwacht wordt dat het niveau van de "nog te betalen facturen" in 2009 terug zal dalen, wat in 2009 een negatief effect zal hebben op de uitvoering van het budget.

De VRT verschaft in dit jaarverslag informatie over zijn inkomstenbronnen (de vier pijlers ter financiering van de VRT), de kosten van zijn output (radio- en televisienetten, internet en mobiele media), de nettokosten van de publieke omroepopdracht en het nettosurplus of de ondercompensatie van de openbare omroepopdracht.

In artikel 38 van de beheersovereenkomst wordt bepaald dat de Raad van Bestuur kan besluiten om voor de inkomsten uit de exploitatie van afgeleiden van het VRT-aanbod een afzonderlijke dochtervennootschap op te richten. Tot op heden was dit niet aan de orde. De VRT voerde wel een volledig gescheiden boekhouding voor zijn Line Extensions-activiteiten. De inkomsten uit de advertentiemarkt worden via een aparte vennootschap verworven (Vlaamse Audiovisuele Regie).

PERFORMANTIE-MAATSTAF (artikel 41)

- ▶ De VRT zal vanaf het boekjaar 2009 zijn geconsolideerde jaarrekening rapporteren volgens het IFRS-normenkader.

De VRT behoudt zijn professionele benadering van de pensioenproblematiek

- ▶ De VRT rapporteert in uitvoering van de beheersovereenkomst jaarlijks over de resultaten van het VRT-pensioenfonds voor statutaire werknemers en het VRT-pensioenfonds voor contractuele werknemers.

REALISATIE

De VRT zal voor wat betreft de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar 2009 niet IFRS-conform (International Financial Reporting Standard) zijn. Na de impactanalyse van de invoer van een IFRS-boekhouding, die werd uitgevoerd samen met de commissaris Deloitte, heeft de VRT geoordeeld dat de kleine toegevoegde waarde van dergelijke rapportering niet opweegt tegen de aanzienlijke meerkosten aan mankracht die een IFRS-implementatie met zich mee brengt. IFRS zou bovendien een vierde set van aanrekeningsregels betekenen (naast statutaire jaarrekening, VOI-jaarrekening en ESR-rapportering), hetgeen mogelijkwijze de transparantie rond de globale financiële rapportering van VRT vermindert.

Ten slotte wordt, voor zover onze inschatting, de geconsolideerde jaarrekening door onze directe stakeholders niet gebruikt als een analyse- of controle-instrument op onze financiële prestaties.

De VRT rapporteert in dit jaarverslag over de resultaten van het *Pensioenfonds Statutairen VRT* en het *Pensioenfonds Contractuelen VRT*.

ENGLISH SUMMARY

The second year of the current management agreement (2007-2011) was a year of change. In 2008, VRT, the Flemish public broadcasting corporation, was in the process of turning itself into a digital broadcasting corporation. At the same time it faced new challenges but overall the public broadcasting corporation was successful.

With its content, the VRT again recorded good results. In doing so, it demonstrated that it is worthy of the title of public broadcasting corporation of and for all Flemish people. Every week, Eén and Canvas/Ketnet reached 89.3% of television viewers, and VRT radio stations (Radio 1, Radio 2, Klara, Studio Brussel and Donna) reached 82.3% of radio listeners. An average of 251,485 people visited one of the VRT websites every day. These results confirmed the public broadcasting corporation's strong position in the Flemish media landscape.

The VRT achieved these results with high quality productions. This is also apparent from the high satisfaction figures of viewers and the many awards (65) and nominations (117) of the VRT or VRT employees.

The public broadcasting corporation aimed to optimally meet the purposes of the management agreement and scored better on its performance criteria. At the same time a number of important objectives were met: the VRT culture project was rolled out on the Internet and on digital television. In December, the privatisation agreement regarding the transmitter facilities was reached, together with Norwegian company Norkring. At the request of the Flemish government all analogue television broadcasts went off the air on 3 November 2008, thus broadening the perspectives for digital services.

Financially the VRT performed better than before. As a result of the efficiency drive the deficit was lower than projected in the management agreement.

We also showed good innovative results. VRT started broadcasts in HD and launched its 'plus streams' with extra digital content. A project for youngsters De overname provided new insights into the relationship between youngsters and the media.

All this was achieved during a period of change. In 2008, the public broadcasting corporation continued its programme of continuous improvement. These improvement drives demanded a great deal from the employees, but we have plenty to show for it. In 2008, the VRT also made important strides toward an improved governance, as agreed with the Flemish government. In addition, the VRT management fine-tuned the organisation in the different departments to make the new organisational structure (launched in 2007) even more efficient. And finally, the VRT continued to build towards its digital future.

The VRT also faced new challenges in 2008. Commercial income was lower than expected because of the economic environment forcing the VRT to implement an extra cost savings plan. It also faced increasingly higher demands concerning its public broadcasting mission. The new offer for the digital platforms resulted on several occasions in a public debate about the digital content and the role and mission of the public broadcasting corporation. The VRT accepted these challenges, reviewed its internal workings, but "responded" with high-quality content.

At times, the VRT itself caused discussions about the broadcasting corporation and its purpose in society. Every time the VRT decided autonomously whether, as a result of public discussions, it needed to adjust its content.

The VRT supports a debate about its public mission and content and will continue to closely monitor any discussions and evolutions. It will take this into account for its content and programming.

The VRT wants to remain successful in the future as well:

- ▶ It wants to appeal to the widest audience possible via all relevant media and platforms, both cross-media and multimedia, irrespective of media need, age, sex or social class;
- ▶ The VRT wants its content to be high-quality in the perception of the media user. It means the broadcasting corporation's programmes and media brands need to receive a positive valuation;
- ▶ The VRT guarantees a high share of Flemish productions both on TV and radio and the online content also needs to support the Flemish identity;
- ▶ The VRT wants to ensure its healthy financial position and give people "value for money";
- ▶ The VRT wants to collaborate with governments, institutions and private partners in order to, based on its public broadcasting mission, support innovation in the media landscape.

The VRT thanks everyone for their contribution to the broadcasting corporation's success. Thanks to their effort and the will to co-operate, the VRT is able to provide an content that meets most Flemish people's approval.

The VRT is the public broadcasting corporation of and for all Flemish people. In its public mission, the VRT will therefore continue to focus on Flemish media users in everything it does.

This is what the VRT did in 2008. This is what it will continue to do.

DIRK WAUTERS
Chief Executive Officer VRT

© VRT – Fotografie

Phile Deprez, Bart Musschoot, Lies Willaert, Libelia De Splenter,
Jos L. Knaepen, Tineke De Vos, InfoCap bvba (Stefaan Bordelet), Blazhoffski België

VRT, NV van Publiek Recht

Auguste Reyerslaan 52, 1043 Brussel
Tel. 02 741 31 11
Fax 02 734 93 54
E-mail: info@vrt.be
www.vrt.be

BTW BE 0244 142 664
RPR Brussel

Vu. Diane Waumans

